

WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
w Poznaniu Wydział Zamiejscowy
W CHORZOWIE

ul. Sportowa 29, 41-506 Chorzów
tel.: 32 349 84 74
e-mail: kancelaria@chorzow.wsb.pl
www.wsb.pl

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
Wydział Zamiejscowy w Chorzowie
ul. Sportowa 29
41-506 Chorzów

Nazwa ocenianego kierunku studiów: turystyka i rekreacja

1. Poziom/y studiów: studia pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarna, niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}, w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku (dla studiów stacjonarnych)

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	126	68

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	60	32

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Program studiów został opracowany na podstawie przepisów określonych w:

- Ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875, 1086),
- Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861; Dz. U. z 2019 r. poz. 787, 1498; Dz. U. z 2020 r. poz. 420, 853, 1411, 1679),
- Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218)

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU STUDIÓW I STOPNIA TURYSTYKA I REKREACJA - PROFIL PRAKTYCZNY		
Poziom VI Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się efekty uczenia się:		
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (dyscyplina wiodąca)		
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości		
objaśnienie oznaczeń:		
TiR_I_	kierunkowy efekt uczenia się dla danego kierunku	
_W	kategoria wiedzy	
_U	kategoria umiejętności	
_K	kategoria kompetencji społecznych	
P6S_W (G,K)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie wiedzy (zakres i głębokość/ kontekst)	
P6S_U (W,K,O,U)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie umiejętności (wykorzystanie wiedzy, komunikowanie się, organizacja pracy, uczenie się)	
P6S_K (K,O,R)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie kompetencji społecznych (oceny, odpowiedzialność, rola zawodowa)	
PROFIL PRAKTYCZNY		
symbol efektu	opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów I stopnia na kierunku turystyka i rekreacja	kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie VI
WIEDZA		
Absolwent zna i rozumie:		
TiR_I_W01	historyczną ewolucję form wypoczynku oraz genezę zjawiska turystyki i rekreacji	P6S_WG

TiR_I_W02	podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pomocy przedmedycznej	P6S_WG
TiR_I_W03	systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) i związku turystyki i rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy	P6S_WG
TiR_I_W04	typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce	P6S_WG
TiR_I_W05	typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata	P6S_WG
TiR_I_W06	wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji (psychologiczne, prawne, organizacyjne, przyrodnicze i antropogeniczne, społeczno-kulturowe, ekonomiczne, fizjologiczne)	P6S_WK
TiR_I_W07	podstawowe zasady organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych w zależności od ich rodzaju	P6S_WG
TiR_I_W08	główne regiony turystyczne Polski i główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych	P6S_WG
TiR_I_W09	wzajemne relacje i zależności ekonomiczne, jakie zachodzą między podmiotami rynku turystycznego, w tym również oddziaływanie sektora publicznego na rynek turystyczny	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W10	czynniki rozwoju turystyki i rekreacji i jednocześnie ich wpływ na aktywność ruchową człowieka	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W11	społeczne aspekty ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W12	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w turystyce i rekreacji	P6S_WG
TiR_I_W13	zagadnienia prawne dotyczące obiektów turystycznych	P6S_WK
TiR_I_W14	trendy występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym i tendencje społeczne, demograficzne, ekonomiczne, prawne, polityczne, przyrodnicze, technologiczne i kulturowe	P6S_WG
TiR_I_W15	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej w obszarze nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6S_WK
TiR_I_W16	podstawowe zasady dotyczące uruchamiania, prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego	P6S_WK
TiR_I_W17	budowę organizmu człowieka, w szczególności układu ruchu, procesy energetyczne i fizjologiczne zachodzące w organizmie człowieka podczas wysiłku i wypoczynku oraz znaczenie aktywności turystycznej i rekreacyjnej dla zdrowia człowieka	P6S_WG
TiR_I_W18	podstawowe pojęcia i mechanizmy psychospołeczne, metody pedagogiczne związane z kształtowaniem zachowań człowieka oraz psychiczne mechanizmy wykonywanych czynności, a także procesy i czynniki kształtujące styl życia współczesnego człowieka z uwzględnieniem żywienia	P6S_WG

UMIEJĘTNOŚCI		
Absolwent potrafi:		
TiR_I_U01	na poziomie podstawowym opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące w turystyce i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U02	ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej	P6S_UW
TiR_I_U03	organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego	P6S_UW
TiR_I_U04	przygotować dobrze udokumentowane opracowania pisemne z zakresu turystyki i rekreacji w oparciu o własne działania, wiedzę i przemyślenia	P6S_UW
TiR_I_U05	prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_UW
TiR_I_U06	wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów	P6S_UW
TiR_I_U07	udzielić fachowej porady odnośnie organizacji wydarzenia turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UW P6S_UK
TiR_I_U08	posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującymi obszar turystyki i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U09	stosować w praktyce przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, sanitarne, ocenić sytuację i reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia	P6S_UW
TiR_I_U10	opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy	P6S_UW
TiR_I_U11	prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW
TiR_I_U12	stosować instrumenty marketingu, a w szczególności prowadzić rozmowę sprzedażową	P6S_UW
TiR_I_U13	posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych	P6S_UW
TiR_I_U14	analizować zjawiska społeczno-ekonomiczne występujące w gospodarce turystycznej i na rynku turystycznym	P6S_UW
TiR_I_U15	korzystać z wybranych systemów informatycznych wykorzystywanych w praktyce gospodarczej przez podmioty turystyczne i rekreacyjne do obsługi konsumentów	P6S_UW
TiR_I_U16	w sposób zrozumiały, w mowie i na piśmie, sformułować podstawowe polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze obiektu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UK

TiR_I_U17	posługiwać się podstawową nomenklaturą turystyczno-rekreacyjną w jednym z nowożytnych języków obcych, czytać ze zrozumieniem opracowania i publikacje sporządzone w tym języku oraz przygotowywać wystąpienia ustne dotyczące wybranych aspektów turystyki i rekreacji w języku polskim i obcym	P6S_UK
TiR_I_U18	identyfikować ograniczenia własnej wiedzy i dostrzec potrzebę dalszego kształcenia	P6S_UU
TiR_I_U19	zająć stanowisko w aktualnych debatach na kontrowersyjne tematy	P6S_UK
TiR_I_U20	wskazać pozytywne aspekty pracy zespołowej, współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Absolwent jest gotów do:		
TiR_I_K01	rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_KR
TiR_I_K02	krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę konsumenta lub przedsiębiorcy turystycznego i rekreacyjnego, a także pracownika przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego lub administracji turystycznej i rekreacyjnej	P6S_KK P6S_KO
TiR_I_K03	okazywania szacunku wobec klienta oraz troski o jego satysfakcję poprzez przestrzeganie norm funkcjonujących w społeczeństwie	P6S_KR
TiR_I_K04	postępowania zgodnego z przepisami prawa zapewniając bezpieczeństwo sobie oraz osobom powierzonym jego opiece, udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia	P6S_KR
TiR_I_K05	dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej	P6S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr Krzysztof Koj	Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie
dr Łukasz Makowski	Prodziekan ds. jakości kształcenia
dr Łukasz Wawrowski	Prodziekan ds. studentów, Pełnomocnik Rektora ds. nauki
dr Beata Gdak-Hanak	Prodziekan ds. studentów
dr hab. Krzysztof Krysieniak, prof. WSB	Prodziekan ds. dydaktyki
Krzyszyna Szczęsny	Menedżer Kierunku turystyka i rekreacja
Iwona Łukasiewicz	Kierownik Działu Metodyki Nauczania
Roksana Gwizda	Kierownik Działu Organizacji i Dydaktyki
Erika Pieknik	Kierownik Dziekanatu
Joanna Dinges	Dyrektor Biura Karier i Praktyk
Bogumiła Urban	Dyrektor Biblioteki
Sonia Myrcik	Dział Współpracy z Zagranicą
Iwona Nowak	Asystentka Dziekana, Starszy Specjalista Kancelaria

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	31
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	40
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	48
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	57
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	64
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	68
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	78
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	80
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	84
Część III. Załączniki	86
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	86
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	89

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu jest niepubliczną uczelnią wyższą, wpisaną dnia 10 sierpnia 1994 roku – na podstawie zezwolenia Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-3-0145/TBM/263/94, do Ewidencji uczelni niepublicznych pod pozycją 47. Siedziba Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu znajduje się przy ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań.

Uczelnia została utworzona z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej S.A.. Od 2009 roku obowiązki Założyciela Uczelni przejęło Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. z o.o. (wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 000096209), spółka będąca w 100% własnością Towarzystwa Edukacji Bankowej SA. (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNISW-DNS-WUN-6014-1543-1/AW/09 z dnia 24.03.2009 roku).

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu prowadzi kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz na studiach jednolitych magisterskich, na studiach podyplomowych, studiach MBA oraz na innych formach kształcenia na trzech Wydziałach: Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie oraz Wydziale Ekonomicznym w Szczecinie. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Uczelnia utworzyła na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej z 17 listopada 1998 roku nr DNS-1-0145-297/RO/98. Siedziba Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie znajduje się przy ul. Sportowej 29, 41-506 Chorzów.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada także uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie: ekonomia i finanse (decyzja nr BCK-II-U/dr-497/15 CKdsSiT z dnia 19.12.2016 r).

Uczelnia należy Federacji Naukowej WSB-DSW. To pierwsza w Polsce federacja naukowa powołana na mocy Ustawy 2.0 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku, skupiająca pięć niepublicznych uczelni akademickich. Jej celem jest synergia potencjału naukowego uczelni – jednostek uczestniczących, a współpraca pracowników naukowych i działania Federacji prowadzą do wytworzenia nowej, wyższej jakości w zakresie badań naukowych.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada również akredytacje instytucji międzynarodowych: International Accreditation Council for Business Education (IACBE) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Wydziały Finansów i Bankowości w Poznaniu oraz Zamiejscowy w Chorzowie posiadają od 2014 roku akredytację programów kształcenia na kierunkach Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie realizowanych na poziomie studiów licencjackich i magisterskich. Wymienione wydziały posiadają także akredytację ACCA dla specjalności „Finanse przedsiębiorstw i podatki ACCA” na studiach I stopnia kierunku Finanse i rachunkowość.

Zasady funkcjonowania Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu reguluje Statut Uczelni zatwierdzony Uchwałą Zarządu Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o. o. nr 2/8/2020 z dnia 28 lutego 2020 roku. Natomiast podstawowym dokumentem regulującym prawa i obowiązki studenta oraz obowiązki Uczelni w związku z procesem kształcenia na studiach wyższych, jest Regulamin studiów wprowadzony Uchwałą nr 51/2020 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 24 marca 2020 roku.

Na studiach pierwszego stopnia Uczelnia na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie oferuje w chwili obecnej studia na kierunkach: administracja publiczna, bezpieczeństwo narodowe, finanse i rachunkowość, Informatyka, Inżynieria zarządzania, język angielski w biznesie, logistyka, marketing i sprzedaż, pedagogika, prawo w biznesie, psychologia w biznesie, turystyka i rekreacja, zarządzanie. Uczelnia oferuje także studia drugiego stopnia na kierunkach: bezpieczeństwo narodowe, finanse i rachunkowość, pedagogika, zarządzanie, informatyka, logistyka.

Studia pierwszego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja funkcjonują od 2011 roku, w 2015 roku od Polskiej Komisji Akredytacyjnej uzyskały ocenę: „w pełni spełnia kryteria”.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu posiada ugruntowaną pozycję w regionie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, i od lat plasuje się w czołówce najlepszych niepublicznych uczelni. Potwierdzają to rankingi szkół wyższych oraz opinie pracodawców i przedstawicieli środowiska biznesu. Wg portalu *Perspektywy* Wyższa Szkoła Bankowa

w Poznaniu (w skład której wchodzi Wydział Zamiejscowy w Chorzowie) zajęła w 2020 roku 15 miejsce w rankingu najlepszych uczelni niepublicznych w Polsce.

O zaufaniu i wysokiej ocenie kandydatów na studia, wynikającej ze skuteczności i jakości kształcenia w WSB w Poznaniu (w skład której wchodzi Wydział Zamiejscowy w Chorzowie) świadczą wyniki rekrutacji na studia - według raportu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego: w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kontekście najczęściej wybieranych przez kandydatów uczelni niepublicznych wg ogólnej liczby zgłoszeń kandydatów na studia niestacjonarne pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu plasuje się w czołówce tego rankingu.

Wieloletnie doświadczenie Uczelni wykorzystano w prowadzeniu zdalnej działalności dydaktycznej wymuszonej warunkami pandemii COVID-19. Bardzo szybko i płynnie wprowadzono wytyczne dotyczące zdalnej działalności dydaktycznej: dokonano wyboru narzędzi komunikacji (platforma Moodle, a także Zoom, zamieniona w kolejnym semestrze na MS Team 365), określono wymogi wobec kursów udostępnianych studentom oraz zasady prowadzenia zajęć w warunkach zdalnych. Szczegółowy wykaz działań przeprowadzonych w związku z wymogiem realizacji procesu dydaktycznego w trybie zdalnym z powodu COVID-19 na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu **załączono do n/n raportu jako załącznik dodatkowy nr 1, 1a**. Następnie zaś uchwałą nr 8/2020 Rady Dziekańskiej przyjęto standardy metodyki kształcenia zdalnego od roku akademickiego 2020/2021, a także wprowadzono: „Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy” **(dodatkowy załącznik numer 2 i 2a)**.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Związek koncepcji kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja z misją Uczelni i strategią jej rozwoju

Koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja wpisuje się w założenia Strategii Uczelni na lata 2017-2020. Według nich Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu jest Uczelnią skoncentrowaną na rozwoju karier zawodowych oraz pasji studentów, rozwój jest obustronny. Realizacja celów strategicznych jest możliwa dzięki współpracy z doświadczoną kadrą nauczycieli akademickich, a zwłaszcza wykładowców-praktyków, ponadto uczelnia rozwija nowoczesną infrastrukturę, co ma istotny wpływ na nieustanne podnoszenie jakości kształcenia. Polityka jakości to również przyjęte i realizowane zasady projektowania programów studiów i prowadzenia kształcenia. Procesy te zakładają nieustanne analizy rynku pracy, potrzeb pracodawców, a także korzystanie z doświadczeń zagranicznych. Zgodnie ze Strategią Uczelni **(dodatkowy załącznik nr 3)** oraz Polityką Jakości **(dodatkowy załącznik nr 4)** w całym toku kształcenia realizowane są wysokie standardy kadrowe i infrastrukturalne, a także uwzględnianie aktualne trendy na rynku pracy. W ramach głównych złożań strategii, sformułowana została misja Uczelni: „**Partnerzy w rozwoju kariery zawodowej**” oraz wizja: „**Regionalny lider w kształceniu studentów łączących naukę i pracę**”. Uczelnia podejmuje działania, by partnerskie relacje dotyczyły całej społeczności akademickiej, jak również otoczenia biznesowego.

W ramach bieżącej strategii rozwoju, Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, WSB w Poznaniu wprowadza do swojej oferty produkty innowacyjne, które nie tylko są zgodne z PRK, efektami uczenia się, ale uwzględniają współpracę z biznesem oraz kładą nacisk na rozwój kompetencji na różnych szczeblach kształcenia z wykorzystaniem alternatywnych metod prowadzenia zajęć, w tym m.in.:

- stosowania studiów przypadków w procesie dydaktycznym,
- wykorzystania gier biznesowych,
- wizyt w firmach (realizacji części zajęć w warunkach rzeczywistych),

- wykorzystania dydaktycznych narzędzi e-learningowych.

Obok rozwoju produktowego Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu wprowadza konsekwentnie zmiany jakościowe świadczonych usług edukacyjnych, unowocześniając je, dostosowując metody prowadzenia zajęć dydaktycznych do klienta pokolenia informacyjnego, jak i dostosowując sam program kształcenia do potrzeb pracodawców. W ramach Uczelni wdrożono system zarządzania dydaktyką i nauką obejmujący m.in.:

- opiekę metodyczną procesu dydaktycznego,
- nadzór nad jakością kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja wpisuje się w misję i strategię uczelni, a wypracowana oferta specjalności, stanowi efekt szeroko zakrojonych badań, analiz i konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, partnerami biznesowymi oraz studentami co powoduje, że oferta dostosowana jest do aktualnych realiów i wymagań rynku pracy. Istotne znaczenie w tym procesie ma również biznesowy profil Uczelni i wieloletnie doświadczenie w kształceniu kadry menadżerskiej różnych szczebli. Wykładowcy WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu to osoby, które łączą profesjonalizm na płaszczyźnie dydaktyki oraz w obszarze praktyki.

Kierunek turystyka i rekreacja jest zorganizowany w taki sposób, aby spełniał atrybuty marki WSB, czyli **praktyczność i przyjazność**. Kategorie te są kluczowymi wyznacznikami pozycjonowania marki Wyższej Szkoły Bankowej. Należy w tym miejscu podkreślić, że wskazane atrybuty odnoszą się do całości Uczelni, a zatem obejmują wszystkie przejawy jej działalności, a zwłaszcza te z którymi ma styczność klient.

Pierwszy z atrybutów, tj. **praktyczność** rozumiana jest jako dostosowanie procesu kształcenia do wymagań rynku pracy oraz pracodawców. Atrybut ten swoim zasięgiem obejmuje: ofertę produktową i kierunkową, dostosowanie procesu dydaktycznego oraz działań wspierających kształcenie, kształtowanie kompetencji istotnych z punktu widzenia przyszłych pracodawców, a także podwyższanie wartości studenta na rynku pracy. Wobec powyższego realizacja na WSB atrybutu praktyczności to nic innego jak praktyczny proces kształcenia, przy zaangażowaniu praktyków do prowadzenia zajęć w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, a także bazowanie na realnych przykładach. Praktyczność to również zapewnienie studentom możliwości rozwoju poprzez udział w szkoleniach, doradztwo zawodowe, praktyki czy też działalność w kole naukowym.

Z kolei w ramach drugiego z atrybutów jakim jest **przyjazność** zawarte są takie elementy jak: sposób organizacji studiów, sposób organizacji obsługi administracyjnej oraz przyjazne podejście do studenta. Podkreślić należy, że przyjazność dotyczy również infrastruktury wpływającej wprost na wygodę studiowania, zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych wspierających procesy dydaktyczne oraz działy administracji. Spełnianie atrybutu przyjazności znajduje swój wyraz właśnie w aspektach organizacyjnych, procesowych, infrastrukturalnych, a także w relacjach pomiędzy wszystkimi członkami społeczności Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie.

Opisane kategorie, będące atrybutami marki znajdują również odzwierciedlenie w realizowanych rokrocznie Badaniach Atrybutów Marki (BAM). W ramach tych badań przyjazność rozumiana jest jako dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej z przyjaznym podejściem do studenta, z kolei praktyczność do dostosowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Coroczna realizacja badań ma realny wpływ na proces kształcenia i funkcjonowania Uczelni, uzyskane wyniki są analizowane, a wypracowane na ich podstawie rekomendacje systematycznie wdrażane.

Koncepcja programu studiów na kierunku turystyka i rekreacja opiera się między innymi o następujące założenia:

- kształcenie praktyczne i specjalistyczne,
- stopniowanie zawansowania treści programu kształcenia,
- doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna przewidziana do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku turystyka i rekreacja, wśród której znajdujemy zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i praktyków,
- sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoria wyposażone w nowoczesny sprzęt dydaktyczny – w każdej sali znajduje się system wizualizacji wspomagający proces nauczania (komputer/laptop,

projektory multimedialne i rzutniki multimedialne, kamery umożliwiające kształcenie zdalne i hybrydowe),

- gra biznesowa REVAS – zarządzanie hotelem, biurem turystycznym, gastronomią,
- zajęcia w warunkach rzeczywistych (we współpracy z partnerami biznesowymi, w tym m.in. Hotel Novotel Katowice),
- praca projektowa zarówno indywidualna jak i grupowa,
- indywidualne podejście do praktyk i staży poprzez każdorazową opinię menedżera kierunku,
- bogate zbiory biblioteczne w zakresie turystyki i rekreacji oraz nauk komplementarnych, które są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze zarówno w postaci publikacji zwartych, jak i czasopism, część z nich to pozycje obcojęzyczne,
- tworzenie atmosfery sprzyjającej kreowaniu innowacji i aktywności naukowej studentów (w tym działalność Koła Naukowego Overglob),
- nowoczesny system wspomagający kształcenie jak Extranet i Moodle (w nauczaniu zadanym MS Teams) zawierający materiały do pracy własnej studenta.

Prowadząc studia na kierunku turystyka i rekreacja, Uczelnia koncentruje się nie tylko na przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim wykształceniu umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych, niezbędnych dla funkcjonowania i odniesienia sukcesu na rynku pracy. Opracowuje specjalności, które są pozytywnie oceniane przez otoczenie gospodarcze. **Aktualnie kształcenie prowadzone jest na następujących specjalnościach:**

- menedżer sportu,
- obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek,
- obsługa ruchu lotniczego,
- turystyka międzynarodowa,
- zarządzanie gastronomią i dietetyka.

Program studiów turystyka i rekreacja obejmuje 6 semestrów, czyli 3 lata nauki. Na kierunku tym prowadzone są zajęcia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Podstawowy nabór realizowany jest w październiku, z kolei w marcu przewidziany jest dodatkowy nabór zimowy. Aktualnie podstawą organizacji procesu dydaktycznego na kierunku turystyka i rekreacja jest program studiów przyjęty Uchwałą nr 77/2020 z dnia 22 września 2020 r. Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, obejmujący spis przedmiotów : wykazem godzin, formą ich realizacji i zaliczenia, liczbą punktów ECTS w podziale na semestry i lata studiów oraz warunki ukończenia przedmiotów. Program studiów obejmuje: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty kształcenia kierunkowego, przedmioty wybieralne oraz specjalności. Koncepcja kształcenia ma swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się, które są odpowiedzią na aktualny stan wiedzy, a także są adekwatne do możliwości ich zastosowania w zakresie turystyki i rekreacji. Efekty uczenia się odpowiadają również praktyce w branży turystycznej i rekreacyjnej.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja, podczas studiów zdobywają szeroką wiedzę, a także uniwersalne umiejętności i kompetencje kierunkowe:

- w zakresie **wiedzy** warto wskazać tutaj: podstawową terminologię używaną w szeroko rozumianej branży turystyczno-hotelarsko-gastronomicznej, a także w sporcie i ruchu lotniczym, rozumienie potrzeb właściwych z obowiązującymi standardami zasady obsługi ruchu turystycznego, gościa hotelowego czy klienta gastronomii, znajomość podstawowych zagadnień związanych z zasadami funkcjonowania podmiotów działających na rynku usług turystyczno-rekreacyjnym, posługiwanie się narzędziami informatycznymi w zakresie turystyki, rozumienie zasad komunikacji oraz etycznego funkcjonowania w dziedzinie turystyki i rekreacji;
- wśród **umiejętności** należy wyróżnić m.in.: umiejętność analizy i interpretacji rynku turystycznego, produktów turystycznych, atrakcji turystycznych, umiejętność wykorzystania przepisów funkcjonujących w różnych sektorach branży turystycznej, sprawne komunikowanie z otoczeniem za pośrednictwem różnych form przekazu, umiejętność efektywnej pracy zespołowej, jak również łączenie zdobytej wiedzy i umiejętności z wiedzą i umiejętnościami nabywanymi w praktyce;

- w obszarze istotnych **kompetencji społecznych** warto podkreślić m.in.: odczuwanie potrzeby stałego doskonalenia się przez pozyskiwanie nowej wiedzy, umiejętność dokonywania samooceny swoich umiejętności, wiedzy i kompetencji, etyczne postępowanie w relacjach z innymi ludźmi.
- Poszczególne specjalności profilują odpowiednie kwalifikacje absolwenta kierunku, wybierając je studenci zdobywają specyficzną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, w tym przykładowo:
- **menedżer sportu** – studenci poznają tajniki kierowanie instytucjami sportowymi, planowania i organizowania imprez sportowych, uczą się współpracy z trenerami, sportowcami, kibicami oraz uczestnikami imprez związanych z kulturą fizyczną, poznają przepisy prawne w sporcie i rekreacji, na bazie praktycznych doświadczeń biznesowych wykładowców dowiadują się jakich błędów unikać w marketingu i promocji w sporcie oraz jak działać aby odnieść sukces, ponadto poznają różnorakie aspekty finansowania imprez sportowych oraz uczą się zarządzania i kierowania projektami;
  - **obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek** – wybierając tę specjalność studenci zdobywają umiejętność przygotowywania strategii rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego, dowiadują się jak prowadzić własne przedsiębiorstwo turystyczne czy agroturystyczne, uczą się jak przygotowywać strategię promocji walorów turystycznych regionu i regionalnych produktów turystycznych, zdobywają umiejętność organizowania różnego rodzaju wyjazdów turystycznych oraz imprez turystyczno-rekreacyjnych, ponadto poznają tajniki prowadzenia biura turystycznego i zarządzania jego obsługą;
  - **obsługa ruchu lotniczego** – absolwent tej specjalności będzie znał specyfikę funkcjonowania ruchu lotniczego oraz tajniki obsługi ruchu pasażerskiego, będzie doskonale zorientowany w infrastrukturze i logistyce zadań wykonywanych w portach lotniczych, będzie umiał skutecznie komunikować się w portach lotniczych, będzie tworzył ofertę turystyczną opartą na dostępnych połączeniach lotniczych, będzie znał standardy obowiązujące w ruchu pasażerskim oraz znakomicie zorientowany w taryfach, klasach podróży, liniach i aliansach lotniczych;
  - **turystyka międzynarodowa** – na tej specjalności studenci dowiedzą się jak prowadzić własne przedsiębiorstwo turystyczne, zdobędą umiejętność analizowania i przewidywania sytuacji w międzynarodowym ruchu turystycznym, nauczą się zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym działającym na rynku międzynarodowym oraz projektowania strategii promocji walorów turystycznych regionu i regionalnych produktów turystycznych, a także przygotowywania i prowadzenia międzynarodowych imprez związanych z turystyką, poznają arkana organizowania zagranicznych wyjazdów turystycznych oraz zdobędą umiejętność identyfikowania popytu na inwestycje turystyczne;
  - **zarządzanie gastronomią i dietetyka** – absolwent tej specjalności zorganizuje, wyposaży i poprowadzi obiekt o charakterze gastronomicznym, będzie znał zasady prawidłowego żywienia, organizacji i funkcjonowania rynku żywności oraz usług żywieniowych, podstawy ustawodawstwa żywnościowego, zasady bezpieczeństwa żywności i systemy jakości żywności, podstawy marketingu w gastronomii, a ponadto będzie miał rozeznanie w szeregu technologii gastronomicznych, będzie znał tajniki obsługi konsumentów oraz projektowania i wyposażania obiektów gastronomicznych.

Program studiów został skonstruowany w wymiarze 2169 godzin kontaktowych dla studiów niestacjonarnych i 2419 godzin dla studiów stacjonarnych.

Przy projektowaniu oraz modyfikowaniu programów studiów, w tym efektów uczenia dla specjalności brali udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, w tym przede wszystkim członkowie Rady Kierunku, reprezentujący różnych partnerów gospodarczych, w tym m. in.: Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, Śląska Izba Turystyki, Orbis Oddział Novotel Centrum Katowic, Travelplanet.

Współpraca z partnerami biznesowymi sprzyja realizacji Wizji Uczelni, zakładającej łączenie pracy z nauką, dzięki czemu mogą ją realizować nie tylko studentów studiów niestacjonarnych, lecz również studiów stacjonarnych. Również ta druga grupa, poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu

kształcenia, ma możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego już w trakcie trwania studiów. Tworząc ofertę programową, dokonując zmian w programie studiów, Uczelnia otwarta jest na uwagi i propozycje partnerów biznesowych, którzy formułują je uczestnicząc w spotkaniach Rady Kierunku, a także w trakcie spotkań nieformalnych z Menedżerem Kierunku oraz pracownikami Biura Karier i Praktyk.

Turystyka i rekreacja ze względu na swą specyfikę oraz szeroki i rozległy zakres działalności, wymaga od swoich pracowników, osób zatrudnionych w różnorodnych sektorach i segmentach obsługi, wszechstronnej wiedzy, różnorodnych umiejętności i kompetencji, które ulegają ciągłym zmianom, tak jak nieustannym zmianom podlega turystyka. Ze względu na zmieniające się potrzeby i wymagania rynku pracy, Uczelnia stara się nadążyć za wszystkimi trendami i nowościami branży, z którą utrzymuje stały kontakt. **Dbałość o praktyczny charakter kierunku odbywa się poprzez kontakty, spotkania i współpracę między innymi z:**

- Chorwacką Organizacją Turystyczną,
- Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników,
- Śląską Izba Turystyki,
- Śląską Organizacją Turystyczną,
- Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji,
- przedstawicielami touroperatorów i lokalnych biur podróży, w tym m.in.: Orbis Oddział Novotel Centrum Katowic, Travelplanet,
- gestorami hoteli i gastronomii, np. Hotel Novotel – Katowice (współpraca merytoryczna – spotkania z managerami działu gastronomicznego i pionu hotelarskiego).

Dzięki stałym, żywym kontaktom z przedstawicielami lokalnego rynku turystycznego oraz partnerami biznesowymi, studenci korzystają z możliwości przeprowadzenia części praktyk zawodowych w formule zdalnej (z uwagi na ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19).

Studenci kierunku zdobywają wiedzę merytoryczną, umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne. Szczególnie cenione na rynku pracy umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne, mają szansę zdobywać **podczas zajęć prowadzonych przez współpracujących z Uczelnią praktyków**, prezentujących wieloletnie doświadczenia na rynku usług turystycznych.

Studenci mają też możliwość zdobywania umiejętności i kompetencji zawodowych w **naturalnych warunkach pracy**, uczestnicząc w wyjazdach studyjnych, praktykach zawodowych, uczestnicząc w unijnych projektach stażowych, a także czerpania wzorców i **doświadczeń z innych uczelni zagranicznych** (poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+), w tym:

- Thomas More University College (Mechelen, Belgia) – Tourism, Catering Hotel management;
- Ondokuz Mayıs University (Samsun, Turcja) – Tourism and Hotel Management, Tourism and Recreation;
- Izmir Katip Çelebi University (Izmir, Turcja) – Tourism.

Koncepcja kształcenia na studiach prowadzonych przez Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu **opiera się na doświadczeniach partnerskich uczelni takich jak: Franklin University w USA, University of Coventry i Bedfordshire University w Wielkiej Brytanii, Athlone University w Irlandii.**

Celem nadrzędnym kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja jest przygotowanie studentów do funkcjonowania w warunkach współczesnych wymogów branży turystycznej na świecie jak i w regionie. Zadaniem Uczelni jest prowadzenie kształcenia sposób maksymalnie upraktyniony z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności:

- idea gospodarki opartej na wiedzy,
- globalizacja procesów gospodarczych i społecznych,
- rosnący udział w ruchu międzynarodowym,
- mobilność geograficzna i zawodowa,
- nowe techniki i technologie,
- wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Zarówno program studiów, jak i treści programowe, są wynikiem wieloletnich doświadczeń w zakresie kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja, a także czerpania wzorców i doświadczeń od innych uczelni, w tym również wcześniej wspomnianych uczelni zagranicznych.

Dzięki zaangażowaniu w proces kształcenia wykładowców – praktyków, studenci czerpią za ich pośrednictwem szereg wzorców i dobrych praktyk z rynku turystycznego, zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Ciekawe koncepcje zaczerpnięte z międzynarodowych doświadczeń, to m.in. wykorzystanie doświadczeń innych krajów w zakresie dziedzictwa kulturowego w kreowaniu atrakcyjności turystycznej regionów, np: w 2019 roku, **wzorem doświadczeń w tym zakresie regionu Walonia Bruksela lub Zagłębia Ruhry, powstała nowa specjalność „Turystyka regionalna i promocja produktów Śląska”**. Główna idea, jaka przyświeca temu projektowi, to kształcenie dla potrzeb turystyki

w regionie, promocji jej produktów (na Śląsku Szlak Zabytków Techniki czy Szlak Kulinaryny „Śląskie smaki”).

Sylwetka absolwenta kierunku turystyka i rekreacja. Absolwent kierunku turystyka i rekreacja posiada wiedzę teoretyczną z dziedziny nauk społecznych, w szczególności dyscypliny: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, a także (uzupełniająco) z dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości. Posiada wiedzę o szeroko rozumianym rynku turystyki i krajoznawstwa w skali krajowej oraz międzynarodowej. Dysponuje wiedzą i umiejętnościami, pozwalającymi mu uczestniczyć w działalności zawodowej w sferze turystyki i rekreacji. Z uwagi na proponowane, różne specjalności będzie on przygotowany do specyficznych wymagań wielu segmentów działalności turystycznej. Wartość absolwenta kierunku turystyka i rekreacja polega na połączeniu dwóch rodzajów kompetencji: z jednej strony wiedzy na temat funkcjonowania szeroko pojętego sektora turystyki i rekreacji, z drugiej natomiast – cennych umiejętności z zakresu ekonomii i gospodarowania. Wykształcenie u absolwenta obydwu rodzajów kompetencji zapewnia swoisty efekt synergii, co sytuuje go w uprzywilejowanej pozycji na rynku pracy.

Jest przygotowany i otwarty na zmiany, a także wyposażony w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które pozwolą dostosować mu się do zmieniającego otoczenia, w tym rynku pracy. Absolwenta kierunku cechuje również etyczna i społeczna odpowiedzialność zawodowa.

Wszystko to sprawia, iż absolwent kierunku turystyka i rekreacja jest cenionym i poszukiwanym na rynku pracy specjalistą i może znaleźć zatrudnienie na wielu stanowiskach pracy, wśród których można wymienić następujące:

- pilot wycieczek, rezydent biura podróży, przewodnik wycieczek,
- pracownik/ menedżer biura podróży, agencji turystycznej,
- organizator międzynarodowych imprez związanych z turystyką biznesową (targi międzynarodowe, konferencje, kongresy, imprezy motywacyjne),
- menedżer krajowych i zagranicznych ośrodków turystycznych,
- pracownik w międzynarodowych organizacjach turystycznych,
- pracownik lotnisk i portów lotniczych.

Ponadto jest gotów do podjęcia zatrudnienia w jednostkach administracji samorządowej i rządowej (w szczególności zajmujących się opracowaniem strategii rozwoju turystyki i rekreacji oraz organizacją imprez turystycznych i rekreacyjnych), a także w punktach informacji turystycznej, organizacjach sportowych czy też zarządzać terenami i obiektami sportowymi.

Absolwent jest także doskonale przygotowany do kierowania rozwojem własnego przedsiębiorstwa, w tym: gastronomicznego, biura podróży, obiektu noclegowego, przedsiębiorstwa usług sportowo-rekreacyjnych (skierowanych do turystów, bądź mieszkańców) itd.,

Wreszcie, absolwent studiów pierwszego stopnia osiągnął poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji kierunkowych, umożliwiając mu kontynuowanie studiów drugiego stopnia w zakresie turystyki i rekreacji.

Kluczowe efekty uczenia się³. Wszystkie efekty uczenia się realizowane są w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Każdy z przedmiotów szczegółowo definiuje efekty uczenia się przedmiotu z odniesieniem do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów oraz określa sposoby weryfikacji efektów uczenia się.

W przypadku przedmiotów specjalnościowych wybrane efekty uczenia się realizowane są w sposób pogłębiony, w zależności od konkretnej specjalności.

Przykładowo w ramach efektów przedmiotowych na poszczególnych specjalnościach w szczególności rozwijane są kompetencje odnoszące się do następujących efektów uczenia się:

- dla specjalności Menedżer sportu – K_W04, K_W07, K_W09, K_W13, K_W19, K_U06, K_U09, K_U13, K_U14, K_U15, K_K01, K_K02;
- dla specjalności Obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek – K_W04, K_W07, K_W08, K_U02, K_U04, K_U09, K_U13, K_K01, K_K02;
- dla specjalności Obsługa ruchu lotniczego – TiR_I_W02, TiR_I_W04, TiR_I_W06, TiR_I_W07, TiR_I_W12, TiR_I_W18, TiR_I_U02, TiR_I_U05, TiR_I_U19, TiR_I_U20, TiR_I_K01, TiR_I_K02, TiR_I_K04;
- dla specjalności Turystyka międzynarodowa – TiR_W03, TiR_W04, TiR_W05, TiR_W07, TiR_U02, TiR_U04, TiR_U05, TiR_U09, TiR_U20, TiR_K01, TiR_K02, TiR_K04;
- dla specjalności Zarządzanie gastronomią i dietetyka – K_W01, K_W04, K_W07, K_W17, K_U01, K_U04, K_U06, K_U09, K_K01, K_K02, K_K03, K_K05.

Od 1 października 2019 r. systematycznie na wdrazamy zapisy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218). Stąd pojawia się różnica w schemacie kodów efektów uczenia się. Te, które zostały zdefiniowane zgodnie z nowymi zasadami PRK otrzymały kody „TiR_I...”. Taką strukturę kodu znajdziemy w macyry efektów uczenia się i konsekwentnie w kartach przedmiotów podstawowych i kierunkowych, a także niektórych przedmiotów specjalnościowych. W przypadku wielu przedmiotów specjalnościowych, których realizacja na zasadach określonych w wyż. wym. rozporządzeniu jeszcze się nie rozpoczęła, spotkamy kody efektów zdefiniowane dla KRK. W takim przypadku kody mają strukturę: „K_...”

W trakcie opracowywania programu kształcenia duży nacisk został położony na rozwinięcie kierunkowych efektów uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów, szczególnie w zakresie przedmiotów specjalnościowych, związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Takie samo znaczenie nadano przypisaniu danemu efektowi przedmiotowemu konkretnych treści programowych.

Poniżej przedstawiono kilka przykładów:

Efekt kierunkowy	Przedmiot	Efekt przedmiotowy	Treści przedmiotowe
K_W04 – Zna i rozumie typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w	Praktyka zawodowa	PZW_W2 – Zna typowe rodzaje i elementy struktur rynku turystycznego oraz instytucji turystycznych	Organizacja podmiotu: struktura organizacyjna, uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności (p. nr 2 programu)
	Międzynarodowe organizacje sportowe	MOS_W2 – Klasyfikuje i charakteryzuje międzynarodowe struktury i instytucje sportowe	Międzynarodowe organizacje a szeroko rozumiany sport na poziomie światowym i europejskim (p. nr 2 programu) Międzynarodowe organizacje

³ Wraz z przejściem z KRK na PRK zmieniono sposób oznaczenia kierunkowych kodów efektów stąd różnica w oznaczeniu kodów.

Polsce			sportowe – analiza szczegółowa (p. nr 4 programu)
	Kuchnie narodowe i regionalne	KNR_W1 – Charakteryzuje i wyjaśnia różnice pomiędzy kuchniami świata	Kuchnie świata. (Kuchnia chińska, francuska, grecka, hiszpańska, hinduska, japońska, meksykańska, rosyjska, tajska, włoska, węgierska). Analiza wybranych regionów turystyki kulinarnej na świecie. (p. nr 1 programu)
			Trendy żywieniowe jako element podkreślający odrębność narodową, religijną, kulturową (p. nr 5 programu)
			Charakterystyczne dania najstynniejszych kuchni świata Tabu żywieniowe – prawda i mity (p. nr 7 programu)
K_U06 – Potrafi wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów	Kształtowanie wizerunku marki organizacji sportowej	KWM_U2 – Student potrafi dokonać weryfikacji i analizy dostępnych i pozyskanych danych w zestawieniu z zachodzącymi w realnym otoczeniu zjawiskami i procesami. Potrafi również wyciągać prawidłowe wnioski, a na ich podstawie wykorzystaną wiedzę stosować w procesach podejmowania decyzji biznesowych w procesie kreacji marki	Specyfika narzędzi promocyjnych, cechy i główne wyznaczniki. Rozwój rynku usług promocyjnych, w szczególności rynku kanałów dystrybucji informacji, mediów, nowych mediów, mediów społecznościowych. (p. nr 1 programu)
			Strategia działań promocyjnych w organizacjach sportowych, rekreacyjnych i turystycznych. Budowa strategii promocyjnej, wykorzystanie czynników zewnętrznych, jak alternatywne kanały komunikacji i media. Promotion-mix w sporcie, turystyce i rekreacji. Badanie wartości marki, wykorzystanie dostępnej wiedzy, poszukiwanie źródeł informacji o wartości marki (p. nr 2 programu)
	Zarządzanie zakładem gastronomicznym	ZZG_U2 – Przeprowadza analizę porównawczą poszczególnych rodzajów	Zarządzanie w strukturach prostych i rozbudowanych (p. nr 2 programu)

		zarządzania i umie je zastosować	Zarządzanie w aspekcie nowinek i trendów gastronomicznych (np. live cooking, kuchnia fusion) (p. nr 3 programu)
K_K01 – jest gotów do rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	Zasady zbiorowego żywienia i towaroznawstwo	ZZT_K1 – Bierze udział w projektowaniu, opracowywaniu i wdrażaniu zasad zbiorowego żywienia. Przygotowany jest w zakresie oceny jakości produktów spożywczych	Klasyfikacja żywności. Zasady prawidłowego żywienia i metody oceny sposobu żywienia, pierwotne i wtórne wady w żywieniu, substancje obce i antyodżywcze w pożywieniu (p. nr 1 programu), Diety w wybranych schorzeniach (przewodu pokarmowego, otyłości, miażdżycy, cukrzycy, nadciśnienia tętniczego). Zasady układania jadłospisów o zróżnicowanym koszcie (p. nr 2 programu)
	Obsługa pasażerska w porcie lotniczym	OPL_K01 – Rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu obsługi pasażera w porcie lotniczy	Zapoznanie i omówienie wykazu zabronionych przedmiotów w transporcie pasażerskim jakie nie wolno przewozić w bagażu podręcznym i rejestrowanym (p. nr 4 programu)

Przedstawione w tej części raportu efekty uczenia się są kluczowe z punktu widzenia kierunku turystyka i rekreacji, a o ich wadze decyduje związek z koncepcją kształcenia, w ramach której student zdobywa wiedzę z zakresu organizacji i instytucji kształtujących turystyczny rynek pracy, a także jest świadomy czynników na nie wpływających. Ponadto aktualny stan wiedzy na temat metod, narzędzi i technik pozyskiwania danych w ramach tych struktur ma odzwierciedlenie w programie studiów. Podobnie jest z pozostałymi kluczowymi efektami, których osiągnięcie jest równoznaczne z aktualną wiedzą prawną, organizacyjną oraz techniczną, obejmującą ogólnie pojęty obszar turystyczno-rekreacyjno-gastronomiczny. Efekty uczenia się są specyficzne oraz zgodne z aktualnym stanem wiedzy w tym zakresie. Wspomniana wcześniej Rada Kierunku jest wyznacznikiem zarówno elementów związanych z wiedzą, jak również z najnowszymi trendami w obszarze praktyki. To Pracodawcy zwracają uwagę na aktualne potrzeby rynku pracy związane zarówno z zapotrzebowaniem na pracowników i co niezwykle istotne, na ich kompetencje. Dzięki tego rodzaju współpracy program studiów jest na bieżąco weryfikowany i dostosowywany do potrzeb oraz oczekiwań rynku pracy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

- realizacja Strategii Uczelni – dbałość o praktyczny charakter studiów oparty na nowoczesnych programach, tworzonych we współpracy z partnerami biznesowymi funkcjonującymi na rynku turystycznym
- dążenie do maksymalnego upracticznienia procesu kształcenia, czemu sprzyja stosowanie nowatorskich metod, nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych, w tym wyposażonych w sprzęt i oprogramowanie zawierające symulacje - gry biznesowe dedykowane akredytowanemu kierunkowi (symulacje biznesowe REVAS), organizowanie zajęć w rzeczywistych warunkach pracy, a także korzystanie z doświadczenia partnerów biznesowych
- proces kształcenia sprzyjający uczeniu się, co uzyskano dzięki zastosowaniu kaskadowości w realizacji efektów uczenia się oraz stopniowaniu zawansowania treści programu kształcenia
- wspomaganie kształcenia przez systemy informatyczne, takie jak Extranet, platforma Moodle oraz MS Teams) – praca w tym środowisku jest ważna dla studenta, ale także stanowi doskonałą podstawę dla sprawnego funkcjonowania absolwenta na rynku pracy

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku turystyka i rekreacja oparty jest zarówno o analizę rynku turystycznego, jak i wymagania stawiane przez podmioty działające w sektorze turystycznym, partnerów biznesowych, absolwentów oraz pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe. Realizacja programu oparta jest na odpowiednim doborze przedmiotów zapewniających osiągnięcie kluczowych kompetencji oraz zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy na rynku usług turystycznych, w poszczególnych segmentach branży turystycznej (hotelarstwie, gastronomii, usługach rekreacyjnych, sportowych, obsłudze ruchu turystycznego).

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku oparta jest na praktycznym zastosowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji, na przygotowaniu studentów do funkcjonowania w warunkach współczesnych wymogów branży turystycznej na świecie, jak i w regionie. Zadaniem uczelni jest prowadzenie kształcenia w sposób maksymalnie upracticzniony z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu gospodarczo-społecznym. Z uwagi na dynamikę zmian w obszarze turystyki, nowe przedmioty oraz specjalności są konsultowane ze specjalistami z tego zakresu. Dzięki temu realizowane treści programowe odpowiadają potrzebom przyszłych pracodawców. Z kolei określone efekty uczenia się odpowiadają przypisanym dyscyplinom naukowym, za co odpowiadają dydaktycy. Programy analizowane i modyfikowane są przez wykładowców, menadżera kierunku i Radę Kierunku. Praktyczność programu weryfikowana jest ponadto pod wpływem analiz rynku, sugestii organizacji, instytucji, stowarzyszeń działających na rynku turystycznym. (Chorwacką Organizacją Turystyczną, Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników, Śląską Izba Turystyki, Śląską Organizacją Turystyczną, Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, przedstawicielami touroperatorów i lokalnych biur podróży, gestorami hoteli i gastronomii).

Poprzez takie działania program studiów stanowi połączenie wiedzy merytorycznej praktyków, osób specjalizujących się w danej tematyce z całościową wiedzą przedstawicieli nauki i wizją oraz misją uczelni. Proces ten koordynuje menadżer kierunku we współpracy z metodykiem, ponadto cenne uwagi zgłaszane są w ramach Rady Kierunku.

Najważniejsze treści kształcenia na ocenianym kierunku koncentrują się wokół kluczowych zagadnień turystyki i rekreacji. Uzupełnieniem głównego kierunku są przedmioty specjalnościowe obejmujące specyfikę określonych segmentów turystyki bądź rekreacji. W przypadku poszczególnych specjalności będą to przykładowo przedmioty:

Zarządzanie gastronomią i dietetyka:

- Zarządzanie zakładem gastronomicznym,

- Jakość i organizacja zakładu gastronomicznego,
- Kuchnie międzynarodowe i regionalne;

Turystyka międzynarodowa:

- Systemy rezerwacji w turystyce i podróżach,
- Produkty turystyki międzynarodowej,
- Prawo zobowiązań i ubezpieczeń.

Menadżer sportu:

- Podstawy teorii sportu,
- Media w strukturze sportu,
- Międzynarodowe organizacje sportowe;

Obsługa ruchu lotniczego:

- Rynek lotniczy,
- Obsługa pasażerska w porcie lotniczym,
- Etykieta i komunikacja w obsłudze lotniczej.

Hotelarstwo:

- Obsługa gościa hotelowego,
- Marketing usług hotelarskich,
- Międzynarodowe systemy i sieci hotelarskie,
- Usługi hotelarskie.

W przypadku powyżej przytoczonych przykładów realizowanych przedmiotów, jak i w zakresie pozostałych, ich zawartość opiera się na przede wszystkim na treściach określanych przez dwie dyscypliny naukowe:

- geografię społeczno-ekonomiczną i gospodarkę przestrzenną (dyscyplina wiodąca),
- nauki o zarządzaniu i jakości.

Z kolei kompetencje miękkie studenci rozwijają na przedmiotach kierunkowych takich jak: Komunikacja w turystyce, Podstawy psychologii czy Organizacja czasu wolnego. Ich treści programowe są spójne z efektami uczenia się, a także uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie turystyki i rekreacji. Ponadto prezentują aktualne normy panujące w obszarach działalności i specyfiki szeroko rozumianej turystyki i rekreacji. Natomiast umiejętność posługiwania się językiem obcym studenci mogą osiągnąć po zajęciach lektoratowych, realizowanych przez cztery (studia stacjonarne) lub dwa (studia niestacjonarne) semestry.

Powiązanie efektów uczenia się z treściami kształcenia (przykłady):

Treść kształcenia	Jaki osiąga się efekt?	Przedmiot (przedmioty)
Charakterystyka walorów turystycznych, ich wykorzystanie w różnych formach turystyki w wybranych krajach Europy. Rozwój współczesnych form turystyki i ich korelacja z atrakcjami turystycznymi w wybranych regionach Europy.	Omawia typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata. Analizuje zjawiska i procesy kształtujące rynek turystyczny. Potrafi skutecznie ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej. Opisuje wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki w Polsce i na świecie	Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa
Wybrane czynniki rozwoju turystyki	Prezentuje podstawowe informacje na temat czynników	Podstawy turystyki

	rozwoju ruchu turystycznego w Polsce i na świecie	
Przepisy obowiązujące obsłudze ruchu turystycznego	Potrafi w sposób zrozumiały sformułować podstawowe polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze ruchu turystycznego	Obsługa ruchu turystycznego
Organizacja procesu świadczenia usług, system amerykański, europejski, proces decyzyjny, zmienowość.	Identyfikuje oraz definiuje prawne, funkcjonalne oraz organizacyjne uwarunkowania działalności hotelu	Organizacja i technika pracy w hotelarstwie
Znaczenie turystyki międzynarodowej dla gospodarki światowej. Problemy globalne i regionalne	Wyjaśnia podstawowe zagadnienia związane ze współczesnymi problemami w branży turystycznej.	Współczesne problemy w turystyce
Klasyfikacja produktu turystycznego ze względu na obszar występowania. Marka jako element identyfikacji produktu turystycznego. Polskie produkty turystyczne	Potrafi wskazać i omówić markowe produkty turystyczne wybranych subregionów świata. Potrafi wyodrębnić elementy najbardziej istotne w wyborze markowych produktów turystycznych	Produkty turystyki międzynarodowej
Rodzaje ofert turystycznych (oferty touroperatorów, oferty regionów turystycznych). Budowa oferty turystycznej	Prezentuje podstawowe informacje dotyczące prawnych aspektów tworzenia oferty turystycznej. Prezentuje w sposób profesjonalny ofertę turystyczną	Oferta turystyczna
Programy zajęć animacyjnych dorosłych (program dzienny, program wieczorny-etapy organizacji)	Omawia zagadnienia dostosowania poziomu i rodzaju organizowanych imprez do potrzeb i oczekiwań danej grupy społ.	Animacja czasu wolnego

W związku z oczekiwaniami i zmianami, jakie zachodzą na rynku, od roku akademickiego 2020/21 został wprowadzony nowy przedmiot „Gry biznesowe”, oparty o oprogramowanie firmy Revas. W jego ramach znajdują się moduły dedykowane m.in. wirtualnemu prowadzeniu firmy z branży turystycznej. Proces ten został zainicjowany przez władze uczelni w porozumieniu z menedżerem kierunku oraz konsultowany z partnerami biznesowymi. Takie rozwiązania są szczególnie przydatne np. w warunkach pandemii.

Wybór metod kształcenia stosowanych przez wykładowców WZ w Chorzowie zależy od wielu czynników, w tym zwłaszcza od formy zajęć, od sformułowanych celów nauczania, planowanych szczególnych zadań dydaktycznych, wreszcie od przedmiotu nauczania i efektów uczenia zdefiniowanych dla danego przedmiotu.

Podejmując pracę nad projektowaniem przedmiotu, wykładowca określa wymagania wstępne, czyli bazowy zasób informacji, umiejętności i kompetencji społecznych które student musi posiadać, aby rozpocząć realizację przedmiotu.

Następnie formułuje założenia i cele uczenia się, które określają kierunki pracy dydaktyka, jego zamierzenia dotyczące wyposażenia studenta w określony zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wskazuje jakie ogóle efekty zamierza osiągnąć w pracy ze studentami.

W kolejnym kroku definiuje szczegółowe efekty uczenia się. Przedmiotowe efekty odnoszą się do efektów wskazanych dla przedmiotu w matrycy kierunkowych efektów uczenia się. W kontekście każdego z efektów przypisanych przedmiotowi w matrycy, wykładowca formułuje ważne z punktu widzenia założeń i celów uczenia się, efekty szczegółowe. Nawiązują one do efektu kierunkowego, ale jednocześnie są one bardziej szczegółowe i precyzyjne oraz odnoszą się do tematyki i specyfiki danego przedmiotu.

Teraz przychodzi kolej na **określenie drogi, sposobu postępowania metodycznego**, którego celem jest osiągnięcie przez studentów szczegółowych efektów uczenia się. W zależności od własnych kompetencji metodycznych, wykładowca może określić własne metody dydaktyczne lub wybrać spośród metod opartych o dowolną typologię metod nauczania/uczenia się. Dużą popularnością wśród wykładowców cieszy się jasna i klarowna **typologia Wincentego Okonia**. W zależności od formy zajęć (wykład/ ćwiczenia), wykładowcy planują pracę opartą o:

- metody podające (oparte na uczeniu się przez przyswajanie): wykład, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, nauczanie wyprzedzające (analiza gotowych treści np. w opracowaniu, poprzedzona zadaniami w formie poleceń i pytań) i in.,
- metody poszukujące (oparte na samodzielnym pozyskiwaniu wiedzy): metoda zadań do samodzielnego wykonania, gry dydaktyczne, analiza przypadku (case study), dyskusja, symulacja i in.,
- metody waloryzacyjne (eksponujące systemy wartości): dyskusja, gry symulacyjne, analiza przypadku i in.,
- metody praktyczne/ ćwiczeniowe (treningowe): rozwiązywanie zadań/ ćwiczeń, trening kompetencji (asertywności, projektowania np. graficznego, sporządzania bilansu, komunikacji w zespole, twórczości, orientacji w terenie, projektowania działań, pisanie raportu, sporządzania diagnozy) i in.

Wykładowcy planujący **zajęcia dydaktyczne w terenie**, poza siedzibą uczelni chętnie wybierają: wyjazd studyjny, wycieczkę, czy też udział w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez podmioty spoza uczelni (konferencje, spotkania, wystawy, rajdy i gry terenowe), badania terenowe, szkolenia, czy też ćwiczenia w terenie – tylko w roku 2019 odbyły się ćwiczenia: kilkakrotnie w Hotelu Novotel, w trakcie Targów OVERGLOB, czy na Małej Pętli Beskidzkiej.

Wykładowej formie zajęć, a także osiąganiu efektów uczenia się w obszarze wiedzy służą metody podające, jednak wzbogacone o elementy metod poszukujących, czy też waloryzacyjnych. Uczeniu się osób dorosłych nie sprzyja opieranie się wyłącznie na uczeniu się przez przyswajanie, wielokrotnie skuteczniejszym jest proces uczenia się, w którym student wykazuje aktywność poznawczą, w tym zwłaszcza poszukującą.

Dydaktycy planujący ćwiczenia i laboratoria wybierają różnorakie metody, w tym poszukujące i waloryzacyjne. Często też czerpią z zasobów metod praktycznych, co jest szczególnie cenne w aspekcie procesu kształcenia realizowanego na kierunku o profilu praktycznym. Zastosowanie metod ćwiczeniowych oraz poszukujących sprzyja osiąganiu efektów uczenia się w obszarze umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Poniżej przedstawiono powiązanie metod kształcenia z przykładowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Przedmiotowy efekt uczenia się	Przedmiot	Treści przedmiotowe	Forma zajęć/ metoda kształcenia
W zakresie wiedzy:			
Wymienia i omawia funkcje i dysfunkcje czasu wolnego	Organizacja czasu wolnego	Czas wolny – koncepcje, definicje, uwarunkowania	Wykład/ wykład konwersatoryjny

		historyczne, psychologiczne i środowiskowe	
Omawia zasady obsługi ruchu turystycznego	Obsługa ruchu turystycznego	Obsługa podróżnicza	Wykład/ dyskusja problemowa
Opracowuje standardy w komunikacji międzynarodowej w turystyce	Komunikacja w turystyce	Komunikacja medialna, marketingowa, międzykulturowa	Ćwiczenia/ Studium przypadku
W zakresie umiejętności:			
Analizuje trendy żywieniowe wybranych regionów świata oraz określa kierunki podróży kulinarnych	Kuchnie narodowe i regionalne	Turystyka kulinarna na świecie – analiza wybranych szlaków kulinarnych. Enoturystyka – wybrane regiony i szlaki winne w różnych regionach świata. Podróże kulinarne na świecie	Ćwiczenia/ analiza przypadku, burza mózgów
Przeprowadza analizę opłacalności źródeł finansowania	Analiza ekonomiczno-finansowa obiektu gastronomicznego	Analiza prognozy rentowności wraz z analizą wrażliwości ze szczególnym uwzględnieniem placówek gastronomicznych	Ćwiczenia/ praca w grupach metodą projektu
Student posiada umiejętność formułowania celów, oceny skuteczności narzędzi do osiągnięcia celów biznesowych, w szczególności w zakresie osiągnięcia wskaźników rozpoznawalności marki, oceny wizerunku marki i siły marki	Kształtowanie wizerunku marki organizacji sportowej	Narzędzia promocji. Reklama jako narzędzie kreowania marki. Sponsoring – cele, wyróżniki i cechy. Public Relations, Public Affairs, rola rzecznika prasowego, wypowiedzi publiczne. Zarządzanie kryzysem wizerunkowym	Ćwiczenia/ case study, dyskusja
W zakresie kompetencji społecznych:			
Rozumie potrzebę ciągłego zgłębiania norm nowelizowanego prawa powszechnego oraz regulacji w sporcie	Prawo sportowe	Specyfika sportowych stosunków prawnych	Ćwiczenia/ analiza tekstów prawa, dyskusja
Formułuje wypowiedzi i przedstawia swoją opinię na tematy związane z kulturą osobistą, wykazywania się posiadaniem dobrych manier	Etykieta i komunikacja w obsłudze lotniczej	Kluczowe problemy, jakie mogą wystąpić na pokładzie statku powietrznego i porcie lotniczym, mogące przyczynić się do powstania sytuacji trudnych i przykrych, a które przy zastosowaniu etykiety i dobrych manier można skutecznie rozładować.	Ćwiczenia/ praca w grupach nad studium przypadku, dyskusja
Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	Systemy informacji i rezerwacji w	Specjalistyczne programy komputerowe w turystyce: („Agent_m6” – dla	Ćwiczenia/ Demonstracja obsługi

	turystyce	ubezpiezcycieli)	programów komputerowych
--	-----------	------------------	-------------------------

Wykładowcy otoczeni są wsparciem i pomocą metodyka, który podczas szkoleń grupowych i indywidualnych, czy też konsultacji metodycznych wspomaga ich w ustalaniu toku postępowania metodycznego, w tym w doborze metod nauczania. Szczególnie cennymi są rozmowy pohospitacyjne prowadzone przez metodyka, podczas których wykładowcy mają możliwość dokonać oceny własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań dydaktycznych. Dostrzeżenie i nazwanie swoich mocnych i słabych stron w obszarze kompetencji metodycznych może stanowić punkt wyjścia do doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji w tym zakresie.

Podczas wspomaganie wykładowców, metodyk szerzy ideę, zasady, metody i narzędzia pracy wspomagające skuteczną pracę dydaktyczną. **Opisują ją szczegółowo Standardy metodyki kształcenia zdalnego, przyjęte Uchwałą nr 8/2020 Rady Dziekańskiej z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia standardów metodyki kształcenia zdalnego od roku akademickiego 2020/2021 – (załącznik dodatkowy pkt. 2 i 2a).** Zespół metodyków kształcenia i specjalistów ds. e-learningu wskazuje wykładowcom arkana pracy synchronicznej, podczas spotkań ze studentami w czasie rzeczywistym, jak i asynchronicznej realizowanej przede wszystkim na platformie Moodle.

W procesie kształcenia wykorzystuje się **różnorodne metody dydaktyczne i multimedialne**, w tym również te, które wspomagają proces uczenia się studenta poza zajęciami na uczelni. Szczególną funkcję w tym procesie spełnia **platforma Moodle**, dostępna z poziomu Extranetu studenckiego. Jest to portal e-learningowy wspierający proces kształcenia oraz komunikacji między wykładowcą a studentem. Stanowi podstawę do kształcenia zdalnego w formie asynchronicznej. Zawiera aktualne, uzupełniane na bieżąco przez wykładowców zasoby dydaktyczne (w tym zwłaszcza karty przedmiotów, treści merytoryczne w formie elektronicznej, prezentacje, filmy, zadania domowe, materiały do zadań praktycznych na zajęciach, testy, selftesty, hiperłącza do ciekawych stron w sieci WWW, fora dyskusyjne, czaty, webinaria, podręczniki w wersji elektronicznej publikowane zgodnie z zasadami prawa autorskiego). Umożliwia ona również realizację zaliczeń i egzaminów – zdalnych lub w siedzibie uczelni przy wykorzystaniu narzędzi dostępnych na platformie Moodle.

W pełnym (zdalnym) zakresie możliwości platformy wykorzystywane na wybranych przedmiotach podstawowych, w tym m.in. na BHP, Ochronie własności intelektualnej, Metodyce pracy projektowej. Zgodnie z podanym przez wykładowcę harmonogramem zadań, studenci zapoznają się z poszczególnymi częściami kursu, z materiałami umieszczonymi przez prowadzącego i z literaturą przedmiotu, następnie są zobligowani do wykonania określonych zadań i do zaliczenia sprawdzianów, czyli do podjęcia aktywności, których celem jest weryfikacja efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Niektóre przedmioty (np. język obcy na studiach niestacjonarnych) prowadzone są metodą blended-learning, łączącą zalety kształcenia konwencjonalnego z walorami nauczania zdalnego.

Wielu wykładowców, prowadzących przedmioty w formie tradycyjnej, w siedzibie uczelni, wspomaga proces kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się możliwościami platformy zdalnego nauczania. W tym celu umieszczają w kursach swoich przedmiotów różnorodne zadania i selftesty do samodzielnego wykonania przez studenta w domu, a nawet testy zaliczeniowe, które przeprowadzane są w siedzibie uczelni w pracowni komputerowej.

Możliwości platformy Moodle stały się szczególnie istotne w dobie pandemii, w okresie od marca 2020 r., kiedy platforma ta stała się bazą dla wszelkich działań podejmowanych przez wykładowców w ramach nauczania zdalnego. Poza korzystaniem z zasobów umieszczanych na Moodle'u, studenci uczestniczą regularnie w zajęciach prowadzonych przy wykorzystaniu platformy MS Teams, która pozwala na organizowanie spotkań w czasie rzeczywistym. Forma synchroniczna kształcenia na odległość jest stosowana na WZ w Chorzowie z powodzeniem od początku ograniczeń związanych z pandemią.

Należy również wspomnieć o tym, że Władze oraz kadra dydaktyczna WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej są przygotowani do powrotu na uczelnię w warunkach reżimu sanitarnego oraz

społecznego (dystans społeczny). **Wszystkie sale dydaktyczne w budynku Wydziału zostały przygotowane do prowadzenia zajęć w formie hybrydowej, przy wykorzystaniu streamingu zajęć prowadzonych dla części studentów w sali dydaktycznej (dystans społeczny).**

Zaspokajanie różnorodnych potrzeb edukacyjnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością odbywa się zarówno poprzez dostosowanie infrastruktury, jak i metodyki nauczania. Istotnym elementem jest baza dydaktyczno-naukowa Uczelni. Zajęcia dydaktyczne na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie odbywają się w budynku wyposażonym w mobilne projektory multimedialne, laptopy, radiomagnetofony z CD i mp3, rzutniki, zestawy TV, zestawy umożliwiające streaming zajęć, kamery monitorujące zapewniające bezpieczeństwo studentom i pracownikom.

Platforma Moodle, opisana szczegółowo powyżej, to jeden z ważniejszych elementów wsparcia studentów w procesie kształcenia. Możliwość dostępu przez studenta do wszystkich materiałów dydaktycznych w dowolnym czasie, z dowolnego miejsca stanowi istotny element wsparcia w procesie zdobywania przez niego wiedzy. O popularności zastosowania platformy e-learningowej świadczą wysokie statystyki odwiedzin platformy przez studentów (codziennie po kilka tysięcy odwiedzin).

Mówiąc o wsparciu studenta w procesie kształcenia należy również wspomnieć o wprowadzeniu przez uczelnię do programu studiów przedmiotów, które mają pomóc studentowi w zakresie przyswajania wiedzy, pisania projektów, pisania pracy dyplomowej. W programie kształcenia na każdym kierunku studiów I stopnia realizowany jest **przedmiot Wprowadzenie do pracy dyplomowej (na IV semestrze licencjackich i V studiów inżynierskich, realizowany tuż przed pierwszymi seminariami) oraz Metodyka pracy projektowej (na I semestrze studiów)** – przedmiot ten od roku ak. 2020/21 zastąpił wcześniej realizowane Metody efektywnego uczenia się i tworzenia prac projektowych.

Ważną kwestią w zakresie wsparcia dydaktycznego studentów w procesie kształcenia jest również dyspozycyjność wykładowców. Zarówno nauczyciele akademicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, jak i na podstawie umowy cywilno-prawnej mają obowiązek odbywania dyżurów, podczas których studenci mają możliwość konsultowania z wykładowcami zdobywanej wiedzy, zadawania pytań, wyjaśniania wątpliwości.

Istnieje również możliwość kontaktu z wykładowcami za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zarówno w formie tradycyjnej poczty e-mail, jak również platformy Moodle (dane kontaktowe, jak również terminy dyżurów wykładowców są dostępne w Extranecie studenckim, dlatego w każdym miejscu i o każdej porze, student ma możliwość wysłać do wykładowcy wiadomość mailową). Dzięki łatwej dostępności do platformy (w dowolnej chwili i dowolnym miejscu) kontakt studentów z wykładowcami nie kończy się z chwilą opuszczenia sali wykładowej.

Na poziomie metodycznym dbałość o zaspokojenie różnorodnych potrzeb edukacyjnych studentów przejawia się ponadto w dbałości o **dobór różnorodnych metod dydaktycznych**, od wykładowych, przez ćwiczeniowe i warsztatowe, poprzez takie, które dają możliwość praktycznego doświadczania. Zakres i dobór metod dydaktycznych został opisany szczegółowo we wcześniejszej części niniejszego raportu.

W każdym semestrze organizowana jest **semestralna ankieta oceny wykładowców**, w której oceniana jest przez studentów jakość prowadzonych zajęć. Wyniki są dokładnie analizowane, zaś wykładowcy z niską oceną w kolejnym semestrze poddawani są hospitacji w zakresie prowadzonych przez nich przedmiotów. **Hospitację prowadzi metodyk oraz menedżer kierunku.** Informacja z prośbą o wypełnienie ankiety jest zamieszczana na stronie internetowej, a sam kwestionariusz jest dostępny dla każdego studenta w formie elektronicznej w Extranecie. Wyniki ankiet przekazywane są Władzom uczelni oraz danemu wykładowcy i metodykowi. Zbiorcze **wyniki ankiet są przedstawiane do wglądu studentom z Rady Samorządu Studenckiego podczas spotkania z Prodziekanem ds. studentów.**

Wsparcie studenta w procesie zdobywania przez niego wiedzy przejawia się także w realizowanym **monitoringu poziomu zdawania egzaminów** na poszczególnych przedmiotach. W przypadku niskiej zdawalności określonego przedmiotu podejmowane są działania naprawcze: np. wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z takich przedmiotów (dotychczas

zajęcia takie były organizowane z matematyki i fizyki na kierunkach ścisłych); modyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć.

Przejawem wsparcia Uczelni wobec studentów, jest z także troska o ich życie zawodowe po zakończeniu studiów. WSB kształci studentów uświadamiając im ich pozycję na rynku pracy, ich możliwości zawodowe, przedstawiając im ich możliwą ścieżkę kariery zawodowej. Wśród przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach studiów I stopnia (w tym również na turystyce i rekreacji) jest **przedmiot Wprowadzenie na rynek pracy**, przygotowujący przyszłych absolwentów do podjęcia lub zmiany pracy, mający m.in. zwrócić uwagę studentów na te aspekty procesów rekrutacyjnych w firmach i przedsiębiorstwach, których znajomość będzie dla nich przewagą konkurencyjną.

Funkcjonujące na wydziale **Biuro Karier i Praktyk** wspiera studentów zakresie pośrednictwa pracy, **ale także w zakresie doradztwa zawodowego**. Biuro Karier i Praktyk organizuje warsztaty z doradztwa zawodowego, szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje, szkolenia z poruszania się po rynku pracy, jak również spotkania branżowe z potencjalnymi pracodawcami oraz targi pracy.

Uczelnia stara się również odpowiednio przygotowywać ofertę edukacyjną, która pozwoli absolwentom I stopnia podjąć studia II stopnia, a wszystkim absolwentom studiów wyższych podjąć studia podyplomowe. Absolwenci wszystkich kierunków studiów I stopnia mają możliwość podjęcia studiów uzupełniających magisterskich na kilku prowadzonych na wydziale kierunkach (logistyce, bezpieczeństwie narodowym; finansach i rachunkowości; zarządzaniu; pedagogice, informatyce). Dla studentów, których kierunki I stopnia nie mają kontynuacji na studiach magisterskich, przewidziano odpowiednio przygotowaną ofertę specjalnościową, nawiązującą do wcześniej studiowanego kierunku.

Studia na ocenianym kierunku trwają sześć semestrów. **Treści o charakterze ogólnym, podstawowym, realizowane są na pierwszych semestrach, a następnie stopniowo włączana jest tematyka coraz bardziej specjalizacyjna.** Ostatnie przedmioty podstawowe i kierunkowe przewidziane są w planie studiów na IV semestrze. Podział na specjalności następuje pod koniec III semestru, a same przedmioty specjalnościowe (wraz z seminarium dyplomowym, na którym studenci przygotowują projekt w grupach 3-4 osobowych) realizowane są od IV do VI semestru. Takie **kaskadowanie treści programowych**, które realizowane jest na Wydziale Zamiejscowym w przypadku większości kierunków na studiach I stopnia, pozwala w pełni przygotować studentów do świadomego wyboru specjalności.

Na wydziale chorzowskim przyjęto zasadę, iż na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych formy i wymiar realizacji poszczególnych zajęć są takie same. Różnice można zauważyć jedynie w przypadku realizacji zajęć z języka obcego, które na studiach stacjonarnych są w pełni prowadzone w formie tradycyjnej, a na niestacjonarnych mają charakter blended learning. Drugą różnicą między studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi jest z kolei umieszczenie w planie zajęć przedmiotów monograficznych, co powiększa pulę punktów ECTS o 6 (w stosunku do studiów niestacjonarnych).

Na kierunku turystyka i rekreacja z nawiązką jest spełniony warunek uwzględnienia w planie studiów **przedmiotów do wyborów**, które obejmowałyby co najmniej 30% punktów ECTS. **W przypadku studiów stacjonarnych jest to 48,4% (90 punktów), a niestacjonarnych – 47,8% (86 punktów).** Do przedmiotów wybieralnych zalicza się: język obcy, wszystkie przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe, praktykę oraz – tylko na studiach stacjonarnych – przedmioty monograficzne. Studenci mogą wybierać także formę realizacji 2-semesteralnych zajęć z w-f, ale temu przedmiotowi, zgodnie z prawem, nie przypisano punktów ECTS.

Dominującą część planu studiów I stopnia stanowią przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne, gdyż przypisano im 143 punkty ECTS. Zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu wykładowcy przypisano łącznie 103 punkty ECTS (w przypadku studiów stacjonarnych) oraz 94 punkty ECTS (w przypadku studiów niestacjonarnych).

Na ocenianym kierunku przewidziane są **zajęcia lektoratowe z języka obcego** – studenci mogą wybrać jeden spośród kilku oferowanych języków. Na studiach stacjonarnych zajęcia językowe realizowane są w ciągu pierwszych czterech semestrów i mają one formę tradycyjną. Natomiast na studiach niestacjonarnych lektorat zaplanowany jest na III i IV semestrze w formie blended learning –

część zajęć odbywa się w sposób tradycyjny, na sali, w ramach bezpośredniego kontaktu z lektorem, a pozostałą część materiału studenci realizują na platformie e-learningowej. W razie zaistnienia potrzeby mogą konsultować się z wykładowcą.

Studentom niniejszego kierunku oferowany jest co roku **przedmiot do wyboru realizowany w języku angielskim**, w obecnym roku akademickim 2020/21 jest to przedmiot: International tourism and leisure industry. Studenci nadto mogą kształcić zdolności językowe w trakcie zajęć, w których uczestniczą goście posługujący się językiem obcym bądź podczas praktyk zawodowych, szczególnie tych realizowanych poza granicami kraju, czy korzystając z programu Erasmus.

Warto podkreślić, iż w ramach planu studiów na I semestrze (w wymiarze 60 godzin, 4 pkt ECTS) **może być realizowany przedmiot Język polski**. Ma on charakter fakultatywny, a przeznaczony jest wyłącznie dla cudzoziemców, którzy studiują na ścieżce polskojęzycznej i chcieliby poprawić znajomość języka wykładowego.

Na studiach I stopnia w formie **stacjonarnej** realizowanych jest łącznie **2419 godzin**⁴, z czego 430 godzin wykładów, 1700 godzin ćwiczeń (w tym praktyki i 60 godzin seminarium), 29 godzin e-learningowych oraz 260 godzin projektów. W przypadku studiów **niestacjonarnych** plan przewiduje **2169 godzin**, w tym 430 godzin wykładów, 1432 godziny ćwiczeń (w tym praktyki i 60 godzin seminarium), 87 godzin e-learningowych oraz 220 godzin projektów.

Liczebność grup studenckich zależy od rodzaju zajęć, jest także dopasowana do możliwości infrastruktury. W przypadku wykładów, prowadzone są one dla studentów całego roku na jednej z auli lub sal wykładowych. Natomiast ćwiczenia realizowane są w grupach liczących od 30 do 40 studentów, a na wyższych rocznikach, już po podziale na specjalności, zdarzają się grupy ok. 20-osobowe. Z kolei grupy lektoratowe liczą od 12 do 18 studentów, a grupy seminaryjne – do 15.

Harmonogram zajęć jest ujednolicony dla wszystkich kierunków studiów. I tak dla studiów I stopnia realizowanych w formie stacjonarnej zajęcia odbywają się od wtorku do czwartku, pozostałe dni studenci mogą poświęcić np. na samodzielne kształcenia lub pracę zawodową. W przypadku studiów niestacjonarnych harmonogram przewiduje 8 weekendów zjazdowych w semestrze, za wyjątkiem I semestru, na którym jest 7 zjazdów (z względu na mniejszą liczbę zajęć). Zajęcia w weekendy (soboty i niedziele) odbywają się godzinach 8.00-18.00, w wyjątkowych sytuacjach kończą się o 20.00.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie od kilku lat ma zastosowanie tzw. **sesja ciągła**, która umożliwia przyjaźniejsze z punktu widzenia studenta rozłożenie zaliczeń i egzaminów. W semestrze zimowym sesja zaczyna się już na początku grudnia i trwa do połowy lutego (termin zwykły) oraz końca lutego (terminy poprawkowe). Natomiast w semestrze letnim sesja zaczyna się na początku kwietnia i kończy się w drugiej połowie czerwca (dla ostatnich roczników studiów) lub w pierwszej połowie lipca (dla pozostałych studentów); sesja poprawkowa wyznaczona jest na pierwsze trzy tygodnie września.

Wprowadzenie sesji ciągłej stało się możliwe dzięki zmianie podejścia do tworzenia planu zajęć. Ze względu na znaczący udział wykładowców-praktyków (dysponujących ograniczonym przez obowiązki zawodowe czasem) w prowadzeniu ćwiczeń czy laboratoriów, konieczne stało się umożliwienie kumulowania zajęć w bloki, przez co np. już po kilku zjazdach dany przedmiot zostaje zrealizowany. Aby niepotrzebnie nie odwlekać terminu zaliczenia i/lub egzaminu, można przystąpić bez zbędnej zwłoki do weryfikacji efektów uczenia się.

---

⁴ *Podane informacje i obliczenia wskaźników dotyczą studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2019/20. W przypadku rocznika wcześniejszego jak i kolejnego wystąpią drobne różnice związane ze zmianą np. liczbą godzin praktyk lub formą realizacji niektórych przedmiotów, a także drobnymi zmianami przedmiotów (np. od roku akademickiego 2020/21 wprowadzony został przedmiot *Metodyka pracy projektowej w miejscu innego, zbliżonego przedmiotu: Metod efektywnego uczenia się i tworzenia prac projektowych*). Dane odnoszą się do roku 2019/20, bowiem wówczas wdrożono PRK i program studiów oparty na efektach uczenia się.*

Ogólna charakterystyka organizacji praktyk zawodowych na Wydziale. Praktyki zawodowe organizuje i koordynuje Biuro Karier i Praktyk, które posiada uprawnienia do prowadzenia pośrednictwa pracy na mocy certyfikatu 440/1a wydanego w 2004 roku przez Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej. Powstało, aby wspierać studentów i absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz pomóc im w znalezieniu zatrudnienia, odpowiadającego ich kwalifikacjom i aspiracjom. BKiP współpracuje z biurami pozostałych Wyższych Szkół Bankowych, ze Śląskim Forum Biur Karier, któremu przewodniczy od 2019 roku oraz z Ogólnopolską Siecią Biur Karier. Utrzymywanie stałego kontaktu z innymi biurami karier służy wymianie doświadczeń i doskonaleniu jakości świadczonych usług.

Podstawowym zadaniem komórki jest organizacja praktyk studenckich, poszukiwanie ofert pracy dla studentów i absolwentów, a także pomoc w nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami. Na bazie relacji i kontaktów wypracowanych w ramach **praktyk zawodowych rozwijane są kolejne obszary współpracy z Partnerami**. Do pozostałych ważniejszych obowiązków biura należy organizacja cyklicznych warsztatów z zakresu przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej, specjalistycznych kursów i szkoleń, a także przeprowadzanie różnego rodzaju testów np. predyspozycji zawodowych interpretowanych przez doradcę zawodowego podczas spotkań doradczych ze studentami.

Realizacja praktyk jest bardzo ważnym elementem kształcenia, umożliwia studentom zdobycie cennego doświadczenia zawodowego już w trakcie studiów. Praktyki pozwalają studentom poznać funkcjonowanie firm i instytucji od wewnątrz, dają możliwość poznania zakresów obowiązków na różnych stanowiskach pracy, pozwalają zweryfikować wyobrażenia o konkretnych zawodach, a także dają szansę urealnienia planów zawodowych. Celem nadrzędnym odbywanych przez studentów praktyk jest wzbogacenie wiedzy teoretycznej o praktyczną znajomość zagadnień związanych ze studiowanym kierunkiem lub specjalnością. W trakcie odbywanej praktyki student sprawdza swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje poprzez realizację powierzonych mu zadań. Odbycie praktyk jest również szansą na zaprezentowanie się potencjalnym pracodawcom. Wielu studentów otrzymuje **propozycję zatrudnienia od razu po odbytej praktyce**, albo w niedługiej przyszłości.

Praktyki na kierunku turystyka i rekreacja mogą odbywać się między innymi w przedsiębiorstwach świadczących usługi z zakresu obsługi ruchu turystycznego (zwłaszcza w biurach podróży, hotelach i wielu innych turystycznych obiektach noclegowych, przedsiębiorstwach transportu turystycznego), w przedsiębiorstwach usług uzdrowiskowych i rekreacyjnych, w jednostkach administracji publicznej i jednostkach samorządowych związanych z turystyką lub rekreacją, oraz w instytucjach i organizacjach branżowych zajmujących się upowszechnianiem i organizacją turystyki (np. Śląska Izba Turystyki, Polska Izba Turystyki).

Praktyka zawodowa powinna dać możliwość studentowi zdobycia praktycznych umiejętności w pracy związanej z działalnością w branży turystycznej tj.: tworzenia produktu turystycznego; programowania różnego typu imprez turystycznych (wycieczki, wczasów, konferencji itp.); sporządzania dokumentacji i kalkulacja imprezy (teczka imprezy); sprzedaży usług turystycznych przez systemy rezerwacyjne; realizacji kart kredytowych, czeków i voucherów; sporządzania umów z kontrahentami i z zagranicznymi biurami podróży; rozliczenia imprezy turystycznej; badania rynku; przygotowania oferty reklamowej dla przedsiębiorstw turystycznych.

Baza z której mogą korzystać studenci Wydziału Zamiejscowego przy wyborze miejsca odbywania praktyki zawiera obecnie **ponad 200 przedsiębiorstw świadczących usługi turystyczne**. Uczelnia tym samym gwarantuje realizację praktyk studenckich wszystkim studentom kierunku turystyka i rekreacja. Potencjalnymi miejscami odbywania praktyk są m.in.: Śląska Izba Turystyki, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystki, Novotel Katowice Centrum, Rainbow, Travelplanet, Biuro Podróży ITAKA, Biuro Podróży Geotour, Biuro Podróży Sun Travel, Biuro Podróży Zatur, Biuro Turystyki Jaworzyna Tour, Hotel Diament, Hotel Arsenal Palace. Liczbę zorganizowanych i zaliczanych praktyk zawodowych w ostatnich akademickich przedstawia poniższa tabela. Instytucje i firmy, w których odbywają się praktyki, obejmują swoim profilem działalności tematykę związaną bądź z kierunkiem, bądź z poszczególnymi specjalnościami.

Statystyka praktyk za lata 2016-2020

Studia pierwszego stopnia	Liczba studentów				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021 <small>stan z dn. 19.11.20r.</small>
ilość zrealizowanych praktyk	31	17	28	21	2
zaliczenie całkowite praktyk	41	37	43	42	4
zaliczenie częściowe praktyk	20	10	19	9	4

Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych. Zgodnie z regulaminem praktyk zatwierdzonym Zarządzeniem Rektora nr 28/2019 z dnia 23 września 2019 r., praktyki zawodowe są obowiązkowe i każdy student jest zobowiązany do ich odbycia lub zaliczenia w trakcie trwania nauki.

Na studiach I stopnia **praktyka realizowana jest w wymiarze 6 miesięcy**, a przypisano jej 32 punkty ECTS. Dotyczy to studentów, którzy rozpoczęli studia od roku akademickiego 2019/20. Dla wcześniejszych roczników, zgodnie z ówczesnie obowiązującymi przepisami prawa, wymiar praktyk wynosił 3 miesiące, a za ich realizację student otrzymywał 12 punktów ECTS.

Rozliczenie praktyki następuje na dwóch ostatnich semestrach studiów, co jest uwzględnione w planie studiów oraz w Regulaminie Praktyk.

Biuro Karier i Praktyk wspiera studentów w organizacji praktyk zawodowych. Począwszy od udzielenia informacji o obowiązku odbycia praktyk na spotkaniach organizacyjnych, poprzez pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk, nadzór nad przebiegiem i zebranie dokumentów po zakończonej praktyce. Biuro posiada również bazę potencjalnych miejsc odbywania praktyk, z której studenci mogą skorzystać. Dodatkowo Biuro Karier i Praktyk organizuje **konkurs na najlepszego Praktykodawcę Roku - Biznesowy Partner Roku**, który corocznie jest wyłaniany spośród wszystkich Praktykodawców minionego roku akademickiego. Uroczyste wyróżnienie zostaje przyznane podczas oficjalnej inauguracji nowego roku akademickiego.

Podstawą organizacji praktyk zawodowych BKiP jest posiadanie **modułowego programu praktyk zawodowych**, zdefiniowanego nie tylko dla kierunku kształcenia i specjalności, ale także posiadającego warianty dopasowane do rodzaju instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami, które stanowią podstawę do odbycia praktyki zawodowej wg modułowego programu praktyk. Student może wskazać propozycję miejsca praktyk, lub wybrać miejsce z bazy BKiP. Jednakże każdorazowo **opiekun merytoryczny praktyk** z ramienia uczelni **akceptuje miejsce praktyk** dla danego studenta i kierunku. Czynniki, które decydują o wyborze miejsca praktyki dla studenta to: kierunek lub specjalność studiów, uzyskane przez niego wyniki w nauce, predyspozycje studenta oraz jego preferencje. Biuro Karier i Praktyk w ramach praktyk zawodowych **współpracuje z ponad 200 firmami/instytucjami z branży turystycznej**, dzięki czemu w minionych latach studenci mieli możliwość podjęcia praktyk zawsze zgodnie z kierunkiem lub specjalnością studiów.

Po **wyborze miejsca praktyk i akceptacji opiekuna merytorycznego** praktyk dalsza procedura organizacji praktyki wygląda następująco:

Skierowanie na praktykę - student otrzymuje indywidualne skierowanie na praktykę podpisane przez Dyrektora Biura Karier i Praktyk, określające miejsce i czas trwania praktyk oraz informacje dotyczące opiekuna praktykanta,

Trójstronne porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych wraz z modułowym programem praktyk - na czas trwania praktyki uczelnia zawiera z wybraną firmą oraz studentem porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawierające zasady regulujące proces przebiegu praktyki oraz obowiązki praktykanta, dodatkowo firma wybiera moduły z programie praktyk, które będą zrealizowane podczas trwania praktyki,

Zaświadczenie o odbyciu praktyk - student otrzymuje indywidualny druk zaświadczenia, na podstawie którego Dziekan zalicza zrealizowaną praktykę (po pozytywnym jej zakończeniu),

Dziennik praktyk - student otrzymuje druk dziennika, gdzie w trakcie realizacji praktyk zawodowych wypisuje zadania realizowane w trakcie praktyk,

Ankieta konkursu Praktyka Roku - student otrzymuje druk sprawozdania, które uzupełnia po zakończonej praktyce i zwraca do Biura Karier i Praktyk, w nim określa własną opinię nt. realizacji praktyki oraz uczestniczy w konkursie na Praktykę Roku

Cele i program praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów pierwszego stopnia, co zgodnie z wymaganiami programowymi dla studiów o praktycznym profilu kształcenia, jest odzwierciedleniem zawodowego charakteru studiów.

Realizacja zawodowych praktyk studenckich ma na celu praktyczną weryfikację efektów kształcenia, pozyskanie nowych wiadomości i umiejętności. Praktyka obejmować powinna obserwację oraz czynne uczestnictwo w różnych formach działań realizowanych przez dane przedsiębiorstwo lub instytucje.

Ważnym jej celem jest ponadto wdrożenie studentów do korzystania z wiedzy i umiejętności pracowników instytucji lub przedsiębiorstwa oraz praktyczne przygotowanie studentów do pełnienia obowiązków zawodowych. Praktyka obejmuje zatem także, organizację i prowadzenie (pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia instytucji) różnych form działań i wykonywania zadań. Aktywność studenta w trakcie praktyk sprzyjać powinna nabywaniu konkretnych umiejętności oraz kompetencji z danego kierunku lub specjalności studiów.

Studenci systemu niestacjonarnego realizują praktyki zawodowe w takim samym wymiarze, jak studenci systemu stacjonarnego, w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

System kontroli i zaliczania praktyk zawodowych. Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej wybrane przez studenta miejsce praktyk jest akceptowane przez **opiekuna merytorycznego praktyk** z ramienia uczelni. Po uzyskaniu zgody na realizację praktyk student ma obowiązek odebrać z BKiP imienne skierowanie, porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych, modułowy program praktyk oraz druk zaświadczenia i sprawozdania.

Realizowany podczas praktyki **program** uwzględnia specyfikę firmy oraz odpowiada programowi kształcenia dla kierunku, poziomu i specjalność studiów. W czasie praktyki student zapoznaje się z organizacją i funkcjonowaniem firmy/instytucji oraz ma możliwość wykorzystania w praktyce wiedzy merytorycznej wyniesionej z procesu dydaktycznego. Studenci pozostają wtedy pod opieką wyznaczonego wcześniej pracownika instytucji lub firmy, tzw. **opiekuna praktyk ze strony praktykodawcy**, którego zadaniem jest czuwanie **nad prawidłowością przebiegu praktyki pod kątem merytorycznym i organizacyjnym**. Opiekun praktyk nadzoruje przebieg praktyki w oparciu o ramowy program praktyk, w którym zawarte są efekty kształcenia właściwe dla danego kierunku. Potwierdzenie uzyskanych efektów kształcenia w trakcie praktyki zawodowej dokonywane jest przez opiekuna praktyk podczas zaliczania praktyki, kiedy przygotowany jest dokument **zaświadczenia o odbytej praktyce**. Student ma prawo egzekwować od przyjmującej go firmy realizacji programu praktyk, a wszelkie uwagi zgłasza zakładowemu opiekunowi praktyk. W czasie trwania praktyki, przeprowadzane są rozmowy telefoniczne z pracodawcami w celu zweryfikowania informacji o zorganizowanej praktyce i postawie studenta. BKiP na bieżąco monitoruje przebieg praktyki zawodowej. Po zakończeniu praktyki opiekun ze strony przyjmującej firmy wystawia praktykantowi **zaświadczenie o jej odbyciu**, które przekazuje następnie do BKiP. Warunkiem zaliczenia praktyk jest: odbycie praktyk w ustalonym terminie, wykonanie działań przewidzianych w programie praktyk, przekazanie podpisanej trójstronnej umowy o organizację praktyk, przedłożenie zaświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki, dzienniczka praktyk, oraz **uzyskanie pozytywnej decyzji merytorycznego opiekuna praktyk z ramienia uczelni**. Po pozytywnej ocenie merytorycznej **zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan**. Student nie otrzymuje zaliczenia praktyki w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na praktyce, negatywnej opinii opiekuna praktyki. W takim przypadku student powtarza praktykę. Na pisemny wniosek studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, gdy staż pracy wynosi

minimum 3 miesiące/6 miesięcy. O wymiarze zaliczenia praktyki decyduje opiekun merytoryczny praktyk z ramienia uczelni/Dziekan. Przy ustalaniu wymiaru praktyk brany jest pod uwagę staż pracy oraz zgodność wykonywanych obowiązków zawodowych z kierunkiem lub specjalnością studiów. Rozliczenie praktyki następuje na dwóch ostatnich semestrach studiów, co jest uwzględnione w planie studiów oraz w Regulaminie Praktyk.

Wydział organizuje od 2008 r. doroczny konkurs o tytuł *Biznesowego Partnera Roku*, którego celem jest wyłonienie lidera na regionalnym rynku pracy organizującego najatrakcyjniejsze praktyki dla studentów Wydziału. W plebiscycie studenci oceniają jakość i przydatność zdobytej praktycznej wiedzy. Opisują swoje spostrzeżenia w 9 dziedzinach.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

- duży udział zajęć do wyboru w ogólnej puli godzin i punktów ECTS,
- bardzo duży udział przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne,
- przejrzysty i logiczny układ realizowanych treści - od tematyki ogólnej i podstawowej na pierwszych semestrach studiów po wysoko wyspecjalizowaną na ostatnich,
- ujednoczenie form realizacji oraz wymiaru zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (poza lektoratami i przedmiotami monograficznymi),
- zapewnienie miejsc praktyk dla wszystkich studentów kierunku
- dodatkowe zajęcia lektoratowe z języka polskiego dla cudzoziemców,
- obowiązkowe zajęcia z W-F także na studiach niestacjonarnych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady rekrutacji na studia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu określane są uchwałą Senatu WSB w Poznaniu. Uchwałą regulującą warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2020/2021 – uchwała nr 73/2020 Senatu WSB w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2020 roku. Zgodnie z przepisami określonymi w tej uchwale, do Wyższej Szkoły Bankowej na studia wyższe można się zapisać drogą elektroniczną, wypełniając formularz w systemie zapisów on-line, zapisu można dokonać także w sposób tradycyjny w Biurze Rekrutacji.

Przyjęcie na studia wyższe może nastąpić przez:

- a) rekrutację,
- b) potwierdzenie efektów uczenia się,
- c) przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia prowadzi komisja rekrutacyjna, a od jej decyzji przysługuje odwołanie do rektora. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej, którą podpisuje przewodniczący komisji. Wyniki postępowania w sprawie przyjęcia na studia są jawne.

Na studia wyższe w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu przyjmowani są obywatele polscy, a także cudzoziemcy, ci ostatni przyjmowani są na podstawie decyzji administracyjnej rektora po spełnieniu warunków rekrutacji.

Komisje rekrutacyjne są powoływane odrębnie dla każdego z wydziałów:

- a) Wydziału Finansów i Bankowości w Poznaniu,
- b) Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie,
- c) Wydziału Ekonomicznego w Szczecinie.

W postępowaniu rekrutacyjnym, kandydat na studia wyższe zobowiązany jest złożyć następujące dokumenty:

- 1) kopię świadectwa dojrzałości albo świadectwa dojrzałości i zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów poświadczoną przez WSB w Poznaniu lub notarialnie (w przypadku kandydata na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie),

- 2) kopię dyplomu ukończenia studiów poświadczoną przez WSB w Poznaniu lub notarialnie (w przypadku kandydata na studia drugiego stopnia),
- 3) kopię dyplomu ukończenia studiów inżynierskich 7-semestralnych poświadczoną przez WSB w Poznaniu lub notarialnie (w przypadku kandydata na studia drugiego stopnia – ścieżka 3- semestralna),
- 4) kwestionariusz osobowy zawierający podanie o przyjęcie na studia,
- 5) dwie aktualne fotografie kandydata zgodne z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych lub paszportów,
- 6) dowód wniesienia opłaty wpisowej (jeśli obowiązuje),
- 7) inne dokumenty postępowania kwalifikacyjnego stanowiące podstawę do podjęcia decyzji o przyjęciu na studia, w przypadku gdy przeprowadzane jest dodatkowe postępowanie kwalifikacyjne.

Kandydaci, którzy ukończyli szkołę średnią lub uzyskali dyplom ukończenia studiów poza granicami Polski składają w procesie rekrutacji:

- 1) świadectwo opatrzone apostille wraz z tłumaczeniem na język polski,
- 2) zalegalizowany lub opatrzony apostille dyplom lub inny dokument ukończenia uczelni za granicą uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w państwie, w którym został wydany, uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia,
- 3) dokument potwierdzający znajomość języka polskiego lub angielskiego,
- 4) decyzję administracyjną wojewódzkiego kuratora oświaty poświadczającą uprawnienia do podjęcia studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich.

Cudzoziemcy są zobowiązani do potwierdzenia uprawnień do podjęcia studiów wyższych w Kuratorium Oświaty. Ponadto, w celu potwierdzenia swojej tożsamości i danych zawartych w dokumentach rekrutacyjnych oraz dopełnienia pozostałych formalności rekrutacyjnych niezwłocznie po przyjeździe do Uczelni zobowiązani są do okazania w Biurze Rekrutacji oryginału dokumentu tożsamości.

W Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu **rekrutacja podstawowa** na rok akademicki 2020/2021 trwała od 25 marca 2020 roku do 30 września 2020 roku, zaś rekrutacja uzupełniająca – od 1 do 31 października 2020 roku.

W Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu prowadzi się także **rekrutację zimową**. W trwającym roku akademickim przebiega ona w następujących terminach: rekrutacja podstawowa – od 1 grudnia 2020 roku do 15 lutego 2021 roku, zaś rekrutacja uzupełniająca – od 16 do 31 marca 2021 roku.

Nad przebiegiem rekrutacji czuwa Komisja Rekrutacyjna. Weryfikacji podlega kompletność wymaganych dokumentów i dotrzymanie terminu rekrutacji. Kandydat, który spełnia wszelkie wymogi formalne, w chwili ich spełnienia zostaje przyjęty na studia w drodze wpisu na listę studentów.

Kandydat sprawdza swoje wyniki on-line podając imię, nazwisko oraz numer PESEL.

Ze studentem przyjętym na studia, po spełnieniu warunków rekrutacji, zostaje spisana umowa o świadczenie usług edukacyjnych, regulujących warunki płatności. Umowa edukacyjna dostępna jest w Biurze Rekrutacji, gdzie następuje jej podpisanie.

Kandydat studiujący już na dowolnej uczelni, ma możliwość podjęcia kształcenia w Wyższej Szkole Bankowej, na drugim dowolnie wybranym kierunku za 50% wartości czesnego. W tym celu składa podanie o przyjęcie na drugi kierunek studiów.

Uznanie efektów uczenia się oraz przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej .

Kwestię zasad, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się reguluje Zarządzenie nr 16/2020 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 14 września 2020 roku w sprawie przenoszenia i przyjęć na studia studentów oraz byłych studentów innych uczelni. Zastąpiło ono wcześniej obowiązujące zarządzenie dziekana z 2018 roku. Wspomniany akt określa szczegółowo procedurę, niezbędne dokumenty oraz wymagania stawiane zarówno aktualnie studiującym na innych uczelniach, jak i byłym studentom, którzy chcieliby podjąć lub kontynuować kształcenie na Wydziale Zamiejscowym na wyższym niż I semestrze.

W Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie wdrożono procedurę uznawania efektów uczenia się w roku akademickim 2016/17 na kierunku finanse i rachunkowość. Na Wydziale obecnie nie ma studentów, którym uznano efekty uczenia się zdobyte w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania. Etap przygotowywania pracy dyplomowej. Prace dyplomowe na studiach I i II stopnia powstają w ramach prowadzonego przez promotora seminarium dyplomowego, a następnie oceniane są przez promotora i recenzenta zgodnie z zasadami zawartymi w stosownym zarządzeniu Dziekana⁵(załącznik dodatkowy nr 5). Studentów podczas pisania prac licencjackich oraz magisterskich obowiązują **wytyczne pisania prac dyplomowych**⁶(załącznik dodatkowy nr 6), które określają ogólne koncepcyjne i redakcyjne zasady przygotowywania pracy.

Przedmiot **seminarium dyplomowe** realizowany jest zgodnie z programem na trzech ostatnich semestrach. Studenci dokonują wyboru promotora pod koniec semestru poprzedzającego pierwszy semestr realizacji seminarium spośród wykazu osób dostępnych na danym kierunku studiów (które dobierane są corocznie z uwzględnieniem dorobku naukowego i praktycznego w danym obszarze oraz jakości dotychczasowej realizacji funkcji promotora). Aby umożliwić studentom dokonania jak najbardziej korzystnego wyboru, w dziekanacie powstaje *informator o promotorach*. Dokument ten jest uaktualniany do końca grudnia danego roku, a od miesiąca stycznia udostępniany studentom w formie elektronicznej (Extranet studencki) oraz papierowej (dziekanat i biblioteka). W trakcie trwania seminarium dyplomowego student w uzasadnionych przypadkach może złożyć podanie do Dziekana o zmianę promotora. Podanie takie powinno być zaopiniowane zarówno przez dotychczasowego promotora, jak i osobę mającą docelowo pełnić ową funkcję.

Praca dyplomowa realizowana może być formie:

- **zespołowego projektu dyplomowego:** domyślna na studiach pierwszego stopnia;
- **indywidualnego projektu dyplomowego:** jedyna forma na studiach drugiego stopnia i fakultatywna na stopniach pierwszego stopnia.

Studenci studiów I stopnia (studia licencjackie i inżynierskie) w ramach pracy dyplomowej przygotowują tzw. zespołowy projekt dyplomowy. Grupa projektowa liczy 3 lub 4 osoby – w sytuacjach wyjątkowych, na uzasadniony (i zaopiniowany przez promotora) wniosek studentów do Dziekana, projekt może być pisany przez 2 osoby lub samodzielnie (wniosek taki powinien być złożony w trakcie pierwszego semestru seminarium w przypadku tworzenia grup seminaryjnych; oraz niezwłocznie w przypadku rozpadu pierwotnej grupy regulaminowej na późniejszych semestrach [np. w przypadku rezygnacji ze studiów członka zespołu składającego się z 3 osób]). Seminarium dyplomowe kończy się w poszczególnych semestrach indywidualną oceną każdego studenta, uwzględniającą jego pracę w ramach zespołu projektowego, a w szczególności: terminowość realizacji powierzonych zadań z harmonogramu zadań, obecność i aktywność na spotkaniach grup projektowych z promotorem, wkład pracy i zaangażowanie, odpowiedzialność i etykę pracy studenta. SeminaRIA na studiach drugiego stopnia realizowane powinny być zgodnie z przyjętymi zasadami w stosownym zarządzeniu dziekańskim⁷(załącznik dodatkowy nr 7). Warunkiem zaliczenia poszczególnych semestrów jest zrealizowanie wymaganych na danym etapie czynności badawczych, warunkiem zaliczenia ostatniego semestru seminarium jest złożenie gotowej pracy (tabela poniżej).

---

⁵ [Zarządzenie nr 2/2020 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 stycznia 2020 roku w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich.](#)

⁶ [W oparciu o Zarządzenie nr 1/2020 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu dnia 1 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych do pisania prac dyplomowych.](#)

⁷ [Zarządzenie nr 14/2017 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad zaliczania seminarium dyplomowego na studiach II stopnia.](#)

Warunki zaliczenia semestrów seminarium

Semestr realizacji seminarium	Minimalny zakres zadań do realizacji w celu uzyskania zaliczenia w danym semestrze
PIERWSZY	- określenie tematu pracy, celów oraz problemu badawczego
	- przygotowanie wstępnego zestawienia bibliograficznego z zakresu przyjętej tematyki badań własnych
	- opracowanie struktury pracy (opis zawartości rozdziałów – spis treści) i najważniejszych tez pracy
DRUGI	- opracowanie planu badań, zgodnie z wybraną orientacją metodologiczną
	- dokonanie konceptualizacji instrumentów badawczych (metod, technik, narzędzi)
	- przedstawienie co najmniej jednego rozdziału pracy
TRZECI	- opracowanie i złożenie w terminie gotowej pracy

Dobierając obszar badawczy pracy uwzględniane są następujące aspekty: adekwatność tematyki do kierunku studiów i praktyczny wymiar zagadnienia; zbieżność zainteresowań badawczych studentów i promotora; konieczności zachowania ostrożności związanej z obszarem informacji niejawnych lub wrażliwych (wszystkie zawarte w pracy informacje muszą mieć charakter jawny).

Powstała praca dyplomowa podlega analizie w ramach ogólnopolskiego Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. **Dopuszczone do obrony mogą być jedynie prace, w których nie zostały przekroczone wartości podobieństw** wskazane w stosownym zarządzeniu Rektora⁸ (**załącznik dodatkowy nr 8**): poziom zapożyczeń dla wyniku ogólnego nie może być większy niż 50% dla fraz zawierających 5 i więcej wyrazów, a także nie może być większy niż 5% dla fraz zawierających 20 i więcej wyrazów. Do obrony może być dopuszczona praca, gdy poziom zapożyczeń jest wyższy i wynosi powyżej 50% dla fraz zawierających 5 i więcej wyrazów lub powyżej 5% lecz nie więcej niż 30% dla fraz zawierających 20 i więcej wyrazów, jednak wyłącznie w przypadku uzasadnienia przez promotora w raporcie zgody na dopuszczenie do obrony.

Etap oceny jakości pracy. Począwszy od roku 2020 procedura obiegu dokumentów w ramach obrony prac dyplomowych/egzaminu dyplomowego realizowana jest wyłącznie w ramach **Elektronicznego Systemu Obron (ESO)** - dostępnego dla studentów z poziomu Ekstranetu, a dla promotora i recenzenta z poziomu Intranetu. Po umieszczeniu pracy w systemie przez autorów następuje jej weryfikacja w ramach **Jednolitego Systemu Antyplagiatowego**. Dopuszczona do dalszego procedowania praca jest oceniana przez promotora i recenzenta, co realizowane jest zgodnie z zasadami przyjętymi w stosownym zarządzeniu Dziekana⁹ (**załącznik dodatkowy nr 5**) w oparciu o tzw. rubrycy. W przypadku studiów I stopnia ocenie podlega **9 kryteriów szczegółowych** („problem badawczy i cel projektu”; „uzasadnienie wyboru tematu”; „metodyka, w tym metody, techniki i narzędzia badawcze”; „źródła”; „analiza wyników badań”; „efekty realizacji projektu”; „wnioski”; „użyteczność projektu”; „wymogi formalne i poprawność językowa”). W przypadku studiów II stopnia ocenie podlega 5 kryteriów („problem badawczy”; „ocena merytoryczna pracy”; „wykorzystane metody badawcze”; „dobór i wykorzystanie źródeł”). Każde kryterium ma przypisaną określoną wagę (dla I stopnia: 5, 10 lub 15; dla II stopnia: 10, 25 lub 45) i oceniane jest w skali czterostopniowej („nie spełnia wymagań”, „częściowo spełnia wymagania”; „spełnia wymagania”; „wzorowo spełnia wymagania”). Promotor i recenzent mają również możliwość w ramach ESO

⁸ [Zarządzenie nr 1/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 25.01.2019 w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w WSB w Poznaniu.](#)

⁹ [Zarządzenie nr 2/2020 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1.01.2020 w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.](#)

wpisanie opcjonalnej oceny opisowej w polu „dodatkowe uwagi”. Warunkiem dla oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 50% punktów oraz przynajmniej „częściowe spełnianie wymagań” w ramach każdego kryterium. Zróżnicowanie oceny pozytywnej jest proporcjonalne do liczby uzyskanych punktów. W przypadku pracy zespołowej na studiach I stopnia promotor oprócz ogólnej oceny pracy ma możliwość zróżnicowania oceny dla poszczególnych członków zespołu adekwatnie do ich faktycznego (wykazanego w harmonogramie projektu) wkładu (maksymalnie o jeden stopień). Podkreślić należy, że recenzent w trakcie swojej recenzji nie ma podglądu oceny dokonanej przez promotora, co gwarantuje niezależność procesu. W przypadku wystawienia przez recenzenta oceny niedostatecznej praca kierowana jest do drugiej recenzji, która ma charakter wiążący.

Etap obrony. Obrona projektu odbywa się podczas egzaminu dyplomowego obejmującego w przypadku studiów I stopnia:

- prezentację projektu (w formie multimedialnej; nie powinna przekraczać łącznie 20 minut, przy czym części prezentowane przez poszczególnych członków zespołu powinny być porównywalne czasowo i zakresowo);
- odpowiedź na jedno pytanie komisji egzaminacyjnej z zakresu pracy projektowej;
- odpowiedzi na dwa pytania z zakresu egzaminu kierunkowego (losowane spośród dostępnego dla studentów w Extranecie wykazu 50 zagadnień).

W przypadku studiów drugiego stopnia egzamin dyplomowy obejmuje:

- odpowiedzi na dwa pytania komisji egzaminacyjnej z zakresu pracy dyplomowej;
- odpowiedzi na dwa pytania z zakresu egzaminu kierunkowego (losowane spośród dostępnego dla studentów w Extranecie wykazu 20 zagadnień).

Egzamin przeprowadza powoływana przez Dziekana komisja, w której skład wchodzi promotor, recenzent oraz przewodniczący (którym najczęściej jest jeden z Prodziekanów). Podczas egzaminu każdy student oceniany jest indywidualnie według określonych kryteriów (rubriców) wynikających z zarządzenia Dziekana¹⁰ (**załącznik dodatkowy nr 5**). W przypadku studiów I stopnia kryteria oceny obrony projektu obejmują 4 pozycje („prezentacja efektów projektu”; „komunikacja”; „wiedza kierunkowa”; „odpowiedź na pytanie z zakresu pracy projektowej”) oraz 2 pozycje w ramach oceny egzaminu kierunkowego („wiedza kierunkowa”; „komunikacja”). W przypadku studiów II stopnia są to 2 pozycje w ramach oceny obrony pracy magisterskiej („wiedza kierunkowa”; „odpowiedź na pytania z zakresu pracy magisterskiej”) oraz również 2 pozycje oceny egzaminu kierunkowego („wiedza kierunkowa”; „komunikacja”). Każde kryterium ma przypisaną określoną wagę i oceniane jest w skali czterostopniowej („nie spełnia wymagań”, „częściowo spełnia wymagania”; „spełnia wymagania”; „wzorowo spełnia wymagania”). Warunkiem dla końcowej oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 50% punktów oraz przynajmniej „częściowe spełnianie wymagań” w ramach każdego kryterium. Zróżnicowanie oceny pozytywnej jest proporcjonalne do liczby uzyskanych punktów.

Zgodnie z regulaminem studiów (art. 69), student, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną ma możliwość podejścia do egzaminu poprawkowego nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

Do 2020 r. zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie egzaminy dyplomowe/obrony dyplomowe odbywały się w siedzibie Uczelni. W związku z późniejszą sytuacją pandemiczną opracowana została procedura realizacji obron zdalnych (tzw. e-obrony) z wykorzystaniem platformy do wideokonferencji Zoom¹¹ (**załącznik dodatkowy nr 9**). Procedura ta nie zmienia merytorycznego zakresu/przebiegu obrony i egzaminu dyplomowego, a jedynie zastępuje bezpośrednią formę kontaktu jej zdalnymi odpowiednikami opierając się na możliwościach płynących z wcześniej

¹⁰ [Zarządzenie nr 2/2020 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1.01.2020 w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.](#)

¹¹ [Zarządzenie nr 11/2020 Dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 20.04.2020 w sprawie wprowadzenia egzaminu dyplomowego w formie zdalnej w sesji przedłużonej semestru zimowego oraz w semestrze letnim w roku akademickim 2019/20.](#)

wdrożonego Elektronicznego Systemu Obron oraz komunikatora Zoom. Procedura ta z powodzeniem stosowana była w trakcie obron realizowanych w ramach przedłużonej sesji zimowej i sesji letniej w roku akademickim 2019/20 w tych okresach, w których istniały przeciwwskazania do realizacji obron tradycyjnych.

Poniżej przedstawiono tematykę niektórych, przykładowych prac dyplomowych na kierunku turystyka i rekreacja:

- Opis i ocena walorów turystycznych i rekreacyjnych miasta Mysłowice
- Olej kokosowy w żywieniu człowieka - zdrowy trend czy szkodliwa moda?
- Wykorzystywanie sprzętu w zakładach gastronomicznych
- Ocena atrakcyjności spływów kajakowych jako forma rekreacji w województwie śląskim
- Ocena wydarzenia turystyki kulturowej na przykładzie 56 Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wiśle
- Opis i ocena walorów turystycznych i rekreacyjnych miasta Gliwice
- Zachowania suplementacyjne kobiet oraz mężczyzn uprawiających trening siłowy
- Ocena turystyki śmierci (tanatoturystyki) w Subregionie Centralnym Górnego Śląska na przykładzie wybranych obiektów
- Opis i ocena atrakcji turystycznych i rekreacyjnych Wodzisławia Śląskiego
- Śląskie Produkty Regionalne
- Wpływ organizacji wielkich imprez sportowych na rozwój turystyki w Polsce na przykładzie Euro 2012
- Ocena funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sosnowcu na rzecz sportu i rekreacji miasta

Monitorowanie i ocena postępów studentów. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu funkcjonuje system monitorowania i oceny postępów studentów. Obejmuje on działania zarówno w obszarze organizacji i zarządzania, jak również w obszarze dydaktyki.

W obszarze organizacji i zarządzania polityka dotycząca tego obszaru obejmuje szeroki zakres działań, podejmowanych na podstawie zebranych informacji. Są to takie działania, jak:

1. Kontrola wskaźnika retencji:

- 1) comiesięczny raport odpadowy
- 2) comiesięczna analiza stanu studentów
- 3) semestralna analiza wskaźnika retencji TEB Akademia
- 4) analiza skreśleń wg danych z systemu KS
- 5) analiza rezygnacji na podstawie ankiet osób rezygnujących ze studiów
- 6) analiza ocen niedostatecznych i bardzo dobrych
- 7) analiza semestralna ocen dydaktyków oraz uwag/ opinii studentów
- 8) analiza BAM
- 9) analiza opinii Menedżera Kierunku

2. Analiza programów naprawczych Menedżerów Kierunku:

- 1) MK są zobowiązani do przedstawienia analizy retencji, w których wskazują analogiczne w/w przyczyny rezygnacji studentów ze studiów
- 2) MK uwrażliwieni są na n/n kwestię stanowiącą jeden z kluczowych wskaźników zarządczych uczelni, są zobowiązani do monitorowania wskaźnika i prowadzenia działań mających na celu realizację założeń, celów retencyjnych

3. Komunikacyjne działania prorotencyjne:

- 1) Rozwiązania proceduralne, w tym:
  - analiza terminów składania prac dyplomowych,
  - sesja ciągła,
  - system nauczania modułowego,
  - przepisanie ocen z zaliczeń/egzaminów przedmiotów zaliczonych w niezamkniętym semestrze (po powtarzaniu),
  - przeniesienie części uprawnień decyzyjnych na pracownika dziekanatu; wprowadzenie podań uniwersalnych,

- rozmowa Prodziekana/ Kierownika Dziekanatu ze Studentem zgłaszającym chęć rezygnacji ze studiów,
  - „Mobilny dziekanat”.
- 2) System komunikacji – budowa relacji, w tym m.in.:
- stała komunikacja ze studentami poprzez zajęcia, dyżury, Radę Samorządu Studenckiego,
  - ścisła współpraca RSS z Działem Marketingu, władzami uczelni,
  - wykorzystanie portali społecznościowych,
  - cykliczne kampanie informacyjne, np.: „Tydzień „zerowy”, kolportaż ulotek: „Przyjazna sesja” „Przyjazne płatności”,
  - opiekun roku dostępny pod wskazanym numerem telefonu – pracownik Dziekanatu,
  - kontakt telefoniczny pracownika Dziekanatu ze studentem w sytuacjach szczególnych,
  - uwrażliwienie pracowników działów obsługowych na negatywne sygnały,
  - SMS – jako kolejny kanał komunikacji.
- 3) Pozostałe działania, takie jak np.:
- podkreślanie wagi retencji na spotkaniach z Menedżerami Kierunków, zebrań zakładów itd.,
  - zachęcanie wykładowców do podejmowania działań prorotencyjnych na pierwszym roku: np. przygotowanie do egzaminów i zaliczeń poprzez realizację zadań zbliżonych do egzaminacyjnych, przesyłanie udostępnianie dodatkowych materiałów studentom na platformie Moodle, upracticznianie kształcenia,
  - system Extranet – jako główny komunikator, w tym jako pierwszy kanał informacji o wszczęciu procedury skreślenia,
  - regularne spotkania z pierwszym rokiem w sprawach: wyboru starostów, procedur, Regulaminu Studiów,
  - płatne staże dla studentów,
  - aktywizacja organizacji studenckich oraz życia studenckiego.

Efektom podejmowanych działań jest stale **rosnąca liczba studentów** na kierunku turystyka i rekreacja.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w tym dobór metod i sposoby dokumentowania. Monitorowanie i ocena postępów studentów w obszarze dydaktyki realizowana jest przez nauczycieli akademickich i obejmuje szeroki zakres działań, przede wszystkim polegających na weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez poszczególnych studentów. Proces ten rozumiany jest jako potwierdzenie przy użyciu zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania.

Wdrożony na WZ w **Chorzowie system weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się** pozwala z jednej strony na kontrolowanie jakości i skuteczności realizowanego procesu kształcenia, a z drugiej dostarcza studentom rzetelnej informacji na temat celów i oczekiwań stawianych im w związku z podjęciem studiów na danym kierunku oraz osiągniętych przez nich wyników. Pomiar efektów uczenia się ukierunkowany jest również na budowanie u wykładowców i studentów świadomości współodpowiedzialności za przebieg procesu dydaktycznego oraz osiągniętych w tym kontekście rezultatów. Z kolei wnioski płynące z weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się służą systematycznemu i ustawicznemu modyfikowaniu oraz optymalizowaniu programów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów i przedmiotów nauczania oraz projektowaniu działań wspierających i naprawczych ukierunkowanych na wzmocnienie dydaktyki na WZ w Chorzowie. Zakres i poziom osiągnięcia efektów przedmiotowych jest istotną częścią projektowanego systemu wsparcia i certyfikacji kadry dydaktycznej oraz podstawową kwestią diskutowaną z wykładowcami po hospitacjach ich zajęć oraz w trakcie indywidualnych konsultacji oraz zespołowych szkoleń metodycznych.

Pomiaru kluczowego obszaru efektów uczenia się na WZ w Chorzowie dokonuje się na przedmiotach kształcenia. Weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w kontekście

przedmiotu odbywa się w sposób bezpośredni – poprzez właściwie dobrane narzędzia pomiaru dydaktycznego (takie jak: egzamin pisemny bądź ustny, kolokwium, praca pisemna w formie projektu, testy i quizy na platformie Moodle), aktywność na zajęciach, pracę zespołową oraz w sposób pośredni – poprzez ankiety oceny zajęć dydaktycznych wypełniane przez studentów, jak również hospitacje realizowane przez metodyka oraz rozmowy indywidualne i konsultacje z przedstawicielami samorządu studenckiego.

Bezpośredni pomiar efektów uczenia się:

Każdy przedmiot został opisany na kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia się, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt, metod pracy dydaktycznej oraz sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.

- Osiągane efekty uczenia się w zakresie wiedzy zwykle weryfikowane są poprzez egzaminy, kolokwia, quizy i testy (także tzw. selftesty dostępne na platformie Moodle). W zależności od specyfiki przedmiotu oraz preferencji prowadzącego, egzaminy realizowane są zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej z pytaniami otwartymi lub zamkniętymi.
- Umiejętności zazwyczaj weryfikowane są poprzez projekty i ocenę aktywności na zajęciach, która rozumiana jest jako ocena efektów pracy studenta na zajęciach ćwiczeniowych i laboratoryjnych.
- Osiąganie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych odbywa się najczęściej poprzez ocenę aktywności na zajęciach i ocenę pracy nad projektem oraz ocenę prezentacji wyników projektu.

W ramach każdego z narzędzi nauczyciel akademicki ustala kryteria i sposób oceny czy dany efekt został osiągnięty przez studenta.

Przykładowo, poznawanie funkcjonalności i uczenie się praktycznego wykorzystania oprogramowania przydatnego w pracy w obszarze turystyki i rekreacji podczas zajęć odbywa się w formie indywidualnej, jak i grupowej, kiedy to studenci mają możliwość wymiany informacji i wspólnego rozwiązywania sytuacji problemowych. Poniżej przedstawiono kilka przykładów ilustrujących różnorodność tego procesu, w zależności od specyfiki przedmiotu nauczania.

- W ramach przedmiotu Podstawy zarządzania studenci pracują metodą projektu, ich zadanie polega na opracowaniu biznes planu.
- w ramach przedmiotu Współczesne problemy w turystyce studenci pracują w grupach, a ich zadaniem jest opracowanie projektu np. wykonanie mapy zagrożeń, omówienie zagrożeń i podanie problemów wynikających z konkretnego zagrożenia dla branży turystycznej.
- Natomiast na przedmiocie Obsługa ruchu turystycznego jednym z elementów zaliczenia jest przygotowanie studium przypadku, w którym po zaznajomieniu z normami prawnymi oraz praktycznymi rozwiązaniami obserwowanymi w wybranych biurach podróży, studenci rozwiązują konkretne przykłady, zapoznają się z etapami tworzenia produktu turystycznego, zasadami tworzenia programu imprezy turystycznej, doboru środka transportu, ustalenia terminu, ceny itd. W końcowej fazie piszą program imprezy turystycznej, następnie dokonują analizy programu imprezy, grupa ocenia czy wybrałaby taka ofertę i dlaczego.
- Z kolei w ramach przedmiotu Podstawy hotelarstwa zaliczenie odbywa się m.in. na postawie opracowania case study, wykonania ćwiczeń np. wyszukania w sieci obiektów hotelarskich na świecie (najdziwniejszy, największy, niesamowity, najpiękniejszy, itp.), następnie prezentują wybrany hotel na forum grupy. Kolejne ćwiczenie to analiza SWOT (wagi przypisane poszczególnym szansom, zagrożeniom, silnym i słabym stronom, określające ich wpływ na możliwość rozwoju obiektu hotelarskiego), a ostatecznym elementem zaliczenia jest opracowanie hotelu marzeń z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas zajęć.

W procesie weryfikacji efektów uczenia się mocny akcent kładziony jest na zespołową aktywność studentów w trakcie realizacji zadań problemowych i analizowania konkretnych przypadków z zakresu turystyki i rekreacji, co umożliwi nie tylko przygotowanie studentów do analizowania konkretnych zjawisk gospodarczych, ale także stwarza doskonałą okazję do doskonalenia umiejętności współpracy w grupach zadaniowych. Stwarzanie na zajęciach sytuacji, w

których studenci będą kształtowali umiejętności komunikowania się w zespole i zgodnej, efektywnej pracy w grupie, jest niezwykle cenne.

Wszystkie prace studenckie, potwierdzające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się podlegają gromadzeniu i przechowywaniu. Obowiązek ten jest regulowany przez Zarządzenie nr 37/2017 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 9 października 2017 roku w sprawie Regulaminu dotyczącego zasad gromadzenia i przechowywania prac studentów, weryfikujących realizację efektów uczenia się, na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Zgodnie z zapisami tego zarządzenia, każda praca pisemna powinna być przechowywana na Wydziale (w Dziale Organizacji Dydaktyki lub Studium Języków Obcych) przez co najmniej 12 miesięcy. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane mogą być również na platformie Moodle (w kursach poszczególnych przedmiotów). Możliwość ta jest szczególnie cenna w warunkach obecnej pandemii COVID-19, kiedy zajęcia dydaktyczne prowadzone są w formie zdalnej, a zdecydowana większość prac studenckich: testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty itd. umieszczone są na platformie Moodle.

Dokumentacja potwierdzająca odbycie praktyki zawodowej przechowywana jest w Biurze Karier i Praktyk. Praktykę zawodową zalicza Dziekan, na podstawie przedstawionych dokumentów, przeanalizowanych i zaopiniowanych przez merytorycznego opiekuna praktyki z ramienia Uczelni (pod kątem osiągnięcia założonych efektów uczenia się). Do dokumentów tych należą: dziennik praktyki prowadzony przez studenta, zaświadczenie o odbyciu praktyki, które wypełnia zakładowy opiekun praktyki. Dokumenty przechowywane są w teczkach osobowych studenta w uczelnianym Biurze Karier i Praktyk.

W zależności od formy, w której jest realizowany przedmiot, kończy się on zaliczeniem bądź egzaminem lub zaliczeniem i egzaminem. Odbywają się one w ramach semestrów oraz w trakcie wyznaczonej przez Dziekana sesji egzaminacyjnej, która ma charakter ciągły.

Dzięki takiej organizacji wykładowca ma możliwość ustalenia terminu egzaminu lub zaliczenia odpowiednio wcześniej, po zrealizowaniu zajęć z danego przedmiotu, natomiast studentom łatwiej jest przyswoić przerabiany niedawno materiał. Ponadto sesja ciągła zapobiega kumulacji liczby egzaminów i zaliczeń w tym samym, krótkim czasie. Szczegółowe zasady oraz procedury oceniania studentów, a w szczególności tryb zaliczania semestrów zawiera Regulamin Studiów. Obecnie w Uczelni, zgodnie z Regulaminem Studiów, studentowi przysługuje prawo do terminów zwykłego i poprawkowego zaliczeń i egzaminów. W szczególnych przypadkach student ma prawo do ubiegania się o zaliczenie lub egzamin komisyjny. Informacja o warunkach, jakie powinien spełnić student, aby uzyskać zaliczenie przedmiotu, jest ogólnodostępna dla wszystkich studentów poprzez kursy na platformie Moodle, gdzie zamieszczone są sylabusy wszystkich przedmiotów. Ponadto informacja taka jest podana do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

Prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne przyjmują formy prac projektowych, różnego rodzaju zadań, testów, sond, których celem jest osiągnięcie i weryfikacja efektów uczenia się. Prace i zadania mają walor praktyczny, często odnoszą się do konkretnego zagadnienia lub zmagają do rozwiązania konkretnego problemu.

Oto przykłady prac etapowych i zaliczeniowych/ egzaminacyjnych:

Przedmiot / forma zajęć	Praca etapowa/ zaliczeniowa/ egzaminacyjna	Weryfikowane kierunkowe efekty uczenia się ¹²
Podstawy technologii żywności w gastronomii / wykład	Egzamin – w formie testu na platformie Moodle	K_W01, K_W13, K_U04, K_U10, K_K01
Rynek lotniczy / ćwiczenia	Prace etapowe – zadania, projekty, studia przypadków	TiR_I_W04, TiR_I_W09, TiR_I_W12, TiR_I_W14, TiR_I_U01, TiR_I_K02
Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa / wykład	Prace etapowe – krótkie sondy sprawdzające wyrywkowo wiedzę Egzamin – w formie testu na Moodle (pytania otwarte)	K_W12, K_W13, K_U01, K_U02, K_U13

Metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się od początku ograniczeń związanych z pandemią weryfikowane są w taki sposób, aby były możliwe do przeprowadzenia zarówno podczas zajęć stacjonarnych, jak i zdalnych. Platforma Moodle, która wspomaga proces kształcenia na WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, umożliwia zaplanowanie i przeprowadzenie w swojej przestrzeni prac etapowych oraz zaliczeniowych i egzaminacyjnych, które automatycznie archiwizowane są w zasobach tej platformy. Dobrym przykładem jest tutaj zasób "quiz", umożliwiający zbudowanie i przeprowadzenie testu, jak również zasób "zadanie" - dający możliwość przesyłania różnego rodzaju prac i zadań wykonanych przez studentów. Istotną cechą "zadań" jest chociażby możliwość komentowania i oceniania prac studenckich.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

- system monitorowania i oceny postępów studentów dbający o wspomaganie studentów zgodnie z ich indywidualnymi możliwościami i potrzebami (zarówno w aspekcie organizacyjnym, jak i dydaktycznym)
- praca zespołowa nad pracami dyplomowymi – projektowymi, co sprzyja doskonaleniu wielu kompetencji społecznych studentów, tak oczekiwanych na rynku pracy
- system gromadzenia prac potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się (etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych), pozwalający na ich archiwizowanie na platformie zdalnego nauczania Moodle

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzą łącznie 63 osoby (**szczegółowy wykaz w załączniku nr 2 pkt. 2. „Obsada zajęć dydaktycznych”**). Są to osoby o bogatym doświadczeniu nie tylko dydaktycznym i naukowym, ale także wieloletnim zawodowym/pozauczelnianym związanym z pełnieniem funkcji w różnych instytucjach ze sfery gospodarki i administracji.

Nieco ponad połowa prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja posiada tytuł magistra (56%), co wynika z faktu znacznej liczby uwzględnionych wśród wykładowców lektorów oraz tzw. praktyków, a więc osób zawodowo realizujących pozauczelniane kariery. Niemal 1/3 wykładowców posiada stopień doktora (32%), natomiast samodzielni pracownicy naukowcy stanowią

---

¹² Wraz z przejściem z KRK na PRK zmieniono sposób oznaczenia kierunkowych kodów efektów stąd różnica w oznaczeniu kodów.

12%. Taka struktura połączenia doświadczenia zawodowego i naukowego umożliwia w pełni realizację przyjętych dla kierunku logistyka efektów uczenia w ramach profilu praktycznego.

Nieco ponad połowa prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja związana jest z dziedziną nauk społecznych (52%) – z tego najwięcej osób związanych jest z dyscypliną nauką ekonomia i finanse oraz nauki prawne i nauki o zarządzaniu i jakości. Drugą grupę stanowią pracownicy (głównie lektorzy) związani z dziedziną nauk humanistycznych (29%). Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu reprezentowana jest przez 13% prowadzących zajęcia, dziedzina nauk rolniczych przez 3%, a dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych oraz inżynierijno-technicznych przez 1,5% każda. Struktura taka pozwala w pełni realizować przyjęte dla kierunku turystyka i rekreacja efekty uczenia w poszczególnych obszarach tematycznych.

Struktura kadry dydaktycznej realizującej zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja z podziałem na dziedziny nauki i dyscypliny naukowe

Dziedzina nauk	Dyscyplina naukowa	Stopień/tytuł naukowy			Łącznie
		dr hab./prof.	dr	mgr	
społecznych	ekonomia i finanse	1	7	4	12
	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	1	1	1	3
	nauki o polityce i administracji		2		2
	nauki o zarządzaniu i jakości	3		2	5
	nauki prawne		2	3	5
	nauki socjologiczne		1		1
	pedagogika	1	1	2	4
humanistycznych	psychologia		1		1
	filozofia			1	1
	językoznawstwo			15	15
medycznych i nauk o zdrowiu	literaturoznawstwo		1	1	2
rolniczych	nauki o kulturze fizycznej	1	3	4	8
ścisłych i przyrodniczych	technologia żywności i żywienia		1	1	2
inżynierijno-technicznych	nauki biologiczne	1			1
	architektura i urbanistyka			1	1
	Liczba osób:	8	20	35	63

Niemal wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja mają bogate doświadczenie związane z pozauczelnianą aktywnością zawodową w postaci zatrudnienia w sferze gospodarki, prowadzenia działalności doradczej/ekspertskiej i instytucjach administracji publicznej, a także realizacji zadań trenerskich **(zgodnie z charakterystyką kadry – załącznik nr 2 pkt. 4)**. Znaczna część kadry posiada także wieloletnie i wielowątkowe doświadczenie dydaktyczne nie tylko w ramach WZ w Chorzowie, ale również innych uczelni publicznych i niepublicznych. Zdobyte w ten sposób umiejętności wykorzystywane są przez pracowników bezpośrednio w realizowanych zajęciach dydaktycznych, które dobierane są pod tym kątem. **Wśród reprezentatywnych przykładów pozaakademickiego doświadczenia zawodowego** wskazać należy zwłaszcza:

- Pełnienie funkcji kierowniczych w podmiotach gospodarczych:** mgr Marcin Barczyk (Prezes Zarządu BPE Rozruch Sp. z o.o.); dr Michał Dudek (manager w Hotel Centuria Wellness and Spa); mgr Krzysztof Strzoda (manager Kompleksu Hotelarskiego „Zgoda” w Świętochłowicach); mgr Krystyna Szczęsny (manager ds. marketingu i tworzenia produktu turystycznego w BP Eassytours); dr Mateusz Ziemia (właściciel Tramontana MZ); mgr Teresa Zjawiony (właściciel Akademia Małych i Średnich Przedsiębiorstw);
- Pełnienie funkcji kierowniczych w organizacjach branżowych:** prof. dr hab. Wojciech Czakon (członek Rady Doskonałości Naukowej); mgr Krystyna Papiernik (Prezes Zarządu w Spółdzielni Turystycznej Turysta w Katowicach); dr hab. Jacek Ruszkowski (Członek Zarządu Śląskiej Izby Turystyki w Katowicach);

3. **Pełnienie funkcji w strukturach administracji publicznej i instytucjach państwowych:** dr hab. Jadwiga Bednarek (Rzecznawczyni Ministerstwa Edukacji Narodowej); dr Józef Haber (Członek Rady Konsultacyjnej przy Ministrze Spraw Zagranicznych RP);
4. **Pełnienie funkcji trenerskich w ramach dyscyplin sportowych:** dr Zbigniew Borek (tenis), mgr Andrzej Franik (koszykówka), dr Artur Magiera (wspinaczka sportowa); dr Grzegorz Mikrut (kolarstwo górskie), mgr Marcin Waniczek (piłka nożna); dr hab. Krzysztof Sas-Nowosielski.

Pomimo praktycznego (a nie akademickiego) profilu realizowane kształcenia pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja włączają się w działania naukowo-badawcze realizowane na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie. Efektem są **udziały konferencyjne i publikacje naukowe (zgodnie z charakterystyką kadry – załącznik nr 2 pkt. 4)**. W szczególności wskazać należy na dorobek naukowy dr. Zbigniewa Borka, prof. dr. hab. Wojciecha Czakona, dr. hab. Krzysztofa Sas-Nowosielskiego, dr hab. Anny Skórskiej, dr. Mateusza Ziemby. Działania te przenoszone są także na poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych, w ramach których pracownicy opierać mogą się na własnych rezultatach badawczych oraz wykorzystywać własne publikacje w wykazie literatury przedmiotu. Podkreślić należy również, że studenci kierunku turystyka i rekreacja mają dostęp do gromadzonych w bibliotece wydziałowej prac naukowych pracowników wydziału, mogą brać udział w organizowanych konferencjach i seminariach naukowych.

Polityka kadrowa realizowana w ramach Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie - odwołując się do wniosków płynących z I Wydziałowego Seminarium Metodycznego „Edukacja: nowoczesność, praktyczność, akademickość” (Chorzów 21.09.2015r.) zakłada, że nowoczesna dydaktyka realizowana powinna być przez kadre, która umiejętnie łączy trzy komplementarne role zawodowe: naukowiec (prowadzenie badań), dydaktyk (kształcenie studentów) i przedsiębiorca/menedżer (generowanie zysków). Ról naukowca i dydaktyka nie można zatem traktować autotelicznie i autarkicznie – należy je bezpośrednio powiązać z rolą przedsiębiorcy/menedżera zgodnie z następującą formułą wdrażaną w ramach Uczelni:

- naukowiec prowadzi działalność badawczo-naukową, której efekty z jednej strony przekazywane są bezpośrednio studentom w trakcie procesu kształcenia (w ramach tradycyjnych związków); z drugiej powinny podlegać one komercjalizacji, a więc być przenoszone na rynek w celu wygenerowania zysku (jako wymóg rynkowego podejścia do nauki);
- dydaktyk zajmuje się nauczaniem studentów, przekazując im z jednej strony wiedzę będącą wynikiem m.in. badań własnych (w ramach tradycyjnych związków), z drugiej musi obsługiwać studentów (klientów) w taki sposób, aby było ich jak najwięcej i byli skłonni jak najwięcej zapłacić za świadczone usługi (jako wymóg rynkowego podejścia do dydaktyki);
- w efekcie przedsiębiorca/menedżer ukierunkowany na generowanie zysku (dla siebie i jednostki macierzystej) stanowi zatem niezbędny komponent owych dwóch pierwotny ról, umożliwiając im tym samym dostosowanie się do zmieniających się wymogów rynku naukowego i dydaktycznego.

W celu zachęcania, wspierania i nadzorowania kadry w realizacji powyższych ról oraz w indywidualnym rozwoju zawodowym w ramach WSB w Poznaniu istnieje **dualna struktura przyporządkowania organizacyjnego kadry akademickiej:**

- Komórkami organizacyjnymi Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie, powstałymi w celu realizacji zadań dydaktycznych¹³(**załącznik dodatkowy nr 10**), są **wydziałowe zakłady dydaktyczne**, które przypisane są do poszczególnych kierunków studiów (obecnie takich zakładów jest 12, a dodatkowo wyróżnić należy Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego). Zakład dydaktyczny skupia pracowników prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów. O przypisaniu pracownika do danego zakładu decyduje Dziekan,

---

¹³ W oparciu o: [Zarządzenie nr 32/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji dydaktyki na wydziałach.](#)

adekwatnie do głównego kierunku studiów, na którym pracownik realizuje zajęcia. Przepisanie do zakładu dydaktycznego (lub do SJO oraz SWF) jest obligatoryjne w przypadku zarówno kadry etatowej, jak i nieetatowej. Na czele zakładu stoi kierownik będący równocześnie menedżerem kierunku. Osoba ta odpowiada w szczególności za nadzór nad kierunkiem i jego rozwojem; rozwój jakości pracy wykładowców; komunikację i współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W zakresie kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja adekwatnym jest Zakład Dydaktyczny Turystyki i Rekreacji, którego kierownikiem i równocześnie menedżerem kierunku jest mgr Krystyna Szczęśny. W skład zakładu wchodzi 17 pracowników.

- Komórkami organizacyjnymi Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, powstałymi w celu realizacji zadań naukowych¹⁴(**załącznik dodatkowy nr 11**), są **ogólnouczelniane instytuty naukowe**. Począwszy od 2020 roku struktura ta obejmuje cztery instytuty (Instytut Naukowy Ekonomii i Finansów, Instytut Naukowy Prawa i Administracji, Instytut Nauk Stosowanych, Instytut Naukowy Zarządzania i Jakości) powołane na miejsce dotychczasowych instytutów wydziałowych. W skład danego instytutu wchodzi pracownicy wszystkich wydziałów WSB w Poznaniu (Poznań, Chorzów, Szczecin) adekwatnie do dominującej w indywidualnej działalności pracownika dyscypliny naukowej. O przypisaniu do danego instytutu decyduje Prorektor ds. nauki na podstawie wniosku pracownika. Przepisanie do instytutu naukowego jest obligatoryjne w przypadku etatowych pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych oraz fakultatywne w przypadku pozostałych osób. Na czele instytutu naukowego stoi dyrektor, który odpowiada za rozwój naukowy instytutu i jego pracowników. W zakresie działalności naukowej na kierunku turystyka i rekreacja adekwatnym jest Instytut Nauk Stosowanych, którego dyrektorem jest dr hab. Marek Nowacki, prof. WSB. Z kolei w ramach wcześniejszej struktury organizacyjnej w latach 2017-19 kadra związana z kierunkiem podejmowała aktywności głównie w ramach wydziałowego Instytutu Naukowego Przedsiębiorczości i Innowacji, na czele którego stał dr hab. Marek Jabłoński, prof. WSB.

Od roku 2019 w ramach WSB w Poznaniu wdrożona została **nowa polityka naukowa** (obejmująca kwestie budowania dorobku naukowego w ujęciu indywidualnym i uczelni jako takiej oraz rozwój zawodowy kadry) i powiązana z nią nowa struktura organizacyjna¹⁵ – jako przejaw dostosowywania się do uwarunkowań formalnych wyznaczonych przez ustawę z dnia 10.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Podstawowa działalność naukowo-badawcza WSB w Poznaniu realizowana jest w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW. Powołana została ona w 2019 roku (jako pierwsza w Polsce) z inicjatywy uczelni Grupy WSB w celu maksymalizacji potencjału naukowego m.in. w kontekście przyszłej ewaluacji działalności naukowej w tzw. dyscyplinach wiodących: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, pedagogika. W jej skład weszły: WSB w Poznaniu, WSB w Gdańsku, WSB we Wrocławiu wraz z Dolnośląską Szkołą Wyższą oraz Wyższą Szkołą Filologiczną we Wrocławiu. Dodatkowo status uczelni stowarzyszonej posiada WSB w Toruniu. Siedzibą Federacji jest miasto Gdańsk, a jej Prezydentem jest dr hab. Marcin Kalinowski, prof. WSB.

Dodatkowa działalność naukowo-badawcza prowadzona jest samodzielnie przez WSB w Poznaniu – skoncentrowana jest ona na dyscyplinach uznanych za wiodące w ramach Uczelni: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, niemniej obejmować może również pozostałe dyscypliny naukowe (zwłaszcza te, które powiązane są z realizowanym kształceniem na studiach drugiego stopnia). Zadania te realizowane są w ramach wspomnianych 4 ogólnouczelnianych instytutów naukowych. Nadzór nad działalnością naukowo-badawczą sprawuje Rektor, a działania te prowadzi przy pomocy Prorektora ds. nauki, który planuje, organizuje i monitoruje bieżącą działalność naukowo-badawczą Uczelni (dodatkowo w ramach WZ w Chorzowie działalność ta

¹⁴ W oparciu o: [Zarządzenie nr 31/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.](#)

¹⁵ W oparciu o: [Zarządzenie nr 31/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu](#) oraz dokument pt. [Polityka naukowa WSB w Poznaniu.](#)

wspierana jest przez Pełnomocnika Rektora ds. nauki dr. Łukasza Wawrowskiego). W ramach aktualnej struktury organizacyjnej wyróżnić należy także Radę Naukową oraz rady poszczególnych instytutów - jako jednostki wspierające i opiniujące bieżącą działalność. Najniższą, podstawową jednostką organizacyjną, w ramach której prowadzona jest działalność naukowo-badawcza, jest Zespół Badawczy powoływany w ramach danego instytutu – proces formowania owych jednostek planowany jest na rok akademicki 2020/21, kiedy to nastąpić ma finalizacja wdrażania nowej struktury organizacyjnej.

Zgodnie z uczelnianą polityką naukową wszyscy etatowi nauczyciele akademicy przyporządkowani zostają do jednej z czterech grup: (N) – **pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni z dyscyplin wiodących** (ekonomia i finanse; nauki o zarządzaniu i jakości); (2A) **pracownicy dydaktyczni z dyscyplin wiodących**; (2B) **pracownicy badawczo-dydaktyczni z pozostałych dyscyplin**; (3) **pracownicy dydaktyczni**. W zależności od przyporządkowania następuje zróżnicowanie zakresu obowiązków dydaktycznych i naukowych w ramach WSB w Poznaniu i Federacji WSB-DSW, a także katalog źródeł finansowania aktywności naukowej. W związku z realizacją do tej pory na analizowanym kierunku studiów jedynie kształcenia na pierwszym stopniu oraz braku uwzględnienia adekwatnej dyscypliny naukowej wśród dyscyplin wiodących, etatowa kadra kierunku przypisana jest do grupy pracowników dydaktycznych, mających fakultatywną możliwość realizacji takiej aktywności.

W celu zachęcania i wspierania kadry w realizacji ról zawodowych oraz w indywidualnym rozwoju wskazać należy na następujące przejawy aktywności instytucjonalnej ze strony WZ w Chorzowie i WSB w Poznaniu w ostatnich latach:

- **Utworzenie struktur organizacyjnych mających w swych kompetencjach różne aspekty działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i praktycznej** (Instytuty Naukowe, Pełnomocnik Rektora ds. Nauki, Dział Współpracy z Zagranicą; Zakłady Dydaktyczne, Dział Metodyki Kształcenia, Biuro Karier i Praktyk, a także Biblioteka).
- **Ustalenie katalogu zadań w obszarze dydaktycznym spoczywających na zakładach dydaktycznych**, które powoływane są w celu realizacji zadań dydaktycznych w obszarze danego kierunku studiów.
- **Ustalenie katalogu zadań w obszarze naukowym spoczywających na instytutach** zobligowanych do prowadzenia badań podstawowych o charakterze teoretycznym, metodologicznym, empirycznym i diagnostyczno-prognostycznym, a także sporządzania ekspertyz nt. problemów społeczno-ekonomicznych i gospodarczych w kontekście nauk ekonomicznych i innych dziedzin lub dyscyplin naukowych będących w obszarze zainteresowania naukowego i dydaktycznego uczelni (kształcenie i doskonalenie kadr naukowych na potrzeby rozwoju naukowego i do prowadzenia badań; przekazywanie wyników badań do praktyki; upowszechnianie wiedzy w zakresie działalności statutowej; wykonywanie innych zadań zleconych przez osoby prawne i fizyczne, zgodnych z profilem działania);
- **Utworzenie płaszczyzny komunikacyjnej dotyczącej działalności naukowo-badawczej** w postaci specjalnej sekcji w Intranecie pracowniczym. Sekcja ta zawiera zarówno bieżąco aktualizowane dane na temat procedur związanych z działalnością naukową, jak również informacje na temat dotychczasowych efektów realizowanych prac badawczych oraz informacje na temat aktualnych propozycji konferencyjnych, publikacyjnych, stypendialnych i grantowych oferowanych zarówno przez uczelnię, jak również podmioty zewnętrzne. Dodatkowo corocznie aktualizowany i udostępniany kadrze jest dokument pt. „ABC wykładowcy WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu”¹⁶ (**załącznik dodatkowy nr 12**), który w sposób kompleksowy przedstawia aktualne regulacje, obowiązki i możliwości w zakresie realizowania aktywności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej.

---

¹⁶ Dokument dostępny w intranecie pracowniczym: [ABC wykładowcy 2020/21](#).

- **Tworzenie warunków do prezentowania wyników prowadzonych prac badawczo-naukowych** m. in. poprzez możliwość publikowania w cyklicznych punktowanych i indeksowanych czasopismach naukowych¹⁷, wydawania prac w Wydawnictwie WSB w Poznaniu oraz udziału w konferencjach organizowanych przez uczelnię. W przypadku publikacji w czasopismach i udziału w konferencjach wydziałowych aktywność taka jest dla pracowników bezpłatna. Równocześnie istnieje możliwość uzyskania dofinansowania udziału w konferencjach zewnętrznych oraz publikacji realizowanych w ramach Wydawnictwa WSB w Poznaniu oraz wydawnictw zewnętrznych – środki te rozdysponowywane są przez dyrektora danego instytutu naukowego adekwatnie do zapotrzebowania zgłaszanego w corocznie tworzonych planach badawczych;
- **Promowanie działalności naukowo-badawczej oraz nagradzanie jej efektów** m.in. poprzez coroczne nagrody i wyróżnienia rektorskie przyznawane na podstawie ogólnouczelnianej list rankingowej¹⁸ (**załącznik dodatkowy nr 13**) oraz motywacyjny system wynagradzania;
- **Zapewnienie systemu finansowania działań prowadzonych przez poszczególnych pracowników** (zwłaszcza dofinansowanie udziału w konferencjach, granty badawcze, stypendia) oraz instytuty naukowe (zwłaszcza finansowanie organizowania konferencji naukowych, wydawania publikacji naukowych) w oparciu o środki własne jak i pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych¹⁹ (**załącznik dodatkowy nr 14**). Finansowanie realizowane jest w ramach corocznie tworzonego uczelnianego budżetu naukowego. Dodatkowo pracownicy tzw. liczby N Federacji prowadzą działalność w oparciu o środki będące w dyspozycji Federacji Naukowej WSB-DSW. Uczelniane środki wspierać mają w pierwszej kolejności rozwój naukowy pracowników w dyscyplinach wiodących. Podział środków dla poszczególnych instytutów naukowych dokonywany jest przez Prorektora ds. nauki. W ramach instytutów środki dzielone są przez jego dyrektora na powołane zespoły badawcze. W zakresie finansowania działalności naukowej polityka WSB w Poznaniu zakłada równocześnie zwiększanie wykorzystania zewnętrznych źródeł.
- **System dodatków rektorskich dla osób ubiegających się o awans naukowy**²⁰ (**załącznik dodatkowy nr 15**). Dodatki te przyznawane są na podstawie corocznie rozpisywanego konkursu.
- **System wspierania przygotowywania wniosków o granty badawcze ze źródeł zewnętrznych**²¹ (**załącznik dodatkowy nr 16**). Zgodnie z którym uczelnia zapewnia możliwość uzyskania wstępnej recenzji wniosku, który będzie składany do instytucji zewnętrznej. Recenzja ta tworzona jest przez wyznaczonego przez Rektora pracownika uczelni i ma na celu dopracowanie wniosku przed jego ostatecznym złożeniem. Dodatkowo możliwe jest

¹⁷ W 2019 r. w związku z reorganizacją polityki naukowej WSB w Poznaniu zakończone zostało wydawanie wydziałowych czasopism naukowych („Zeszytów Naukowych Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu” oraz „Chorzowskich Studiów Politycznych”) czemu towarzyszyła koncentracja na trzech periodykach ogólnouczelnianych:

- „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (The WSB University in Poznan Research Journal)” – redaktor naczelny dr hab. Wiesława Caputa, prof. WSB;

- „Studia Periegetica” – redaktor naczelny dr hab. inż. Marek Nowacki, prof. WSB;

- „Debiuty Naukowe Studentów WSB (The WSB University in Poznan Graduate Research Journal)” – redaktor naczelny dr Piotr Dawidziak.

¹⁸ W oparciu o [Zarządzenie nr 10/2017 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. w sprawie tworzenia funduszu uznaniowych nagród rektorskich oraz wypłat z tego tytułu pracownikom naukowym, naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym oraz bibliotekarzom dyplomowanym.](#)

¹⁹ M.in. [Zarządzenie nr 20/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2019 r. w sprawie wykorzystania środków z subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.](#)

²⁰ [Uchwała nr 23/2020 Senatu WSB w Poznaniu z dnia 18 lutego 2020 roku w sprawie uchwalenia regulaminu stypendiów habilitacyjnych i doktorskich.](#)

²¹ W oparciu o [Zarządzenie nr 32/2014 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 10 grudnia 2014 roku w sprawie zasad przyznawania nagród nauczycielom akademickim WSB w Poznaniu za przygotowanie projektu badawczego.](#)

uzyskanie nagrody za przygotowanie takiego wniosku, niezależnie od samego faktu przyznania finansowania.

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy – zlecenia. W odniesieniu do pracowników etatowych jej nadrzędnym celem jest budowanie zespołu kompetentnych i zmotywowanych wykładowców. Służą temu określone działania podejmowane przez Władze Uczelni i wydziałów. Obejmują one etap rekrutacji pracowników badawczo dydaktycznych i dydaktycznych, ich adaptacji oraz budowania warunków ich rozwoju zarówno dydaktycznego, jak i naukowego. W tym aspekcie ważnym elementem polityki kadrowej jest system ocen i motywowania pracowników.

Nauczyciele akademicy są zatrudniani na podstawie konkursów i wdrażani do pracy wg określonych procedur wprowadzonych zarządzeniem Kanclerza Uczelni²²(**dodatkowy załącznik nr 17**). Zarządzenie określa procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnianych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu precyzując warunki, osoby odpowiedzialne oraz etapy jej przeprowadzania. Podstawą rozpoczęcia rekrutacji jest ocena potrzeb kadrowych w obszarze dydaktyki. Potrzeby określone są przede wszystkim rozwojem oferty dydaktycznej, mogą być także konsekwencją regularnie przeprowadzanej oceny jakości kadry, mogącej skutkować koniecznością odsunięcia od prowadzenia zajęć. Następnie Dziekan w porozumieniu z Rektorem i Kanclerzem określa merytoryczne warunki zatrudnienia obejmujące doświadczenie dydaktyczne, zawodowe oraz osiągnięcia naukowe. Na kolejnych etapach Dziekan przygotowuje wstępną listę kandydatów, którą przedstawia Rektorowi, powołuje komisję konkursową i przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne dotyczące obszarów określonych w warunkach rekrutacji. W skład Komisji, oprócz Dziekana, wchodzi m. in. menedżer kierunku, na którym zajęcia ma prowadzić zatrudniana osoba oraz właściwy dla kierunku Prodziekan. Po wyłonieniu kandydata przedstawia go Rektorowi.

Polityka nakierowana na budowanie jakości kadry realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim **regulamin oceny pracowniczej** określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry²³(**załącznik dodatkowy nr 18**). Kompleksowa ocena obejmuje **aktywność dydaktyczną i organizacyjną** za dwa lata akademickie, natomiast w przypadku oceny **aktywności naukowej i publikacyjnej** za dwa lata kalendarzowe. Brana pod uwagę jest tylko aktywność w ramach i na rzecz WSB w Poznaniu. Podstawą oceny jest liczba punktów za konkretne osiągnięcia w ocenianych obszarach obliczanych zgodnie z Regulaminem oceny oraz **opinia przełożonego**. Podstawą oceny działalności dydaktycznej są m. in. wpisywane przez pracownika (w ramach systemu **BONA**) dane dotyczące poszczególnych form aktywności dydaktyczno-organizacyjnej obejmujące zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i działalność związaną z doskonaleniem warsztatu metodycznego pracownika oraz aktywności w zakresie publikacji dydaktycznych. Ważną składową oceny są oceny uzyskiwane z hospitacji zajęć dydaktycznych realizowane przez kierownika odpowiedniego zakładu dydaktycznego/menedżera kierunku lub przez metodyka. **Hospitacje** przeprowadzane są w oparciu o obowiązujący na danym wydziale regulamin i kwestionariusz oraz zgodnie z planem przyjmowanym na dany rok akademicki. Kolejną są oceny uzyskiwane z ankiet studenckich w ramach systemu **OKD** (Ocena Kadry Dydaktycznej). Każdy cykl zajęć kończy się ankietą wypełnianą przez studentów, w ramach której dokonywana jest ocena realizowanych zajęć prowadzonych przez danego wykładowcę. Pracownik posiada pełen wgląd do uzyskiwanych ocen za pośrednictwem Intranetu pracowniczego. Oceniane są m. in. praktyczny wymiar zajęć oraz jakość i dostępność materiałów dydaktycznych. System oceny obok enumeratywnie wpisywanych przez pracownika aktywności, które przeliczane są na punkty zgodnie z przyjętymi zasadami (ocena

---

²² W oparciu o [Zarządzenie nr 5/2015 Kanclerza WSB w Poznaniu z dnia 27.04.2015 r. w sprawie wdrożenia procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSB w Poznaniu.](#)

²³ W oparciu o [Uchwała Konwentu nr 64/2016 WSB w Poznaniu z dnia 20.04.2016 r. w sprawie zmiany regulaminu dokonywania okresowych ocen pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych i bibliotekarzy dyplomowanych WSB w Poznaniu.](#)

ilościowa), uwzględnia również ocenę jakościową dokonywaną przez bezpośredniego przełożonego. W przypadku aktywności dydaktyczno-organizacyjnej jest to kierownik adekwatnego zakładu dydaktycznego/menedżer kierunku. Opisową opinię o pracowniku wyrazić może również Dziekan i Rektor. Ostatnia kompleksowa ocena realizowana była w połowie 2019 roku i obejmowała lata kalendarzowe 2017-18 (w przypadku działalności naukowej) oraz lata akademickie 2016/17-2017/18 (w przypadku działalności dydaktycznej i organizacyjnej).

Podstawą dla prowadzonej oceny i przyznawania nagród są informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie **BONA** (Baza Osiągnięć Nauczycieli Akademickich) dostępnym z poziomu Intranetu pracowniczego. Aktywności za dany rok kalendarzowy wpisywane są samodzielnie przez pracownika najpóźniej do 31 stycznia roku następnego, aczkolwiek preferowana jest formuła bieżącego uzupełniania informacji wraz z zaistnieniem danej aktywności. Liczba punktów za poszczególne aktywności niezbędna do uzyskania danej oceny końcowej jest uzależniona od formy zatrudnienia. Uzyskana ocena przekłada się na warunki dalszego zatrudnienia. Mechanizm ten ma charakter zarówno pozytywny (premiowanie osób aktywnych), jak i negatywny (wskazywanie osób, które nie wypełniają zakładanych obowiązków). W przypadku osób uzyskujących niższe oceny, szczególnie w obszarze dydaktyki, Dziekan przeprowadza rozmowę, której celem jest zwrócenie uwagi wykładowcy na zastrzeżenia studentów wyrażone m.in. w opiniach otwartych w systemie ankietowym oraz sformułowanie oczekiwań co do warunków dalszej współpracy. Najczęściej dotyczą konieczności podniesienia swoich kompetencji dydaktycznych (Uczelnia oferuje całą gamę szkoleń metodycznych), czy zobowiązania do wypełniania określonych w Zarządzeniu Rektora obowiązków nauczycieli akademickich²⁴(**załącznik dodatkowy nr 19**). Kolejnym krokiem może być rozwiązanie stosunku pracy.

Przeprowadzana ocena jest także elementem systemu motywacyjnego Uczelni. Co dwa lata tworzona jest lista rankingowa dotycząca łącznie traktowanej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym okresie. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczny umożliwia premiowanie osób najbardziej aktywnych.

Taką rolę pełni także lista rankingowa dotycząca działalności naukowej sporządzana corocznie na podstawie odrębnych regulacji²⁵(**załącznik dodatkowy nr 20**). Jej efektem są nagrody finansowe dla osób najlepszych w danym roku. Mechanizm ten ma jedynie charakter pozytywny, to znaczy umożliwia premiowanie osób najbardziej aktywnych. Podstawą uczelnianej listy rankingowej jest liczba uzyskanych punktów za działalność naukową i publikacyjną z afiliacją Uczelni. Punkty są przydzielane w oparciu o te same zasady, co w przy ocenie za całokształt działalności. Tak zbudowana lista jest podstawą dla wydziałowych list rankingowych. Pracownicy zajmujący najwyższe miejsce w rankingu otrzymują Nagrody Rektorskie I, II i III stopnia oraz wyróżnienia. Co roku w budżecie Uczelni zapewnione są pieniądze na wypłatę nagród oraz wyróżnień.

W związku z wprowadzeniem od roku akademickiego 2019/20 nowego statutu, następna ocena pracownicza odbędzie się w 2021 roku w ramach zmodyfikowanego regulaminu, który opracowany będzie z końcem roku poprzedzającego.

Wskazać należy także, w obszarze dydaktyki nauczyciel akademicki oceniani są również przez absolwentów²⁶(**załącznik dodatkowy nr 21**). Absolwenci w przeprowadzanych ankietach wskazują najlepszych dydaktyków w trzech kategoriach: największy autorytet, najbardziej wspierającego studentów w uczeniu się oraz najlepiej przygotowującego do pracy w zawodzie. Ankietą objęci są

---

²⁴ [W oparciu o Zarządzenie nr 45/2020 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 30.09.2020 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich.](#)

²⁵ [W oparciu o Zarządzenie nr 10/2017 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 8.09.2017 r. w sprawie tworzenia funduszu uznaniowych nagród rektorskich oraz wypłat z tego tytułu pracownikom naukowemu, naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym oraz bibliotekarzom dyplomowanym.](#)

²⁶ [W oparciu o Zarządzenie nr 9/2018 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 19.06.2018 r. w sprawie procedury wyboru Najlepszego Dydaktyka WSB w Poznaniu.](#)

wszyscy wykładowcy (etatowi i nieetatowi). Laureaci otrzymują nagrody pieniężne wręczone podczas Inauguracji kolejnego roku akademickiego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

- Dobór kadry prowadzącej poszczególne zajęcia na danym kierunku studiów następuje w oparciu o uwzględnienie łączenia pozauczelnianego doświadczenia zawodowego oraz dorobku naukowego w ramach danego obszaru tematycznego – jako efekt realizacji formalnego atrybutu marki określanego jako „praktyczność”, a także uwzględnienia roli instrumentalnej funkcji nauki;
- Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez szeroką kadrę specjalistów zarówno bezpośrednio związanych z dyscyplinami naukowymi/praktyką gospodarczą realizowanymi w ramach kształcenia na kierunku studiów (przedmioty kierunkowe i specjalnościowe), jak i z dyscyplinami pokrewnymi (w ramach przedmiotów ogólnospołecznych) – jako efekt równoległego kształcenia w ramach WZ w Chorzowie na wielu kierunkach studiów i posiadania szerokiego zaplecza eksperckiego;
- Pracownicy mają dostęp do wsparcia ze strony uczelni w zakresie indywidualnego rozwoju zawodowego/naukowego na poziomie zarówno Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie, jak i Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jako całości, a od 2019 r. także w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW – jako efekt synergii wynikający z funkcjonowania w ramach Grupy Wyższych Szkół Bankowych;
- Uczelnia zwraca szczególną uwagę na proces oceny jakości aktywności kadry, a także na premiowanie zachowań pożądanych – jako efekt ukierunkowania na budowanie wizerunku uczelni efektywnie kształcącej studentów zgodnie z atrybutami marki, którymi są „przyjazność” i „praktyczność”.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu jest w pełni przygotowany do prowadzenia zajęć w sposób kompleksowy i nowoczesny. **Dysponuje trzema obiektami dydaktycznymi, w pełni wyposażoną biblioteką, a także nowoczesnymi salami komputerowymi.** Zajęcia odbywają się w budynku położonym przy ul. Sportowej 29 i Armii Krajowej 10 i 12, a dodatkowo zajęcia studiów podyplomowych w budynku Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego „WOM” przy ul. Stefana Wyszyńskiego 7 w Katowicach. **Łączna powierzchnia przekracza 8 000 m²:**

Każdy obiekt posiada swoje wyróżniki przez co posiadamy w pełni wyposażoną bibliotekę z czytelnią, a także nowoczesne sale komputerowe oraz dwie sale o wysokim standardzie – przeznaczone do zajęć studiów MBA.

Baza dydaktyczna została zaprezentowana na filmach, które zostały udostępnione Zespołowi Oceniającemu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowią one załącznik 2 pkt 6 n/n raportu samooceny.

Budynek główny przy ulicy Sportowej 29 jest własnością Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. W budynku o powierzchni prawie 5900 m kw. (cztery kondygnacje) znajdują się sale wykładowe z wyposażeniem multimedialnym, konwersatoryjne, ćwiczeniowe, nowoczesne sale komputerowe oraz dwie aule, dwa laboratoria fizyczne, siedziba władz dziekańskich, Wicekanclerz, Kancelaria, Biuro Rekrutacji, Dziekanat, Biblioteka z Czytelnią, Czytelnia Internetowa, Studium Języków Obcych, Biuro Karier i Dział Praktyk, Dział Organizacji Dydaktyki, Dział Współpracy z Zagranicą, Strefa Studenta oraz bistro i stołówka.

Dane liczbowe przedstawiają się następująco:

- powierzchnia całkowita wynosi 5 893 m²,
- powierzchnia wykorzystywana na cele dydaktyczne 3024 m²,

- przy budynku znajduje się parking dla wykładowców na 28 pojazdów oraz parkingi dla
- studentów na 160 samochodów.

Na sale dydaktyczne składają się:

- dwie klimatyzowane aule: jedna na 345 osób, druga na 325 osób, obie wyposażone są w sprzęt zapewniający pełną obsługę multimedialną (projektor multimedialny, nagłośnienie z mikrofonami bezprzewodowymi, wizualizer, tablica interaktywna, elektrycznie opuszczany ekran, całość sterowana jest poprzez dotykowy panel sterowania, komputer z dostępem do Internetu),
- 4 sale wykładowe (od 70 do 100 osób), wyposażone w nagłośnienie i sprzęt multimedialny,
- 16 sal konwersatoryjnych (od 40 do 50 osób),
- 2 sal lektoratowych (na 20 osób),
- 2 sale przeznaczone specjalnie na laboratoria: fizyki i towaroznawstwa,
- 15 sal komputerowych (każda na min. 20 stanowisk komputerowych), sale posiadają w zależności od przeznaczenia odpowiednio zaawansowany technicznie sprzęt,
- 1 sala hybrydowa – wyposażona w dwa stanowiska do pracy grupowej (stanowiska z kamerami i komputerami). Dodatkowo sala posiada system do prowadzenia zajęć online: tablice interaktywne, pięćdziesiąt dwu calowy monitor, ruchome - dwie kamery, panel sterowania i system nagłośnienia. Dodatkowo cały system online oparty jest o oprogramowanie ZOOM. Sala jest wyposażona w 32 miejsca siedzące.
- **ponadto każda sala dydaktyczna została przygotowana do kształcenia zdalnego, jak i w trybie hybrydowym – sale wyposażono w kamery, niezbędne oprogramowanie i sprzęt;**
-

Część sal dydaktycznych dodatkowo jest wyposażone w specjalne urządzenia, przyrządy, oprogramowanie i pełnią rolę laboratoriów lub pracowni.

Zestawienie sal dydaktycznych znajdujących się w budynku przy ul. Sportowej 29

0-3	Sala konwersatoryjna – Laboratorium Metrologii	40
0-4	Sala konwersatoryjna	40
0-5	Sala konwersatoryjna	40
0-11	Sala konwersatoryjna- Pracownia tłumaczeń	28
0-13	Sala konwersatoryjna	40
0-15	Sala konwersatoryjna	30
0-16	Sala konwersatoryjna	40
0-17	Sala konwersatoryjna– Pracownia pedagogiczna	40
0-18	Sala lektoratowa	20
0-19	Sala konwersatoryjna	40
0-20	Sala konwersatoryjna	40
0-21	Sala konwersatoryjna	40
0-22	Sala konwersatoryjna	40
2	Sala konwersatoryjna	50
3	Sala konwersatoryjna	40
4	Sala komputerowa- Laboratorium Statistica	40
5	Sala komputerowa, Laboratorium Elektrotechniki i Elektroniki	40
6	Sala komputerowa – Laboratorium Systemów Informatycznych w Rachunkowości	40
7	Sala komputerowa – Laboratorium Systemów Informatycznych w Rachunkowości, Laboratorium RFID	40

9	AULA II	325
17	AULA I	345
19	Sala konwersatoryjna- Pracowania gier strategicznych, Laboratorium dystrybucji	40
22	Sala komputerowa – Laboratorium Sieci Komputerowych	20
23	Sala komputerowa – Laboratorium Automatyki Robotyki	20
24	Laboratorium Fizyki Technicznej i Towaroznawstwa	16
25	Laboratorium Fizyki Technicznej i Towaroznawstwa	30
114	Sala komputerowa – Laboratorium Grafiki Komputerowej	40
117	Sala komputerowa – Laboratorium Technologii Embedded	20
118	Sala komputerowa - Laboratorium Technologii Embedded	20
211	Sala hybrydowa – wyposażona w system do prowadzenia zajęć online, oparty o oprogramowanie ZOOM.	32
212/212A	Sala wykładowa	100
213	Sala konwersatoryjna	40
214	Sala komputerowa - Laboratorium Grafiki Inżynierskiej	20
215	Sala komputerowa – Laboratorium Grafiki Inżynierskiej, Laboratorium Produktu Przyszłości	20
216/216A	Sala wykładowa	100
217/217A	Sala wykładowa	100
218/218A	Sala komputerowa – Laboratorium SAP, Laboratorium Comarch ERP	80
219	Sala konwersatoryjna	40
220	Sala komputerowa, Laboratorium Zarządzania Projektami	40
221	Sala komputerowa, Laboratorium- Branżowe Symulacje Biznesowe REVAS, Laboratorium RFID	40
223	Sala wykładowa	70
	Łączna ilość miejsc dydaktycznych:	2288

Dodatkowo do dyspozycji wykładowców dla celów dydaktycznych Uczelnia posiada:

- 5 szt. mobilnych projektorów multimedialnych,
- 62 szt. stacjonarnych projektorów multimedialnych,
- 65 szt. laptopów,
- 20 szt. radiomagnetofonów (z CD i mp3),
- 10 szt. rzutników pisma,

W budynkach szkoły zamontowano 16 kamer monitorujących parkingi, teren dookoła uczelni, korytarze, aule oraz sale komputerowe.

Szkoła udostępnia swoim studentom **darmowe punkty dostępowe do Internetu - WiFi**.

W budynku przy ul. Sportowej znajduje się pomieszczenie dla studentów – „**Strefa Studenta**”, która została podzielona na dwie sekcje: „**Chillout**” – wyposażona w 4 stanowiska komputerowe wraz z dostępem do Internetu, telewizor LCD wraz z telewizją satelitarną oraz „**Science Zone**” – wyposażona w stanowiska do nauki. Dodatkowo na korytarzach funkcjonują „**Enklawy**”, miejsca wypoczynku dla studentów, wyposażone w wygodne siedziska i stanowiska komputerowe. Dodatkowo uczelnia posiada system informacji wizualnej wraz z systemem kolejkowym. System

ułatwiającej kontakt ze studentem: plany zajęć, informacje czy oczywiście kolejność oczekiwania do dziekanatu.

Ze względu na dużą liczbę studentów studiujących na trybie niestacjonarnym weekendowym **Szkoła wynajmuje dodatkowe pomieszczenia w budynku przy ul. Armii Krajowej 10-12**, w którym znajduje się **19 sal dydaktycznych**. To dodatkowa powierzchnia, która stanowi ok 1500 m². Wszystkie sale są wyposażone w projektory multimedialne, tablice sucho ścieralne oraz w nowoczesne siedziska. Większość sal jest klimatyzowanych lub wyposażonych w mechaniczną wentylację.

Budynek Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego „WOM” przy ul. Stefana Wyszyńskiego

7 w Katowicach jest zaś wykorzystywany do prowadzenia weekendowo zajęć dydaktycznych w ramach Studiów Podyplomowych. Budynek ten jest wyposażony w **dwie aule** na ok. 140 miejsc siedzących i **13 sal konwersatoryjnych** na ok. 40 miejsc siedzących. Całość dopełniają 2 sale komputerowe na ok. 20 osób. Wszystkie sale są wyposażone w projektory multimedialne, tablice sucho ścieralne oraz w nowoczesne siedziska.

Dla potrzeb Studium Wychowania Fizycznego i Sportu uczelnia wraz z klubem uczelnianym AZS wynajmuje obiekty sportowe i rekreacyjne, gdzie odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego:

- **Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie**, ul. Dąbrowskiego 113. Ośrodek dysponuje halą sportową o wymiarach 24 x 48 metrów wraz z zapleczem stanowiącym siłownię, salę aerobiku, salę gimnastyczną. Obiekt ten jest miejscem wielu ważnych wydarzeń sportowych, organizowane są tu profesjonalne spartakiady, turnieje i festyny sportowe.
- **Szkoła Podstawowa nr 5**, Chorzów, ul. Ryszki 55. Kryty basen kąpielowy.
- **Szkoła Podstawowa nr 13**, Chorzów, ul. Styczyńskiego 32. Sala gimnastyczna.
- **Obiekty, w których odbywają się praktyki zawodowe odpowiadają wszelki wymogom i standardom**, obowiązującym w prowadzeniu działalności gospodarczej na rynku usług turystyczno-hotelarsko –gastronomicznym. **Przykładowe miejsca odbywających się praktyk** to: Śląska Izba Turystyki, Travelplanet, Hotel Novotel Katowice, Biuro Podróży EkoTour.

Wskazać należy nadto, że Uczelnia konsekwentnie prowadzi działania mające na celu zniwelowanie barier w dostępie do studiów osobom niepełnosprawnym. Z myślą o osobach z niepełnosprawnością powołano na tut. Wydziale, w marcu 2020 roku Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami (PRSN), który ma za zadanie zniwelowanie barier dostępności w zakresie: architektury, technologii wspierających, jak i procedur, wsparcia edukacyjnego, szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

Na dzień dzisiejszy na Wydziale dokonano zakupu niniejszego **sprzętu dedykowanego dla osób niepełnosprawnych**:

- 2012 roku: 6 zestawów: komputer+ monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona (pakiet komputerowy, który zmienia tekst na głos);
- w 2013 roku: 12 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona + biurko proste z szafką na pc;
- w 2014 roku: 8 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona;
- w 2015 roku: 25 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona;
- w 2016 roku: 26 zestawów: komputer + monitor;
- w 2017 r. przy głównym wejściu do budynku została zamontowana platforma typu: schodowłaz;
- w 2020 r. w budynku przy ul. Sportowej wymieniono wszystkie tabliczki przydrzwiowe na nowe posiadające oznaczenia w języku Brajla.

Zasoby informatyczne Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu są podzielone na dwie podstawowe części: sieć administracyjną oraz sieć studencką. Sieci te, ze względów bezpieczeństwa, są fizycznie oddzielone. Łącze internetowe o szybkości 100 Mb/s w budynku umożliwia dostęp do Internetu. Serwery dostępne, obsługujące typowe usługi, jak

poczta elektroniczna czy strona WWW działają pod kontrolą systemu operacyjnego DEBIAN. Zapewnia to stabilny i szybki dostęp do zasobów Internetu.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu dysponuje **15 pracownikami komputerowymi**. W pracowniach odbywają się zajęcia dydaktyczne. Maksymalna liczebność grup na zajęciach informatycznych nie przekracza ilości stanowisk komputerowych, co pozwala w pełni realizować zajęcia informatyczne przewidziane w planie i programie studiów. Ponadto studenci mają swobodny dostęp do czytelni internetowej przeznaczonej wyłącznie do pracy własnej studentów znajdującej się w Bibliotece. Sprzęt komputerowy jest **przystosowany do potrzeb niepełnosprawnych**. Mogą tam pisać prace dyplomowe i zaliczeniowe, zbierać materiały do prac w Internecie, doskonalić swoje umiejętności komputerowe. W Bibliotece dostępne są stanowiska z możliwością korzystania z wielu źródeł informacji elektronicznych w tym z kilkunastu baz danych”. Każdy student może mieć założone konto w sieci lokalnej. Dzięki temu studenci mają dostęp do poczty elektronicznej, mogą publikować prywatne strony www. W budynku umieszczone są w dogodnym miejscu (blisko wejścia) kioski internetowe (infomaty) zapewniające swobodny dostęp do extranetu. Tu studenci mogą sprawdzić plan zajęć, aktualne oceny, stan rozliczeń finansowych z uczelnią, konsultacje wykładowców, terminy egzaminów, itp.

Szkoła udostępnia swoim studentom i pracownikom darmowy dostęp do Internetu poprzez WiFi. W budynku na Sportowej zainstalowane jest w sumie **13 punktów dostępowych sieci bezprzewodowej WiFi**. Ograniczenie dostępu opiera się loginie do Ekstranetu/Intranetu i hasła.

Oprogramowanie dostępne na salach dydaktycznych pracuje pod kontrolą systemu Windows 8 i wyższych. **Na każdym komputerze zainstalowany jest nadto pakiet biurowy MS Office** (wersja 2007 i wyższe: Word, Excel, Powerpoint), MS Projects i inne).

Do dyspozycji kadry dydaktycznej oraz studentów oddane zostało **(przykładowe) oprogramowanie: Symfonia 2.0**, a także **Comarch ERP XML, SAP, ERP, Statistica, FlexSim, Płatnik, MS Visual Studio, SQL Serwer, Aptana Studio, AutoCad, Affinity, Photo, Chart Hotel, KW Hotel, Biuro małe, inne**.

Dodatkowo jako uczelnia udostępniamy od października naszym studentom **Pakiet MS 365 w wersji A3**, gdzie mogą instalować na swoich komputerach elementy składowe WORD, Excel, OUTLOOK, i inne dostępne w pakiecie, przydatne do zajęć).

Platforma MS Teams jest powszechnie wykorzystywana w procesie kształcenia na WZ w Chorzowie, pozwala ona na organizowanie spotkań w czasie rzeczywistym.

Forma synchroniczna kształcenia na odległość jest stosowana na WZ w Chorzowie z powodzeniem od początku ograniczeń związanych z pandemią. Sukcesem wdrożenia tej formy kształcenia jest dobre przygotowanie wszystkich uczestników tego procesu – zarówno wykładowców, jak i studentów. Władze Wydziału zadbały o **organizację profesjonalnych szkoleń**, prowadzonych przez eksperta w zakresie MS 365, a następnie przez przeszkolonych przez niego pracowników Działu Metodyki Nauczania. **W szkoleniach masowych** wzięli udział wszyscy dydaktycy oraz studenci, lecz proces szkoleniowy trwa nadal – DMN organizuje szkolenia uzupełniające, doskonalące. Trwają nadal, dzięki czemu zainteresowani wykładowcy mają szansę poznawać **nowe funkcjonalności MS Teams**. Bieżące problemy związane z działaniem MS Teams są rozwiązywane na bieżąco. Zarówno w dni powszednie, jak i w weekendy zjazdowe w godzinach zajęć dydaktycznych **działa ogólnouczelniany Helpdesk**, którego numer telefonu jest podany do wiadomości wszystkich studentów (komunikat na głównej stronie Extranetu). Podobne bieżące wsparcie zorganizowano także dla wykładowców. Ważnym elementem w zakresie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej jest szerokie wykorzystywanie na WZ w Chorzowie **platformy Moodle** – portalu e-learningowego, stanowiącego bazę asynchronicznego kształcenia zdalnego, wspierającego proces kształcenia oraz komunikacji między wykładowcą studentem. Zakres wykorzystania platformy Moodle opisano szczegółowo w **kryterium 2**.

Co istotne oprogramowanie jest systematycznie uzupełniane, zgodnie z oczekiwaniami wykładowców, jak i rekomendacjami menedżera kierunku.

Oprogramowanie wykorzystywane na kierunku turystyka i rekreacja

PRZEDMIOT	OPROGRAMOWANIE
Podstawy technologii informacyjnej i aplikacji biurowych	MS Office
Podstawy zarządzania	MS Project
Systemy rezerwacji w turystyce i podróżach	KW Hotel Standard, Branżowe symulacje biznesowe REVAS, Fidelio, Biuro małe
Systemy informacji i rezerwacji w turystyce	KW Hotel Standard, Branżowe symulacje biznesowe REVAS, Fidelio, Biuro małe
Turystyka industrialna	Branżowe symulacje biznesowe REVAS

Od roku akademickiego 2021/22

Gra biznesowa TiR	Branżowe symulacje biznesowe REVAS
-------------------	------------------------------------

Serwery jakimi dysponuje tut. Wydział to dwa serwery internetowe – 2 szt., jeden z bazą danych (studentką) oraz 8 zawierających bazy danych administracji.

Zasoby komputerowe na cele dydaktyczne obejmują:

- 351 stanowisk komputerowych (10 pracowni po 20 stanowisk oraz 2 pracownie do 40 stanowisk, a także 2 pracownie po 24 stanowisk i 1 x 23 stanowisk pod kontrolą systemu MAC),
- 10 stanowisk w czytelni,
- 5 stanowisk ogólnodostępnych na korytarzach
- 4 stanowisk w Strefie Studenta
- 2 drukarki i 4 skanery.

Każdy z komputerów ma stały dostęp do Internetu.

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu pełni funkcje usługowe i informacyjne, dostarczając zasoby biblioteczne w postaci książek oraz czasopism w wersjach tradycyjnych i elektronicznych, a także pozostałe materiały biblioteczne. Biblioteka realizuje również funkcje dydaktyczne w postaci szkoleń bibliotecznych oraz wykładów, seminariów i warsztatów mających na celu przygotowanie użytkowników do samodzielnego efektywnego poszukiwania odpowiedniej wyselekcjonowanej informacji. W Bibliotece prowadzone są zajęcia dydaktyczne z zakresu szkolenia bibliotecznego, zarówno w formie tradycyjnej, jak i w formie e-learningowej na platformie Moodle.

Podstawowym zadaniem Biblioteki jest pomoc w realizacji programu studiów poprzez zapewnienie zasobów i informacji wspomagających proces zdobywania wiedzy, stworzenie odpowiednich warunków i właściwej atmosfery umożliwiającej studentom samodzielną naukę, udział w podnoszeniu umiejętności w zakresie poszukiwania i korzystania z informacji oraz zapewnienie materiałów wspierających wykładów.

Biblioteka aktywnie wspiera działalność dydaktyczną i naukową prowadzoną w ramach studiów wyższych oraz studiów podyplomowych poprzez:

1. gromadzenie i udostępnianie księgozbioru zawierającego obszerną i aktualną wiedzę w zakresie obejmowanym przez przedmioty wykładane w toku studiów,
2. gromadzenie i udostępnianie czasopism specjalistycznych w wersji tradycyjnej i elektronicznej,

3. utrzymywanie i rozwój elektronicznych baz danych,
4. organizowanie wielokierunkowego i wygodnego dostępu do zgromadzonych zasobów informacji,
5. podnoszenie jakości świadczonych usług w odpowiedzi na rosnące potrzeby czytelnicze,
6. rozwijanie kompetencji studentów w zakresie samodzielnego poszukiwania literatury i informacji, w tym prowadzenie szkoleń bibliotecznych i udzielanie informacji naukowej.

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu powstała w styczniu 1999 roku. Zajmuje pomieszczenia o wielkości ok. 200 m² w Chorzowie, na ul. Sportowej 29. W skład Biblioteki wchodzi **Wypożyczalnia wraz z Czytelnią** oraz pomieszczenia do opracowywania zbiorów.

W Wypożyczalni zbiory udostępnione są w najdogodniejszej dla studentów formie wolnego dostępu do zbiorów. W Czytelni studenci mogą korzystać z 24 stanowisk do pracy, w tym z 10 wyposażonych w komputery z dostępem do drukarki i skanera. Studenci mogą wykonywać również odbitki ksero. W Czytelni dostępne są gniazdko do podłączenia własnego laptopa oraz sieć wifi. Zasoby biblioteczne oraz jej usługi są w pełni zautomatyzowane od początku istnienia Biblioteki. Użytkujemy system biblioteczny **PROLIB**.

W roku 2019 w wypożyczono ponad **14 tys. książek**. W tymże roku 2019 z Czytelni skorzystało **ponad 857 czytelników**.

Wypożyczalnia zorganizowana jest w formie wolnego dostępu do zasobów, księgozbiór ułożony jest w 22 działach tematycznych. Zasoby Czytelni to encyklopedie, słowniki, leksykony, niektóre monografie i najpoczytniejsze podręczniki.

Liczne bazy danych (opisane poniżej) dostępne są zarówno na komputerach w Czytelni, jak i po zalogowaniu się do ekstranetu na domowych komputerach studentów i wykładowców. **Poszczególne podręczniki w wersji online i inne materiały elektroniczne są podpinane pod określone przedmioty na platformie Moodle**, co pozwala studentowi korzystać z nich nie wychodząc z e-kursu na platformie Moodle.

Bogaty zbiór informacji o działalności Biblioteki, katalog biblioteczny, regulaminy, godziny otwarcia, informacje dotyczące baz danych i zasobów elektronicznych znajdują się na stronie internetowej Biblioteki pod adresem: <http://www.wsb.pl/chorzow/studenci/biblioteka>. Strona ta posiada również wersję angielskojęzyczną. Na platformie Moodle założony został **e-kurs „Biblioteka – ważne informacje”** dostępny dla każdego studenta i wykładowcy. Z myślą o komunikacji nieformalnej z młodym pokoleniem Biblioteka prowadzi swoją stronę na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/BibliotekaWSBChorzow>.

Biblioteka prócz świadczenia usług w formie tradycyjnej dynamicznie rozwija **usługi elektroniczne**. Do tej kategorii należą:

- a. elektroniczny katalog Biblioteki dostępny zarówno z poziomu strony www, jak i ekstranetu;
- b. możliwość samodzielnego sprawdzania konta bibliotecznego poprzez ekstranet;
- c. możliwość samodzielnego przedłużenia wypożyczonych książek;
- d. możliwość zamawiania i rezerwacji potrzebnych tytułów;
- e. automatyczny mailing o zbliżającym się terminie zwrotu książki;
- f. automatyczny mailing o możliwości odbioru zamówionej książki;
- g. możliwość korzystania z licencjonowanych baz danych spoza terenu Uczelni dzięki licencji kampusowej na serwerze proxy;
- h. zamawianie asysty bibliotecznego poprzez formularz ze strony www;
- i. tutoriale (przewodniki) po zasobach elektronicznych i tradycyjnych dla każdego kierunku kształcenia dostępne poprzez stronę www;
- j. instruktaże w formie screencastów jak korzystać z różnych usług elektronicznych dostępne na platformie Moodle.

Istotnym elementem rozwoju usług bibliotecznych było przejście na **systemy oparte o technologię RFID**. Infrastruktura Biblioteki została wzbogacona o **dwa książkomaty, elektroniczną wrzutnię biblioteczną, urządzenie do samodzielnego wypożyczania oraz dwa systemy bramek**

zabezpieczających wejścia do Biblioteki. Sprzęt ten ułatwia i przyspiesza obsługę biblioteczną oraz zabezpiecza zbiory.

Aparat wyszukiwawczy Biblioteki wzbogacony został o **nowoczesne narzędzie – multiwyszukiwarę EDS**. Dzięki niej studenci i wykładowcy mają możliwość podczas jednego zapytania wyszukiwawczego (jedno okno) przeszukać większość zasobów Biblioteki, w tym książki w wersjach papierowych i elektronicznych oraz liczne bazy danych krajowe i zagraniczne.

Dostępny księgozbiór związany z kierunkiem turystyka i rekreacja. Książki w wersji papierowej. Zasoby biblioteczne stanowią monografie i podręczniki z dziedzin nauk ekonomicznych, społecznych i technicznych, łącznie **około 40 tyś woluminów**. Księgozbiór jest permanentnie uzupełniany o nowości z rynku księgarskiego oraz ubytkowywany o pozycje nieaktualne z punktu rozwoju nauki i dydaktyki. Zręb główny księgozbioru stanowią książki obejmujące zakresem tematycznym: nauki ekonomiczne, w tym finanse, rachunkowość, ekonomię, zarządzanie i biznes, ubezpieczenia, systemy podatkowe, marketing, public relations, europeistykę i finanse międzynarodowe, a także nauki społeczne, w tym socjologię, psychologię, politologię, historię, bezpieczeństwo, prawo. Ponadto gromadzi się wydawnictwa z dziedziny matematyki, statystyki, logistyki, informatyki i ochrony środowiska. Osobny dział stanowi dydaktyka języków obcych objętych programem nauczania w WSB.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania w gromadzeniu jest piśmiennictwo naukowe w językach obcych, głównie w języku angielskim. Biblioteka gromadzi **publikacje znanych wydawnictw, jak Pearson, Oxford University Press, Wiley, Elsevier, Kluwer, McGraw Hill Education oraz dokonuje zakupów książek na indywidualne zamówienie wykładowców.**

Studenci kierunku turystyka i rekreacja mogą znaleźć pozycje z zakresu studiów w następujących działach: dział **15.C „Turystyka”**, dział **15.D „Przewodniki”**, dział **15.E „Sport”**, dział **15.A „Geografia gospodarcza”**, dział **15.G „Mapy”** i w wielu innych działach.

Biblioteka gromadzi zbiory z Wydawnictwa WSB, dokonuje zakupów własnych oraz otrzymuje dary. Metodą wzbogacania księgozbioru jest również bardzo ożywiona wymiana pomiędzy wydawnictwami akademickimi, obecnie prowadzona jest wymiana z **47 kontrahentami**, dzięki czemu zbiory powiększają się rocznie o kilkaset egzemplarzy unikalnych niskonakładowych pozycji naukowych.

Aby kolekcja biblioteczna w wersji tradycyjnej i elektronicznej poświęcona kierunkowi turystyka i rekreacja była jak najaktualniejsza i jak najwartościowsza Biblioteka konsultuje jej kształt poprzez:

1. bieżące sugestie dot. zakupów od Menedżera Kierunku turystyka i rekreacja;
2. analizę literatury z sylabusów oraz zamianę na najnowsze wydania podręczników, a tam gdzie jest to możliwe na wersje elektroniczne;
3. wysyłanie dwa razy do roku wszystkim wykładowcom na kierunku turystyka i rekreacja listy nowości z rynku księgarskiego z prośbą o rekomendacje zakupu.

Biblioteka zapewnia dostęp do podręczników zawartych w kartach przedmiotów jako literatura obowiązkowa w 100% oraz jako literatura uzupełniająca w 98%.

Czasopisma w wersjach papierowej i elektronicznej

Uzupełnieniem kolekcji książek są czasopisma naukowe w wersji papierowej w liczbie **ponad 9000 woluminów**. Biblioteka prenumeruje czasopisma specjalistyczne, prasę codzienną, tygodniki społeczno-polityczne, łącznie **60 tytułów, w tym obcojęzyczne**.

Aby studenci mogli sprawniej poruszać się po ogromie informacji powstał specjalny przewodnik dedykowany kierunkowi turystyka:

irekreacja:<https://www.wsb.pl/chorzow/sites/chorzow/files/biblioteka/turystyka.pdf>

W Bibliotece Wydziału przywiązuje się dużą wagę do nowoczesnych źródeł informacji. **Elektroniczne bazy danych** stanowią istotne uzupełnienie zasobów tradycyjnych i są wysoko cenione jako źródło obszernej informacji na różnorodne tematy. Wszystkie bazy są udostępniane w Czytelni na wszystkich stanowiskach komputerowych. Dodatkowo studenci oraz pracownicy badawczo-dydaktyczni mają możliwość korzystania ze wszystkich baz także poza Uczelnią po zalogowaniu do ekstranetu.

Podręczniki w wersji elektronicznej cieszą się rosnącym zainteresowaniem studentów. Szczególnie preferowana jest baza IBUK wydawnictwa PWN. Dodatkowo rozwijając zasoby elektroniczne Biblioteka zakupiła bazę **Biblio ebookpoint** (dawne NASBI). Baza zawiera książki, wydawnictwa **Helion**, a także wydawnictw **Onepress, Septem, Wiedza i Praktyka**. Od stycznia 2016 roku Biblioteka na mocy porozumienia z Biblioteką Narodową zapewnia dostęp do **bazy ACADEMICA**. Cyfrowa Biblioteka Publikacji Naukowych ACADEMICA jest nowatorskim projektem polegającym na utworzeniu cyfrowej bazy książek i czasopism naukowych oraz ich udostępnieniu dzięki wdrożeniu systemu wypożyczeń międzybibliotecznych plików elektronicznych. Academia udostępnia zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy, łącznie ponad 1,5 mln dokumentów, w tym wiele podręczników akademickich.

W ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej Wirtualnej Biblioteki Nauki nasza książnica udostępnia: **Ebsco, Elsevier, czasopismo Nature, Pearson, czasopismo Science, Scopus, Springer, Taylor&Francis, Wiley oraz Web of Science**. Wymienione poniżej bazy danych to zbiory przede wszystkim czasopism w wersji elektronicznej, prócz tego prezentowane są w bazach raporty, statystyki, wyniki badań i inne materiały naukowe. Dodatkowo Uczelnia zakupuje dostęp do bazy **ProQuest** oraz do serwisów prawniczych **Inforlex, Legalis i LEX Omega**.

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie współtworzy wraz z pozostałymi bibliotekami Grupy Wyższych Szkół Bankowych **Bibliotekę Cyfrową WSB**, publikując w niej zeszyty naukowe Wydziału. **W planach umieszczenie w BC WSB całego dorobku naukowego Wydziału.**

Ponadto prócz wymienionych powyżej Biblioteka organizuje dostęp do następujących elektronicznych źródeł informacji: **Alebank, BazEkon, BazHum, BazTech, eanaliza.pl, Copernicus Publications, DOAB, Federacja Bibliotek Cyfrowych, Monitor Ubezpieczeniowy**.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

- nowoczesna baza dydaktyczna, w tym specjalistyczne oprogramowanie, które konsekwentnie jest rozwijane i uzupełniane – w roku akademickim 2020/21 wprowadzono „Branżowe symulacje biznesowe Revas”, dzięki czemu w kolejnych semestrach na poszczególnych specjalnościach studenci będą mogli pracować na dedykowanych dla nich oprogramowaniu, i tak dla przykładu: na specjalności turystyka międzynarodowa – studenci będą uczyli się zarządzania biurem podróży, na specjalności: hotelarstwo – zarządzania hotelem, na specjalności: zarządzanie gastronomią i dietetyką zastosowany zostanie odrębny program: zarządzanie obiektem gastronomicznym,
- konsekwentna polityka likwidacji barier na rzecz osób z niepełnosprawnością,
- ujednoczenie komunikacji zdalnej z kadrą i pracownikami za pomocą platformy MS Teams oraz platformy Moodle,
- prowadzenie szkoleń dla studentów, jak i kadry w zakresie obsługi w/w oprogramowania,
- utworzenie helpdesku dedykowanego kadrze dydaktycznej o raz studentom jako wsparcie techniczne,
- kompleksowy system elektronicznej obsługi wypożyczeń w Bibliotece oparty na technologii RFID, składający się z dwu książkomatów, elektronicznej wyrzutni bibliotecznej i urządzenia do samodzielnego wypożyczenia książek
- kolekcje zasobów w wersji elektronicznej wsparte nowoczesnym narzędziem wyszukiwawczym w postaci multiwyszukiwarki naukowej

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Program Partnerstwa Biznesowego. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu od lat kształci studentów na potrzeby rynku pracy, podejmując bardzo aktywną współpracę z otoczeniem biznesowym.

Od roku 2009 Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, jako pierwszy w holdingu WSB, rozwinął Program Partnerstwa Biznesowego, którego celem jest pozyskiwanie firm i instytucji z otoczenia biznesowego, w celu sprawowania patronatu merytorycznego nad poszczególnymi kierunkami kształcenia.

Aktywna obecność partnerów w funkcjonowaniu uczelni jest warunkiem koniecznym w realizacji praktycznego profilu kształcenia a równocześnie pokazuje rzeczywisty związek uczelni ze środowiskiem gospodarczym. Obecnie Wydział ma 100 Partnerów Biznesowych na poszczególnych kierunkach kształcenia. Program Partnerstwa Biznesowego opiera się na współpracy w 4 kluczowych obszarach:

1. biznesowym,
2. eksperckim,
3. dydaktycznym,
4. marketingowo-promocyjnym.

Współpraca z Partnerami Biznesowymi to celowe i zaplanowane działanie Wydziału. Z jednej strony Partnerzy wpływają na kształt programów nauczania, proponują nowe przedmioty, specjalności, dokonują weryfikacji efektów uczenia się, wskazują nowe trendy i potrzeby rynku pracy. Z drugiej zaś strony aktywny udział Partnerów w różnorodnych programach daje możliwość studentom odpowiednio przygotować się do wejścia na rynek pracy, poprzez udział w stażach i praktykach, poprzez świadome zaplanowanie ścieżki swojej kariery. Program Partnerstwa Biznesowego na Wydziale w Chorzowie od początku prowadzony jest przez uczelniane Biuro Karier i Praktyk, które koordynuje ten złożony proces. Formalny udział w Programie Partnerstwa Biznesowego rozpoczyna się od podpisania porozumienia o współpracy z Wydziałem w dopasowanych dla Partnerów obszarach.

Do zadań Partnerów Biznesowych należy między innymi:

- współtworzenie Rady Biznesu oraz poszczególnych Rad Kierunków, których cykliczne spotkania mają wpływ między innymi na rozwój oferty dydaktycznej, jakość kształcenia oraz przybliżają wymogi stawiane przyszłym absolwentom na rynku pracy,
- recenzowanie i konsultacja programów nauczania, programów praktyk zawodowych, oraz efektów uczenia pod kątem potrzeb rynku,
- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, partnerów biznesowych,
- prowadzenie wykładów eksperckich przez praktyków,
- współorganizacja praktyk zawodowych i staży dla studentów,
- powiązanie praktyk studenckich z tematyką prac dyplomowych, zlecenie studentom badań na rzecz firmy z możliwością wykorzystania wyników w pracach dyplomowych,
- organizacja wizyt studyjnych dla studentów i absolwentów,
- współtworzenie case studies do wykorzystania w procesie dydaktycznym,
- udział w publikacjach, seminariach i konferencjach organizowanych przez Wydział,
- udział w spotkaniach branżowych na uczelni, targach pracy,
- możliwość organizowania assessment centers: ocena, testowanie i wybór studentów do pracy w firmie,
- prowadzenie szkoleń oraz warsztatów dla studentów i absolwentów.
- definiowane oczekiwania wobec pośrednictwa pracy, rekrutacji i preselekcji realizowanego przez BKiP na rzecz firmy.

Rada Partnerów Biznesowych i Rada Kierunku turystyka i rekreacja. Program Partnerstwa Biznesowego powołano na Wydziale zarządzeniem Dziekana nr 5/2009. Następnie zarządzeniem Dziekana nr 15/2011 powołano **Radę Partnerów Biznesowych** (jej rola opisana niżej), a w skutek dynamicznego rozwoju współpracy z otoczeniem biznesowym i zwiększeniem liczby kierunków kształcenia wyewoluowała ona kilkanaście rad kierunków zorientowanych tematycznie. Dlatego też zarządzeniem Dziekana 25/2014 powołana została **Rada Kierunku turystyka i rekreacja**. W skład Rady Kierunku turystyka i rekreacja wchodzi następujący Partnerzy Biznesowi: Rainbow, Śląska Izba Turystyki, Travelplanet, Hotel Novotel Katowice, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystyki, Biuro Podróży EkoTour, Tramontana Active Holiday. Aktualnie trwają rozmowy biznesowe z Konsulatem Republiki Chorwacji w Krakowie dotyczące przystąpienia do programu.

Oprócz przedstawicieli firm i instytucji Partnerów Biznesowych w skład rady wchodzi: Menedżer Kierunku, przedstawiciele władz uczelni (Dziekan lub Prodziekan), Dyrektor Biura Karier i Praktyk oraz przedstawiciele studentów i absolwentów.

Rada kierunku to organ doradczy i opiniotwórczy, którego członkami są przedstawiciele regionalnych firm i instytucji związanych z danym kierunkiem. Głównym zadaniem rady kierunku jest analiza programów nauczania, sylabusów, efektów uczenia się pod kątem ich dopasowania do wymogów rynku pracy i oczekiwań potencjalnych pracodawców, jak również promocja kierunku wśród pracodawców oraz wytyczanie nowych trendów edukacyjnych, nowych specjalności i kierunków studiów. Ponadto współpraca z Partnerami Biznesowymi obejmuje bardzo szeroki obszar począwszy od organizacji praktyk zawodowych, staży, pośrednictwa pracy, organizacji spotkań branżowych, organizacji szkoleń i warsztatów branżowych, aż do realizacji zajęć w warunkach rzeczywistych, jak również uczestniczenia Partnerów w realizacji procesu dydaktycznego.

Przykłady działania Programu Partnerstwa Biznesowego na kierunku turystyka i rekreacja.

Przykładem wszechstronnej współpracy w ramach Programu Partnerstwa Biznesowego na kierunku turystyka i rekreacja mogą być działania podejmowane przez Wydział ze Śląską Izbą Turystyki (ŚIT).

ŚIT od początku istnienia kierunku turystyka i rekreacja miała wpływ na powstanie oraz kształtowanie programu nauczania. Podczas spotkań rad kierunku, które odbywają się raz w roku, analizowane są i uaktualniane programy nauczania oraz programy praktyk. I tak na przykład, Śląska Izba Turystyki zaproponowała kierunek „Turystyka regionalna i produkty turystyki Śląska”, a prezes ŚIT jest koordynatorem przedmiotu „Turystyka industrialna” tzn. wpływała na jego merytoryczną zawartość (w bezpośredniej współpracy z Menedżerem Kierunku).

ŚIT współuczestniczy w rozwoju kierunku, zarówno podczas formalnych spotkań rady kierunku, jak również podczas nieformalnych spotkań z Menedżerem Kierunku, Dyrektorem Biura Karier i dydaktykami.

BKiP Wydziału wspólnie ze ŚIT organizuje corocznie kursy pilotów wycieczek dla studentów i absolwentów kierunku. Ponadto, z inicjatywy ŚIT, wszyscy studenci kierunku turystyka i rekreacja obowiązkowo biorą udział w szkoleniu „Kurs pierwszej pomocy”, zorganizowanym pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego i Inspekcji Transportu Drogowego, na zakończenie którego studenci otrzymują certyfikat.

Oprócz tego studenci kierunku turystyka i rekreacja od lat udzielają wsparcia technicznego w przygotowaniu i aktualizacji portalu *slaskie.travel* prowadzonego przez Izbę. Portal ten zawiera informacje dotyczące atrakcji turystycznych Śląska. Studenci mogą zdobywać dodatkowe punkty uzupełniając merytorycznie informacje zawarte w portalu. Praca wykonana przez studentów jest weryfikowana przez dydaktyka i zaliczana jako dodatkowa aktywność.

Co roku studenci kierunku turystyka i rekreacja biorą udział w Targach Turystycznych organizowanych w Katowicach, nie tylko w roli odwiedzających je - dzięki porozumieniu z ŚIT studenci mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z wystawcami oraz mogli pomagać w organizacji targów.

Kolejnym z przykładów współpracy w ramach Partnerstwa Biznesowego pomiędzy Wydziałem a ŚIT jest organizacja konkursu turystycznego dla szkół ponadpodstawowych z województwa śląskiego. 8 kwietnia 2016 roku Biuro Karier i Praktyk wraz ze Śląską Izbą Turystyki, Partnerem Biznesowym uczelni zorganizowało konkurs turystyczny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z województwa śląskiego, kształcących się w zawodach: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej i innych

o profilu turystycznym, pt. „Organizacje turystyki i atrakcje województwa śląskiego”, pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem, mury naszej uczelni odwiedziło ok. 300 uczniów (drużyny i uczniowie klas), z czego w konkursie wzięło udział 62 uczniów, z których 3 zdobywców najwyższej ilości punktów otrzymało nagrody indywidualne oraz 15 drużyn składających się z 4 reprezentantów, których łączna pula zdobytych punktów decydowała o zwycięstwie. Podczas trwania konkursu pozostali uczniowie klas uczestniczyli w warsztatach poświęconych turystyce, a w trakcie sprawdzania prac, członkowie drużyn również dołączyli do swoich klas i wspólnie kontynuowali udział w spotkaniach. Warsztaty zostały poprowadzone przez cenionych dydaktyków WSB i praktyków współpracujących z WSB i ŚIT.

Obecnie, z uwagi na pandemię COVID-19, Wydział planuje wraz z ŚIT zorganizowanie podobnego konkursu, lecz w formie zdalnej, w celu promocji indywidualnej turystyki regionalnej i lokalnej pod roboczym tytułem „Okno na Śląsk”.

Ekspertyzy. W 2019 zostały przygotowane dwie **ekspertyzy dla kierunku turystyka i rekreacja**, przez Tramontanę Active Holiday oraz Spółdzielnię Turystyczną „Turysta” w Katowicach.

Wybrane opinie z recenzji dot. oceny efektów uczenia się dla kierunku turystyka.

W ekspertyzie przygotowanej przez Panią K. Papiernik, Prezesa Zarządu ST „Turysta” zwrócono uwagę na włączenie do kierunkowego programu kształcenia: kursów specjalistycznych zakończonych certyfikatami, dodanie umiejętności związanych z kształceniem związanym z turystyką regionalną, oraz umiejętności związanych z marketingiem turystyki lokalnej, promocją turystycznych produktów regionu. Zalecono wykorzystanie symulacji biznesowych w procesie kształcenia.

Natomiast w ekspertyzie przygotowanej przez Mateusza Ziembę z Tramontany Active Holiday zwrócono uwagę na „*Jeszcze większy nacisk na działania praktyczne w ramach zajęć. Wprowadzenie „zajęć terenowych” podczas których, studenci mogliby np. praktycznie działać w hotelu, prowadzić wycieczki, prowadzić gry terenowe, zajmować się pilotażem, organizować i prowadzić zajęcia sportowo-rekreacyjne*”.

Konkurs „Biznesowy Partner Roku”. Wydział organizuje od 2008 r. doroczny konkurs o tytuł *Biznesowego Partnera Roku*, którego celem jest wyłonienie lidera na regionalnym rynku pracy organizującego najatrakcyjniejsze praktyki dla studentów Wydziału. W plebiscycie studenci oceniają jakość i przydatność zdobytej praktycznej wiedzy. Opisują swoje spostrzeżenia w 9 dziedzinach, biorąc pod uwagę m.in.: dopasowanie praktyk do specjalności i kierunku studiów, dbałość o realizację zgodną z wcześniej ustalonym programem, zdobytą wiedzę i umiejętności oraz czy zrealizowana praktyka spełniała ich oczekiwania. Przedstawicielem branży turystycznej uhonorowanym tytułem zwycięzcy tego konkursu w 2014 roku zostało Rainbow.

Praktyki zawodowe. Mimo, że praktyki zawodowe jako takie i ich techniczna i formalna realizacja zostały przedstawione w Kryterium II wniosku, należy w tym miejscu podkreślić, że zdecydowana większość z nich realizowana jest we współpracy z Partnerami Biznesowymi, dzięki czemu udało się wprowadzić dwa unikalne w skali całej uczelni (a niecodzienne w skali kraju) rozwiązania:

1. Customizacja schematów czasowych praktyk (wydłużonych *Ustawą o szkolnictwie wyższym* z 2018 r. z 3 do 6 miesięcy) dostosowująca je do poszczególnych kierunków.

Rady kierunków wspólnie z BKiP i Menedżerami Kierunków ustalały optymalne scenariusze czasowe trwania praktyk w układzie semestralno – wakacyjnym różne dla systemu stacjonarnego i niestacjonarnego w poszczególnych kierunkach (odpowiednie dla specyfiki branży)

2. Praktyki zdalne organizowane podczas COVID-19

BKiP i Menedżerowie Kierunków w konsultacji z radami kierunków zaproponowało nowe formuły odbywania praktyk, niesprzeczne z aktualnymi rozporządzeniami MNiSW, które pozwalały studentom poszczególnych kierunków odbywać praktyki w konkretnych przedsiębiorstwach w trybie zdalnym lub mieszanym.

3. Alternatywne formy praktyk, stosowane w branżach zamkniętych decyzjami rządowymi związanymi ze stanem epidemii COVID-19

BKiP i Menedżerowie Kierunków w konsultacji z radami kierunków opracowało dodatkowe zadania, case studies lub projekty do opracowania przez studentów, którzy powinni odbyć praktykę w danym terminie, jednak branża była zamknięta lub nie było warunków do odbycia praktyki w

formie tradycyjnej ani zdalnej w wymaganym terminie. Takie formy alternatywne odbywają się pod nadzorem merytorycznego opiekuna praktyk, którym w tym przypadku jest Menedżer kierunku i zaliczane są analogicznie do tradycyjnych praktyk.

Projekty unijne - szkolenia, warsztaty. Biuro Karier i Praktyk do rozszerzenia swoich działań wykorzystuje środki unijne realizując liczne projekty, dzięki którym studenci zdobywają kompetencje i doświadczenie, a firmy współpracujące – potencjalnych pracowników, są to między innymi szkolenia i staże.

Na przykład w ramach projektu unijnego realizowanego w roku akademickim 2016/17 pt. „*Morze możliwości - program rozwoju kompetencji studentów kierunku turystyka i rekreacja*”, studenci tego kierunku brali udział w szkoleniach specjalistycznych i kursach branżowych wymienionych w tabeli poniżej.

Nazwa szkolenia	Liczba uczestników
Animator czasu wolnego (8h)	21
HACCAP (24h)	8
Obsługa oprogramowania Beauty Menago (16h)	18
Obsługa programu SART (12h)	13
Pilot wycieczek (90h)	18
Rezydent hotelowy (18h)	11
Gry symulacyjne - Time Simulation (8h)	19
Warsztat technik negocjacyjnych (24h)	10
Wychowawca kolonijny (36h)	10

Innym przykładem jest realizowany w roku akademickim 2018/19 projekt: „*UMIĘDZYNARODOWIENIE I PRAKTYCZNOŚĆ - 2 filary kompleksowego, zintegrowanego programu internacjonalizacji i uprzątnienia kształcenia WSB w Poznaniu*”, w ramach którego studenci mogli skorzystać ze szkoleń: „Pracownik biura podróży”, „Rezydent hotelowy”.

Projekty unijne – staże. BKiP organizuje staże w ramach projektów unijnych począwszy od roku akademickiego 2012/13. Staże takie przyczyniają się do podniesienia kompetencji studentów i znacząco przyspieszają ich zatrudnienie. W samych tylko latach 2014 - 2020 BKiP zrealizowało w ramach projektów unijnych aż 911 staży dla 11 kierunków kształcenia (administracja, bezpieczeństwo narodowe, finanse i rachunkowość, informatyka, inżynieria zarządzania, logistyka, pedagogika, prawo w biznesie, psychologia w biznesie, turystyka i rekreacja, zarządzanie). Dla studentów kierunku turystyka i rekreacja były realizowane poniższe projekty:

Tytuł projektu	2016/2017	2017/2018
„Staż = Kompetencje = Praca - dla studentów kierunku turystyka i rekreacja WSB w Poznaniu” (POWR.03.01.00-00-S301/15)	liczba stażystów	liczba stażystów
	9	29

Tytuł projektu	2018/2019
„Program stażowy dla studentów/ek kierunku turystyka i rekreacja I stopnia w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu" (POWR.03.01.00-00-SO41/17)	liczba stażystów
	18

Szkolenia poza projektami, realizowane z Partnerami Biznesowymi. BKiP wspiera także proces planowania kariery przez studentów poprzez organizację bezpłatnych szkoleń i warsztatów. Przykładowe tematy szkoleń dotyczą oczekiwań i charakteru pracy w określonej branży lub organizacji, radzenia sobie na rozmowie kwalifikacyjnej u konkretnego pracodawcy, autoprezentacji, wzmacniają umiejętności negocjacji. Szkolenia prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m. in. Partnerów Biznesowych oraz firm współpracujących.

Rok akademicki	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Liczba szkoleń	10	10	7	3
Liczba studentów uczestniczących w szkoleniach	91	92	97	110

Pośrednictwo pracy. Bardzo ważnym zadaniem BKiP jest pośrednictwo pracy. Od 2003 r. BKiP jest wpisane do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (nr rejestru 440/1a).

Dzięki temu BKiP umożliwia pracodawcom bezpośrednie zgłoszenie wolnych miejsc pracy, praktyk oraz staży i oferty te kieruje do studentów i absolwentów uczelni. Na życzenie pracodawców, w tym Partnerów Biznesowych, BKiP prowadzi wśród studentów i absolwentów rekrutację i wstępną selekcję na określone stanowiska.

Ponadto BKiP prowadzi bazę studentów poszukujących pracy, która umożliwia przesyłanie ofert pracy od pracodawców, w tym Partnerów Biznesowych, bezpośrednio do kandydatów. BKiP dostarcza studentom informacje o rynku pracy (papierowo i on-line) – ogłoszenia firm o aktualnych rekrutacjach, informacje o wymaganiach wobec kandydatów na oferowane stanowiska.

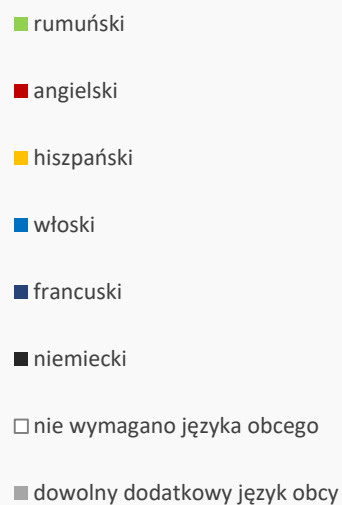
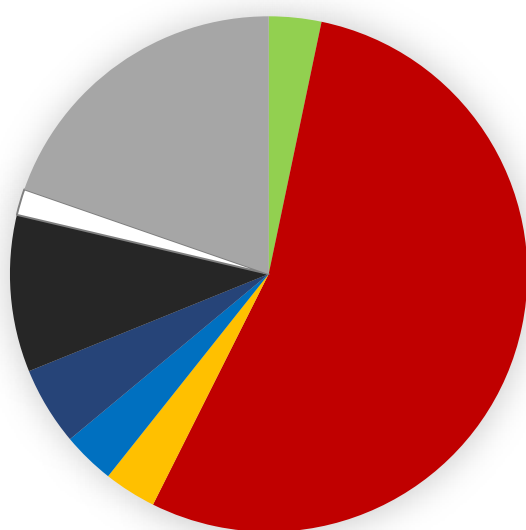
Dzięki współpracy z otoczeniem biznesowym - Partnerami Biznesowymi i licznymi firmami współpracującymi, do BKiP trafiają oferty pracy, praktyk i staży.

Ogółem od roku akademickiego 2017/2018 do końca roku akademickiego 2019/2020 w Biurze Karier i Praktyk opublikowanych zostało **653** ofert pracy, z czego **53** ofert pracy dedykowanych było kierunkowi turystyka i rekreacja.

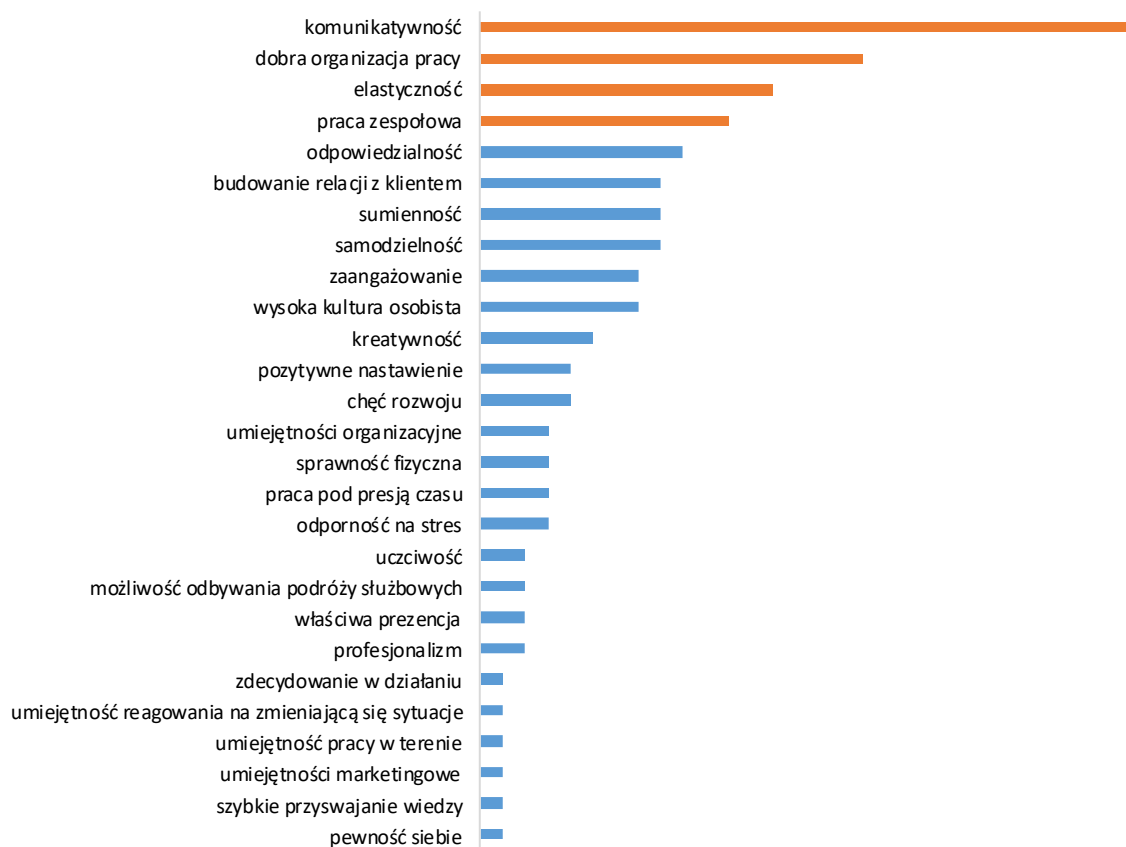
BKiP analizuje otrzymywane oferty pracy i na ich podstawie opracowuje listę najczęściej oczekiwanych cech, kompetencji i umiejętności oczekiwanych od absolwentów danego kierunku, w tym przypadku – turystyka i rekreacja. I tak, najbardziej popularne wśród wymagań stawianych przez potencjalnych pracodawców przed studentami i absolwentami kierunku turystyka i rekreacja są:

- Znajomość języka angielskiego lub dowolnego dodatkowego języka spośród znajomości języków obcych.
- Komunikatywność, dobra organizacja pracy, elastyczność i praca zespołowa spośród kompetencji miękkich, Znajomość branży turystycznej, doświadczenie na podobnym stanowisku, obsługa komputera i znajomość pakietu MS Office spośród kompetencji twardych.

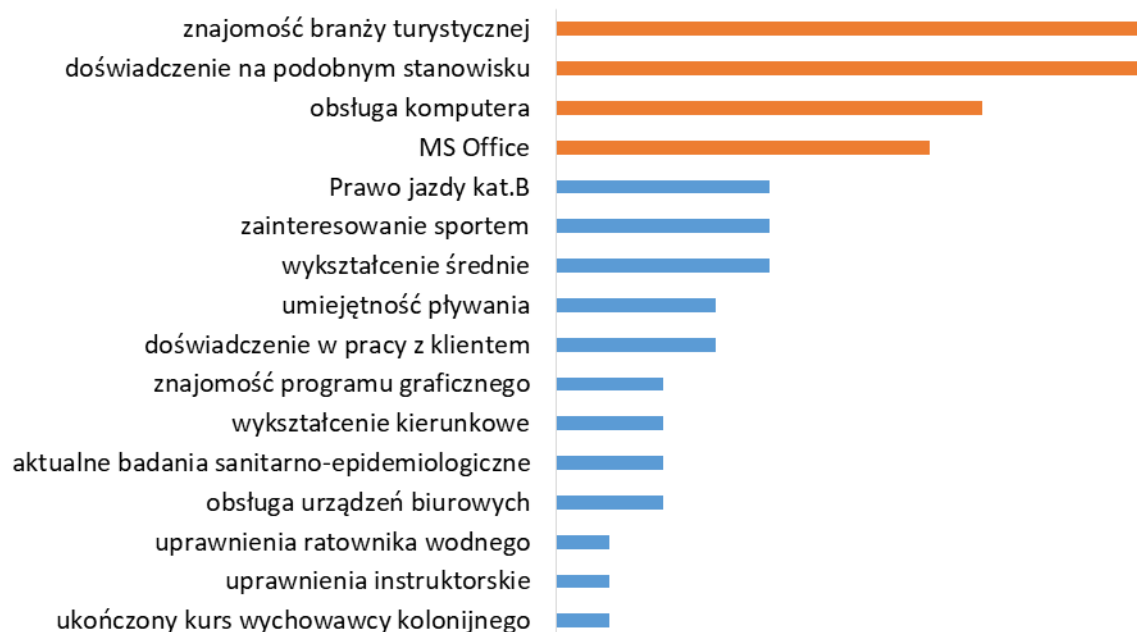
Znajomość języków obcych

Kompetencje "miękkie"

Kompetencje "twarde"

Warto podkreślić, iż program nauczania na kierunku turystyka i rekreacja zawiera **przedmioty**, podczas których student nabywa i rozwija kompetencje, które są oczekiwane przez pracodawców z branży turystycznej np. komunikatywność, dobra organizacja pracy, praca zespołowa. Są to przedmioty takie jak: **Komunikacja w turystyce** - przedmiot kierunkowy na 2 semestrze studiów, **Podstawy psychologii** - przedmiot kierunkowy na 2 semestrze, **Obsługa ruchu turystycznego** - przedmiot kierunkowy na 3 semestrze. Na podstawie ewaluacji programu nauczania, w wyniku zmian społecznych oraz zmian, jakie dokonują się na rynku pracy, zarówno **Metodyka pracy projektowej** i **Wyzwania rynku pracy** pojawiły się w siatkach od roku akademickiego 2020/21, gdyż zastąpiły przedmioty prowadzone wcześniej: **Wprowadzenie na rynek pracy** oraz **Metody efektywnego uczenia się i tworzenia prac projektowych**. Ważną rolę w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji odgrywają także praktyki zawodowe, które pozwalają studentom zweryfikować wyobrażenia o konkretnych zawodach w branży turystycznej.

Przenikanie aktywności BKiP począwszy od organizacji praktyk, staży z projektów unijnych, prowadzenie Programu Partnerstwa Biznesowego, proces pośrednictwa pracy, doradztwo zawodowe pokazuje efekt synergii, który ma na celu jak najlepsze **przygotowanie absolwenta w radzeniu sobie na rynku pracy**.

BKiP od lat podejmuje szereg działań wymagających bezpośrednią współpracę z Partnerami Biznesowymi, jak również stworzyło system pozwalający w sposób skuteczny przenosić efekty tej współpracy na **modelowanie programów kształcenia** oraz działań związanych bezpośrednio z przygotowaniem studentów do udziału w rynku pracy. Osiągnięcie tak dobrych rezultatów w zakresie współpracy z otoczeniem biznesowym jest możliwe dzięki zaangażowaniu i ogromnej roli uczelnianego Biura Karier i Praktyk.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

- unikalny, dobrze zorganizowany i od lat rozwijający się Program Partnerstwa Biznesowego,
- regularne spotkania środowiska biznesowego w ramach rady kierunku,
- realny i konkretny wpływ Partnerów Biznesowych na programy nauczania studentów pod kątem ich praktyczności,

- **bardzo dobra współpraca z Partnerami Biznesowymi w procesie organizacji praktyk - baza miejsc praktyk dla studentów,**
- **zatrudnianie studentów i absolwentów u Partnerów Biznesowych i firm współpracujących z Wydziałem,**
- **działania search&selection na rzecz Partnerów Biznesowych oraz oferty pracy na wyłączność,**
- **wspieranie studentów w „wejściu na rynek pracy” przez rozwiniętą współpracę z Partnerami (organizacja staży, organizacja szkoleń branżowych),**
- **unikatowy konkurs „Biznesowy Partner Roku”,**
- **monitorowanie rynku pracy przez BKIP,**
- **unikalna customizacja schematów czasowych praktyk dostosowująca je do poszczególnych kierunków,**
- **unikalna forma praktyk zdalnych organizowanych podczas COVID-19,**
- **unikalne stosowanie alternatywnych form praktyk, stosowanych w branżach zamkniętych decyzjami rządowymi związanymi ze stanem epidemii COVID-19.**

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja

Początki umiędzynaradawiania Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu sięgają 1999 r., kiedy to nastąpiła pierwsza wymiana studentów i wykładowców z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Socrates (obecnie Erasmus). Od tego czasu uczelnia prowadzi ożywioną działalność ukierunkowaną na wzmocnienie oraz rozwój współpracy międzynarodowej. Działalność ta początkowo ograniczała się do programów wymiany, by z czasem objąć swym zasięgiem szereg innych obszarów.

Konsekwencją prowadzenia polityki umiędzynarodowienia Uczelni jest m. in. oferowanie programów studiów akredytowanych przez dwie globalne instytucje akredytujące: **International Accreditation Council for Business Education (IACBE) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)**. Wydziały Finansów i Bankowości w Poznaniu oraz Zamiejskowy w Chorzowie posiadają od 2014 roku akredytację programów kształcenia na kierunkach Finanse i rachunkowość oraz Zarządzanie realizowanych na poziomie studiów licencjackich i magisterskich. Wymienione wydziały posiadają także akredytację ACCA dla specjalności „Finanse przedsiębiorstw i podatki ACCA” na studiach I stopnia kierunku Finanse i rachunkowość. W 2021 roku wydziały zostaną poddane procesowi reakredytacji przez IACBE oraz ACCA. Natomiast na Wydziale Ekonomicznym w Szczecinie podjęto już szereg prac w celu uzyskania wymienionych akredytacji.

Wydział WSB w Chorzowie aktywnie uczestniczy w **programie Erasmus+** (studia, praktyki, wymiana wykładowców i pracowników administracyjnych) dzięki nawiązanej **współpracy z 48 uczelniami** w ramach programu. Wydział chorzowski prowadzi także programy „**podwójny dyplom**” z Uniwersytetem Mateja Bela na Słowacji na studiach II stopnia (Finanse i Rachunkowość) oraz z Bedfordshire University oraz Coventry University w Wielkiej Brytanii na studiach I stopnia (Finanse i Rachunkowość oraz Zarządzanie).

W roku akademickim 2019/2020, w semestrze letnim z programu Erasmus+ w ramach wyjazdu na studia zagraniczne skorzystało trzech studentów, Wydziału Zamiejskowego w Chorzowie. Wspomniani studenci odbyli studia w Uniwersytetach w Hiszpanii, Turcji i Niemczech.

W poprzednich latach tzn. w roku akademickim 2018/19 oraz 2017/18 pięciu studentów wyjechało na studia w ramach programu Erasmus+ głównie do uczelni partnerskich w EU. W 2019 roku jedna ze studentek miała możliwość spędzić semestr na uczelni w Buthanie: Royal Thimphu College – Royal University of Buthan.

Studenci WSB WZ w Chorzowie mają również możliwość korzystać w ramach programu Erasmus + z **praktyk zagranicznych**. Studenci kierunku turystyka i rekreacja mają szerokie możliwości zorganizowania praktyki związanej ściśle z wybranym kierunkiem studiów. Wydział przyjmuje również studentów, wykładowców oraz przedstawicieli kadry administracyjnej z zagranicznych uczelni

partnerskich. W ramach programów UE studenci większości kierunków mają możliwość wyjazdu na wizyty studyjne do zagranicznych instytucji, staże zagraniczne oraz uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców.

Dział Współpracy z Zagranicą aktywnie wspiera wyjazdy zagraniczne studentów poprzez organizację spotkań z przedstawicielami firm zajmujących się poszukiwaniem miejsc praktyk zagranicznych oraz spotkania ze studentami, którzy uczestniczyli w wymianie w ramach programu Erasmus+ i chętnie dzielą się zdobytym doświadczeniem. Ponadto studenci mają możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z uczelni zagranicznych realizujących na Wydziale mobilność w ramach programu Erasmus+.

Spotkania ze studentami, którzy uczestniczyli w programie wymiany zagranicznej, jak i kontakt z przedstawicielem uczelni partnerskiej są cennym źródłem informacji i zachętą do wyjazdu dla pozostałych studentów. Wydział promuje też mobilność zagraniczną studentów poprzez media społecznościowe, publikując posty nadesłane przez studentów odbywających studia lub praktyki z programu Erasmus+.

Co roku DWZ organizuje dwa spotkania informacyjne dla osób zainteresowanych wyjazdem w ramach mobilności ERASMUS+. W roku akademickim 2020/21 spotkanie te odbyło się w formie zdalnej.

Ważnym elementem polityki kadrowej Wydziału Zamiejscowego jest **aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych** w międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej. Aktywni na arenie międzynarodowej są również **pracownicy administracyjni** Wydziału. Wydział wspiera aktywność międzynarodową pracowników poprzez następujące działania: współpraca partnerska z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, finansowanie wyjazdów i staży zagranicznych, promowanie i awans pracowników wykazujących aktywność międzynarodową, logistyczne zabezpieczenie pobytu pracowników za granicą.

W roku akademickim 2018/19 sześciu wykładowców WSB WZ w Chorzowie wyjechało za granicę w ramach mobilności Erasmus+ min. prof. dr hab. Wiesława Caputa oraz dr Maria Ochwat.

W latach 2018/19 oraz 2017/18 – ośmiu pracowników administracyjnych skorzystało z wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+.

W roku 2019/20 oraz 2020/21 wyżej opisane aktywności zostały bardzo ograniczone, a czasem wręcz zawieszono ze względu na sytuację związaną z COVID-19. Uczelnia będzie realizować wszystkie zawieszono na czas pandemii działania po jej zakończeniu, np. wyjazd pracowników administracyjnych na Uniwersytecie w Izmirze, Turcja. Wyjazd ten pierwotnie planowany był na maj 2019 r.

Część pracowników dydaktycznych **współpracuje z zagranicznymi ośrodkami naukowymi**, i tak np. dr Mateusz Ziemia kooperuje naukowo z Uniwersytetem Palackiego w Ołomuncu. Jest uczestnikiem licznych zagranicznych konferencji, w tym ostatniej: Sport education society links & solutions. European Network of Sport Education. Centre for Sport Science and University Sports. Wiedeń. 26-27 wrzesień 2019. Dr hab. Jowita Drohojowska współpracuje z takimi ośrodkami jak: CH Muzeum Historii Naturalnej Bazylea, IT Uniwersytet w Bali, DK Uniwersytet w Kopenhadze. Dr Artur Magiera zaś realizował badania naukowe w Nepalu w 2018.

W roku akademickim 2019/20 oraz 2020/21 uczelnia w osobach pani prof. Wiesławy Caputy oraz dyrektor Biblioteki – mgr Bogumiły Urban, zorganizowała **międzynarodowe konferencje** w formie online.

Do udziału w ww. konferencjach zostali zaproszeni przedstawiciele uczelni oraz instytucji związanych z szkolnictwem wyższym z zagranicy. Przede wszystkim z Ukrainy, Białorusi, krajów bałtyckich, itp. Informacja zwrotna ze strony uczestników zagranicznych była zawsze bardzo pozytywna. Można w tym miejscu pokusić się o stwierdzenie, że dla wielu uczelni zagranicznych (z Ukrainy, czy Białorusi) WSB WZ w Chorzowie stanowi wzór działalności w zakresie rozwoju umiędzynarodowienia uczelni wyższej.

W trakcie spotkań omawiane były między innymi formy współpracy zdalnej – np. realizacja wspólnych badań prowadzonych przez WSB w Poznaniu, WZ w Chorzowie, a jedną z uczelni ukraińskich.

W październiku 2019 WSB WZ w Chorzowie **gościła konsula Stanów Zjednoczonych** p. Kraiga Cook'a. Wizyta konsula dot. przede wszystkim Programów Wymiany Kulturowej ze Stanami

Zjednoczonymi, warunków udziału w programie (status studenta), datach wylotu, miejscach, gdzie można pracować w US, itd.

WSB WZ w Chorzowie na bieżąco śledzi możliwości jakie dają projekty dofinansowane z UE np. programy i projekty **Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej**.

W okresie październik 2019 do wrzesień 2021 uczelnia realizuje we współpracy z NAWA - Narodową Agencją Wymiany Akademickiej, następujące projekty:

1. Atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej;
2. Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.

Oba projekty skupiają się w całości na rozwijaniu i umacnianiu pozycji uczelni na rynkach zagranicznych.

WSB WZ zamiejscowy w Chorzowie jest aktywnie zaangażowany w działania podejmowane w ramach **promowania oferty uczelni za granicą**, zarówno kierunków studiów prowadzonych w języku polskim, jak i angielskim. Kierunek turystyka i rekreacja prowadzony w języku polskim na I stopniu i cieszy się popularnością wśród kandydatów zagranicznych, gł. z Ukrainy. W roku akademickim 2019/20 oraz w roku 2020/21 miejsce targów edukacyjnych prowadzonych w formie tradycyjnej zajęły liczne targi edukacyjne on-line. W trakcie targów on-line osoby zainteresowane wybranym kierunkiem mają możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami uczelni, zarówno w formie chatu, jak i rozmowy online. Kandydaci na studia mają również możliwość uczestnictwa w prezentacjach dotyczących oferty uczelni.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja corocznie (za wyjątkiem roku 2020) uczestniczą w Targach Turystycznych, gdzie mają możliwość nawiązania kontaktów z środowiskiem międzynarodowym. Tym bardziej, że studenci niniejszego kierunku korzystają ze stoiska Śląskiej Izby Turystyki przez co mają możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego. W trakcie targów promują także ofertę kierunku turystyka rekreacja w języku polskim, jak i angielskim, co jest niewątpliwie ważnym elementem praktycznym. Podczas targów studenci uczestniczą także w wykładach prelegentów z zagranicy, jak i polskich podróżników, archeologów, fotografów.

Dzięki uczestnictwu w targach studenci korzystają z możliwości pozyskania pracy sezonowej w biurach podróży, jako piloci, animatorzy, opiekunowie kolonijni, czy rezydenci. Praktyka podpowiada, że wielu studentów korzysta właśnie z tej formy kontaktu, co daje im ogromne możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego oraz możliwość pogłębienia wiedzy zdobytej podczas zajęć, ponadto studenci w ten sposób niewątpliwie podnoszą swoje umiejętności językowe.

W tym miejscu należy wskazać, że studenci zdobywają również doświadczenie międzynarodowe podczas praktyk zawodowych. Zdobywają wówczas nie tylko doświadczenie zawodowe, poznają międzynarodowe środowisko, ale przekłada się to rozwój postaw mobilności. Kontakt ze środowiskiem turystycznym (w biurze podróży, obiektach gastronomicznych, hotelach, obiektach rekreacyjno-sportowych), który ma ciekawe i bogate doświadczenia międzynarodowe powoduje, że taka osoba zdobywa dodatkową wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu funkcjonowania szeroko pojętego rynku turystycznego.

Co ważne w programie nauczania znajduje się **obowiązkowy lektorat języka obcego** dla wszystkich studentów. Dodatkowo w przypadku studentów zagranicznych, wybierających kierunek turystyka i rekreacja, program uwzględnia także obowiązkowy lektorat języka polskiego – 60 godzin, trwający jeden semestr i zakończony jest on egzaminem.

Na studiach pierwszego stopnia kształcenie w zakresie języka obcego obejmuje:

- na studiach stacjonarnych – 4 semestry studiów (od I do IV semestru), do 360 godzin kontaktowych (zależnie od poziomu znajomości języka zdiagnozowanego przed podjęciem studiów) i zbliżoną liczbę godzin pracy własnej;
- na studiach niestacjonarnych – 2 semestry (III-IV semestr studiów) w łącznym wymiarze 32 godzin kontaktowych i ok. 60 godzin pracy własnej (e-learning);

Wśród elementów wsparcia mobilności międzynarodowej studentów wymienić można:

- nacisk na **kształcenie języków obcych** w ramach standardowego program studiów w stopniu umożliwiającym jak najszerszemu gronu studentów podjęcie studiów za granicą (na studiach stacjonarnych średnio 240 godzin zajęć w modułowym systemie kształcenia);

- oferowanie **przedmiotów do wyboru wykładanych w języku angielskim** – aczkolwiek oferowane przedmioty w minionych latach nie zostały wybrane przez studentów kierunku turystyka i rekreacja, w obecnym roku akademickim studentom proponowany jest przedmiot: International tourism and leisure industry;
- oferowanie **kursów językowych** w ramach przedmiotów do wyboru (w minionych latach najczęściej wybieranym był język hiszpański);
- organizacja komplementarnych kursów językowych, w tym kursów przygotowujących do egzaminów na certyfikaty LanguageCert, Cambridge English oraz Pearson (także bezpłatnych);
- stała i akcyjna (sezonowa) oferta egzaminów na certyfikaty językowe obejmująca np. Pearson Test of English (PTE General – wszystkie poziomy), Cambridge English Language Assessment (B1 Business Preliminary, B2 Business Vantage, C1 Business Higher; B2 First, C1 Advanced, C2 Proficiency) TOEIC Listening and Reading (także bezpłatnych w ramach projektów finansowanych ze środków zewnętrznych).
  - Kształcenie językowe na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia odbywa się w ramach zaprojektowanego systemu modułowego, gdzie:
- przejście na wyższy moduł następuje po zaliczeniu modułu bezpośrednio niższego, a zaliczenie każdego modułu odbywa się w dwu etapach:
  - zaliczenie zajęć udzielane przez lektora i dopuszczające do jednolitego egzaminu modułowego: na podstawie ocen z częściowych testów kontrolnych (60%), zapisu frekwencji studenta na zajęciach w okresie realizacji całego modułu (20%) oraz innych aktywności (20%);
  - administrowany centralnie, standaryzowany egzamin końcowy, gdzie wszyscy studenci realizujący dany moduł poddawani są identycznemu pod względem formy i zawartości merytorycznej testowi, przy czym zakres testowanego materiału ściśle odpowiada zawartości programu nauczania dla tego modułu. Egzamin modułowy ma obowiązkową część pisemną i opcjonalną część ustną (dostępną na życzenie dla tych studentów, którzy uzyskali pozytywną ocenę z części pisemnej).

Kształcenie językowe na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia realizowane jest w formule *blended learning*, gdzie:

- w III semestrze studiów student otrzymuje zaliczenie na stopień, a ocena ustalana jest w oparciu o dostępne na platformie e-learningowej wskaźniki (statystyki) aktywności i postępów studenta (maks. 60 pkt.) oraz wynik co najmniej jednego pisemnego sprawdzianu przeprowadzonego w ramach godzin kontaktowych (maks. 40 pkt);
- IV semestr studiów kończy się wewnętrznym egzaminem pisemnym przeprowadzonym przez lektora, gdzie minimalny zakres obejmuje treści przewidziane do realizacji w drugim semestrze kursu; ocena końcowa wyliczana jest na podstawie wyniku egzaminu (maks. 60 pkt.) oraz wskaźników (statystyk) aktywności i postępów studenta na platformie e-learningowej (maks. 40 pkt.).

Szczegółowe wymagania, zasady i terminy zaliczenia dla studentów wszystkich typów i trybów studiów dostępne są w Extranecie studenckim oraz przedstawiane na spotkaniu organizacyjnym przed rozpoczęciem kursu.

Kształcenie językowe odbywa się również na studiach drugiego stopnia, z tymże kierunek turystyka i rekreacja prowadzona jest wyłącznie na tut. Wydziale na studiach pierwszego stopnia stąd niniejszy temat nie został szerzej potraktowany.

Warto podkreślić, że oprócz egzaminów końcowych bądź certyfikacyjnych doskonałym sposobem praktycznej weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych jest udział **w zajęciach/spotkaniach wykładanych w języku angielskim**. Uczelnia stara się przybliżyć studentom wiedzę praktyczną przez to **na zajęcia zapraszani są różni praktycy, którzy prowadzą zajęcia w języku nie tylko polskim, ale i angielskim**. Dla przykładu gościliśmy misjonarza z Papuy-Nowej Gwinei. Wiedzę na temat zabytków, kultury, obyczajów Kuby przedstawiła naszym studentom podróżniczka

i producentka filmów podróżniczych. Organizator rowerowych wyjazdów młodzieżowych opowiadał podczas spotkań o wyprawach na Syberię, Kamczatkę, do Izraela i innych egzotycznych miejscach.

Ważnym zadaniem dla rozwoju kierunku turystyka i rekreacja jest realizacja wyzwań międzynarodowego rynku turystycznego, który oczekuje pracownika mobilnego, umiejącego odnaleźć się w różnym międzynarodowym środowisku, znającego języki obce, ale również znającego zwyczaje panujące w odmiennych kulturach, bowiem każda kultura „dysponuje własnym kodem wzorców zachowań” i pomimo globalizacji, wiedza na ten temat nadal ma ogromne znaczenie. W tym celu uczelnia stawia na praktyczne poznanie wielu zagadnień. **W programie studiów znajdują się przedmioty, które przybliżają powyższe zagadnienia**, np. na przedmiocie „Komunikacja w turystyce” studenci poznają międzynarodowe kultury, gdzie zdobywają umiejętności praktyczne jak zachować się w środowisku odmiennym kulturowo. Na przedmiocie „Współczesne problemy w turystyce” student zapoznaje się z szeroko pojętymi problemami i zagrożeniami, z jakimi może spotkać się podejmując pracę w różnych częściach naszego globu. Przedmiot „Produkty turystyki międzynarodowej” uczy jak tworzyć produkty turystyczne, a zarazem student poznaje walory innych państw i regionów. To tylko niektóre przykłady przedmiotów, gdzie student zdobywa wiedzę i umiejętności zgodnie z oczekiwaniami pracodawców funkcjonujących w coraz bardziej różnorodnym środowisku.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

- międzynarodowe akredytacje IACBE, ACCA,
- programy wymiany międzynarodowej,
- pracownicy kierunku, którzy podnoszą poziom kształcenia poprzez pracę zawodową w turystyce poza granicami kraju, dzięki czemu łączą proces dydaktyczno-wychowawczy z praktyką,
- organizacja komplementarnych kursów językowych, w tym kursów przygotowujących do egzaminów, na certyfikaty, a także oferta egzaminów w celu zdobycia certyfikatów językowych,
- opracowany kierunek studiów prowadzony w języku angielskim,
- szeroka współpraca międzynarodowa,
- uczelnia oferuje przedmioty do wyboru w języku angielskim,
- w ramach przedmiotu podstawy ekonomii wśród metod realizacji zajęć wykorzystywana jest gra symulacyjna w języku angielskim, "Chair the Fed",
- organizacja komplementarnych kursów językowych, w tym kursów przygotowujących do egzaminów na certyfikaty,
- oferta egzaminów na certyfikaty językowe.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Istotnym elementem wspierającym sprawną organizację procesu dydaktycznego jest baza **dydaktyczno-naukowa Uczelni**. Szczegółowe informacje na temat infrastruktury zawarto w **punkcie 5 niniejszego raportu**.

Ponadto studenci mają swobodny dostęp do **czytelni internetowej** przeznaczonej wyłącznie do pracy własnej studentów znajdującej się w Bibliotece.

Na terenie budynku szkoły działa ogólnodostępne **WiFi**, jak również umieszczone są kioski internetowe (**infomaty**), a także **stanowiska komputerowe** na korytarzach (hol na I piętrze), zapewniające swobodny dostęp do Internetu i przede wszystkim do Extranetu, czyli uczelnianego systemu wymiany informacji, oraz jego części składowej jaką jest platforma zdalnego nauczania Moodle opisana szczegółowo w punkcie **kryterium 2** raportu, to jeden z ważniejszych elementów wsparcia studentów w procesie kształcenia - zawiera zasoby dydaktyczne takie jak karty przedmiotów, treści merytoryczne w formie elektronicznej, prezentacje, filmy, zadania domowe, testy, hiperłącza do ciekawych stron w sieci WWW, fora dyskusyjne, czaty etc. Warto podkreślić, że

obecnie, na Platformie Moodle zamieszczonych jest 100% kursów z wszystkich przedmiotów aktualnie realizowanych w murach wydziału. Przed rozpoczęciem semestru menedżerowie kierunków wraz z metodykami weryfikują, czy wszyscy prowadzący zajęcia opracowali swoje kursy na dany semestr, dbając również o ich jakość i rzetelność.

Możliwość dostępu przez studenta do wszystkich materiałów dydaktycznych w dowolnym czasie, z dowolnego miejsca stanowi istotny element wsparcia w procesie zdobywania przez niego wiedzy. O popularności zastosowania platformy e-learningowej świadczą wysokie statystyki odwiedzin platformy przez studentów (codziennie po kilka tysięcy odwiedzin).

Mówiąc o wsparciu studenta w procesie kształcenia należy również wspomnieć o wprowadzeniu przez uczelnię do programu studiów przedmiotów, które mają pomóc studentowi w zakresie przyswajania wiedzy, pisania projektów, pisania pracy dyplomowej. W programie kształcenia na każdym kierunku studiów I stopnia realizowany jest **przedmiot Metody efektywnego uczenia się** i tworzenia prac projektowych (na I semestrze studiów) oraz **Wprowadzenie do pracy dyplomowej** (na IV semestrze studiów licencjackich i V semestrze studiów inżynierskich) realizowany tuż przed pierwszymi seminariami.

W zakresie **wsparcia studentów w procesie pisania pracy dyplomowej** na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie przygotowano i opublikowano w Extranecie studenckim szczegółowe **wytyczne do pisania prac dyplomowych**, które w sposób przejrzysty i czytelny prowadzą studenta przez cały proces pisania pracy (począwszy od informacji na temat, czym jest praca dyplomowa, poprzez informacje przestrzegające przed plagiatem, przykładowy układ pracy, wymogi edytorskie, na zasadach sporządzania przypisów i bibliografii skończywszy).

Ważną kwestią w zakresie wsparcia dydaktycznego studentów w procesie kształcenia jest również **dyspozycyjność wykładowców**. Nauczyciele akademicy mają obowiązek odbywania dyżurów, podczas których studenci mają możliwość konsultowania z wykładowcami zdobywanej wiedzy, zadawania pytań, wyjaśniania wątpliwości.

Istnieje również możliwość kontaktu z wykładowcami za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zarówno w formie tradycyjnej poczty e-mail, jak również platformy Moodle (dane kontaktowe, jak również terminy dyżurów wykładowców są dostępne w Extranecie studenckim, dlatego w każdym miejscu i o każdej porze, student ma możliwość wysłać do wykładowcy wiadomość mailową). Dzięki łatwej dostępności do platformy (w dowolnej chwili i dowolnym miejscu) kontakt studentów z wykładowcami nie kończy się z chwilą opuszczenia sali wykładowej.

W każdym semestrze organizowana jest semestralna **ankieta oceny wykładowców**, w której oceniana jest przez studentów jakość prowadzonych zajęć. Zbiorcze wyniki ankiet są przedstawiane do wglądu studentom z Rady Samorządu Studenckiego podczas spotkania z Prodziekanem ds. Studenckich.

Wsparcie studenta w procesie zdobywania przez niego wiedzy przejawia się także w realizowanym monitoringu poziomu zdawania egzaminów na poszczególnych przedmiotach. *W przypadku niskiej zdawalności określonego przedmiotu podejmowane są działania naprawcze: np. wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z takich przedmiotów (dotychczas zajęcia takie były organizowane z matematyki i fizyki na kierunkach ścisłych); modyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć.*

Uczelnia kładzie również nacisk na **proces umiędzynaradawiania**, który bez wątpienia umożliwi studentom uczestnictwo w różnego rodzaju programach międzynarodowych. Przejawem troski o tę kwestię jest funkcjonujący na wydziale Dział Współpracy z Zagranicą, którego rolą jest nawiązywanie relacji z uczelniami oraz instytucjami i przedsiębiorstwami zagranicznymi, gdzie studenci mogą podejmować studia w ramach wymiany studenckiej lub odbywać praktyki i staże zagraniczne. Dział Współpracy z Zagranicą (DWZ) jest odpowiedzialny za propagowanie informacji o możliwościach wyjazdu wśród studentów, przeprowadzenie rekrutacji oraz wsparcie studenta w całym procesie podjęcia przez niego studiów w ośrodku zagranicznym.

Wydział WSB w Chorzowie aktywnie uczestniczy w programie Erasmus+. Przedstawiciele DWZ służą studentom pomocą przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do wyjazdu na studia lub praktyki, przekazywaniu stosownych umów związanych z wypłatą grantów oraz monitorowaniu,

aby proces mobilności w ramach programu Erasmus+ przebiegał bez problemów. Kwestie te szerzej opisano w **kryterium 7 niniejszego raportu**.

W zakresie **wsparcia, jakie Uczelnia oferuje studentom zagranicznym**, studiującym w Wyższej Szkole Bankowej, na uwagę zasługują dwa projekty, realizowane w okresie od października 2019 roku do września 2021 roku we współpracy z NAWA - Narodową Agencją Wymiany Akademickiej:

- *Atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej*
- *Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.*

Oba projekty skupiają się w całości na rozwijaniu i umacnianiu pozycji uczelni na rynkach zagranicznych, przy czym projekt *Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu* jest przede wszystkim ukierunkowany na konkretne **wsparcie studentów zagranicznych nie tylko w procesie studiowania, ale także ich integracji w Polsce**.

Wyżej wymieniony projekt obejmuje cztery zadania:

- **Utworzenie na uczelni SID – Student Information Desk**, czyli miejsca „pierwszej pomocy” dla studentów, w szczególności nowych studentów, którzy jeszcze mogą się nie orientować w kwestiach organizacyjnych uczelni lub mają inne problemy i potrzebują wsparcia;
- **Buddy System** – program w który zaangażowani są również polscy studenci. Uczelnia ogłasza nabór do udziału w programie i odpowiednio szkoli kandydatów do roli Buddy-go. Program Buddy System obejmuje przede wszystkim pomoc bezpośrednią dla wszystkich studentów zagranicznych zaczynających studia na WSB WZ w Chorzowie. Buddy otrzymuje jednego lub dwóch studentów pod opiekę na okres min. 1 miesiąca. Student zagraniczny ma prawo kontaktować się ze swoim Buddy’em w każdej sprawie związanej zarówno, z procesem studiowania, jak i w sprawach bardziej prywatnych;
- **Spotkania integracyjne w ramach: Meet me and my country** – organizowanie, przynajmniej 2 razy w semestrze, spotkań ze studentami z poszczególnych krajów.
W trakcie takich spotkań przedstawiana jest kultura, zwyczaje, kuchnia oraz inne informacje dot. danego państwa np. Etiopii, czy Ukrainy. Aktywny udział biorą w takim spotkaniu przede wszystkim studenci z konkretnego kraju, którzy sami przygotowują program spotkania. Uczelnia zapewnia środki finansowe do realizacji takiego wydarzenia. Spotkania takie są kierowane, zarówno do studentów polskich, jaki i wykładowców i pracowników administracji uczelni.
- **Oznakowanie budynków oraz aplikacja mobilna** – w ramach zadania 4 uczelnia oznacza budynki oraz wszystkie pomieszczenia tam się znajdujące tablicami informacyjnymi w dwóch językach: polskim i angielskim, aby ułatwić studentom zagranicznym poruszanie się na terenie uczelni.
Aplikacja mobilna to oprogramowanie do którego wszyscy studenci będą mieli dostęp na komputerach uczelnianych, a przede wszystkim będą mieli możliwość ściągnięcia aplikacji na urządzenia dotykowe (np. iphone, smartphone). Celem aplikacji jest umożliwienie funkcjonowanie na uczelni, bezproblemowego znajdowania sal lub biur w których studenci mają sprawy do załatwienia.
Aplikacja ta będzie dostępna w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.
Aplikacja ta będzie wirtualnym przewodnikiem.

Przedsięwzięciem, dedykowanym m.in. nowo przyjętym studentom zza granicy jest także wdrożony w 2017 roku **program mentoringu rówieśniczego**.

W związku z tym, iż na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie rokrocznie obserwuje się wzrost liczby studentów obcokrajowców, w ramach wsparcia ich dążeń do zdobycia wykształcenia w roku 2017 wdrożono program Studenckiego Mentoringu Rówieśniczego, którego główną ideą jest **wsparcie nowo przyjętych studentów obcokrajowców przez polskich studentów wyższych roczników**. Mentorzy (studenci opiekujący się obcokrajowcami) są z kolei pod czujną opieką Opiekuna Mentoringu Rówieśniczego, którego funkcję pełni wskazany nauczyciel akademicki.

Obecnie rolę tę pełni dr hab. Jadwiga Bednarek z Zakładu Pedagogiki. Zakres wsparcia dla studentów obcokrajowców obejmuje:

- wdrażanie do zasad współżycia społecznego w nowym miejscu i ułatwianie adaptacji kulturowej, w tym językowej;
- pomoc w wypełnianiu obowiązków administracyjnych na uczelni;
- pomoc w wypełnianiu obowiązków edukacyjnych;
- pomoc w organizowaniu spraw bytowych;
- budowanie pozytywnego wizerunku uczelni i jej otoczenia.

Liczba objętych mentoringiem studentów obcokrajowców rokrocznie zmienia się i zależy od zainteresowania studentów przyjeżdżających do Polski. W pierwszym roku funkcjonowania programu, z mentoringu skorzystało 19 studentów z zagranicy. W roku bieżącym 2020/2021 wielu nowych studentów obcokrajowców studiuje online, z domu, dlatego zainteresowanie programem jest dużo mniejsze niż w latach wcześniejszych.

Przejawem wsparcia Uczelni wobec studentów, jest z także **troska o ich życie zawodowe**. WSB kształci studentów, uświadamiając im ich pozycję na rynku pracy, ich możliwości zawodowe, przedstawiając im ich możliwą ścieżkę kariery zawodowej. Wśród przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach studiów I stopnia (w tym również na *turystyce i rekreacji*) jest przedmiot **Wprowadzenie na rynek pracy** (od roku akademickiego 2020/2021 pod nazwą **Wyzwania rynku pracy**), przygotowujący przyszłych absolwentów do podjęcia lub zmiany pracy, mający m.in. zwrócić uwagę studentów na te aspekty procesów rekrutacyjnych w firmach i przedsiębiorstwach, których znajomość będzie dla nich przewagą konkurencyjną.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu funkcjonuje Biuro Karier i Praktyk, które wspiera studentów zakresie pośrednictwa pracy, ale także w zakresie doradztwa zawodowego. **Biuro Karier i Praktyk (BKIP)** bardzo skutecznie wspiera studentów i absolwentów w planowaniu i rozwoju kariery zawodowej. Planowanie ścieżki kariery nie jest działaniem jednorazowym wobec studenta, ale jest procesem obejmujących wiele spotkań ze studentem. Jednym z ważnych etapów jest uświadomienie studentowi, że planowanie kariery nie kończy się na uczelni, ale będzie wymagało dokonywania wielu wyborów w okresie całego jego życia, zgodnie z ideą "uczenia się przez całe życie". BKIP wspiera studentów, aby nadążali za zmianami i umiejętnie je wykorzystywali do konstruowania ścieżek rozwoju zawodowego.

BKIP działa na styku zmieniających się nieustannie: otoczenia biznesowego, rynku pracy i procesu edukacji. BKIP przede wszystkim przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy poprzez praktyki, staże, szkolenia i doradztwo indywidualne. Ponadto, BKIP rozwija współpracę uczelni z licznymi Partnerami Biznesowymi, co wzmacnia praktyczne aspekty kształcenia.

BKIP potrafi, dzięki rozbudowanej ofercie usług, dostosować działania oferowane studentowi do aktualnego poziomu jego kompetencji i doświadczeń na rynku pracy. Pierwszym etapem działań BKIP jest diagnoza sytuacji studenta i dobór działań najbardziej potrzebnych studentowi. Są to m.in.:

- **Testy kompetencji zawodowych** oraz inne narzędzia doradcze, które umożliwiają określenie mocnych stron osoby. Narzędzia te pomagają porządkować cele i podejmować świadome decyzje związane z karierą zawodową. Student wypełnia testy online i następnie jest umawiany na spotkanie z doradcą zawodowym, w celu omówienia wyników i przekazania raportu dot. kompetencji zawodowych.
- **Testy preferencji zawodowych**. Dzięki nim studenci mogą lepiej radzić sobie ze świadomym poszukiwaniem odpowiedniej pracy. Student wypełnia testy online i następnie jest umawiany na spotkanie z doradcą zawodowym, w celu omówienia wyników i przekazania raportu dot. umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Kolejnym etapem wspierania studentów są doradztwo zawodowe oraz doradztwo ds. przedsiębiorczości. Indywidualne doradztwo jest dla studentów niezwykle ważnym i wspierającym działaniem. Jest to bezpośrednia pomoc i skupienie BKIP na konkretnym studencie z jego wiedzą, umiejętnościami, problemami i dotychczasowym doświadczeniem zawodowym (jeśli je posiada). Dzięki temu unikalnemu podejściu możliwe staje się wzmocnienie studentów w rozwoju ich kariery

zawodowej i jak najlepszym wykorzystywaniu umiejętności zdobytych w toku kształcenia na rynku pracy.

Doradztwo zawodowe. Student na indywidualnym spotkaniu z doradcą zawodowym może zweryfikować swoje dokumenty aplikacyjne, otrzymuje wskazówki rozwojowe, dyskutuje o najlepszych, dopasowanych opcjach planowania swojej kariery, pogłębia indywidualne umiejętności autoprezentacji oparte o własne mocne strony.

Doradztwo ds. przedsiębiorczości. Student omawia z doradcą zawodowym kwestie związane z decyzją o rozpoczęciu prowadzenia własnego biznesu, omawia elementy biznesplanu, dowiaduje się o narzędziach dofinansowania działalności ze środków unijnych, dowiaduje się o ofercie inkubatorów przedsiębiorczości.

Innymi działaniami wspierającymi planowanie kariery są indywidualnie prowadzone: mentoring i coaching.

- **Sesje mentoringowe** prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m. in. Partnerów Biznesowych. Mentorzy dzielą się wiedzą i doświadczeniem praktycznym, pomagają studentom w osiąganiu celów zawodowych oraz budują ze studentami relację opartą na szacunku i zaufaniu.
- **Sesje coachingowe** prowadzone przez profesjonalnie przygotowanych coachów. Stanowią one formę pomocy w samodoskonaleniu zawodowym oraz prywatnym. Sesje pomagają wzmocnić motywację studenta, zastanowić się nad właściwym kierunkiem rozwoju, burzą myślenie schematyczne i pomagają zmienić perspektywę.

BKiP wspiera także proces planowania kariery przez studentów poprzez **bezpłatne szkolenia i warsztaty**. Dzięki dużej aktywności BKiP w obszarze współpracy z otoczeniem biznesowym, studenci mogą brać udział w licznych i różnorodnych warsztatach i szkoleniach. Przykładowe tematy szkoleń dotyczą oczekiwań i charakteru pracy w określonej branży lub organizacji, radzenia sobie na rozmowie kwalifikacyjnej u konkretnego pracodawcy, autoprezentacji, wzmacniają umiejętności negocjacji. Szkolenia prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m. in. Partnerów Biznesowych.

Bardzo ważnym zadaniem BKiP jest **pośrednictwo pracy**. BKiP od 2003 r. jest wpisane do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (nr rejestru 440/1a). Dzięki temu BKiP umożliwia pracodawcom bezpośrednio zgłoszenie wolnych miejsc pracy, praktyk oraz staży i oferty te kieruje do studentów i absolwentów uczelni. Na życzenie pracodawców BKiP prowadzi wśród studentów i absolwentów rekrutację i wstępną selekcję na określone stanowiska. Ponadto BKiP prowadzi bazę studentów poszukujących pracy, która umożliwia przesyłanie ofert pracy od pracodawców bezpośrednio do kandydatów.

BKiP **dostarcza studentom informacje o rynku pracy** – ogłoszenia firm o aktualnych rekrutacjach, informacje o wymaganiach wobec kandydatów na oferowane stanowiska.

BKiP inicjuje **spotkania studentów i absolwentów z pracodawcami**, np. konferencje, seminaria, prezentacje firm na terenie uczelni.

Powyższe liczne przykłady wskazują dobitnie na ogromną, praktyczną rolę BKiP w planowaniu i rozwoju ścieżki kariery zawodowej studentów i absolwentów uczelni.

Uczelnia wspiera również studentów w ich staraniach dotyczących **dalszej edukacji**. Atrakcyjna oferta edukacyjna Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie daje absolwentom I stopnia możliwość podjęcia studiów II stopnia na sześciu prowadzonych na wydziale kierunkach (bezpieczeństwie narodowym; finansach i rachunkowości; informatyce, logistyce, pedagogice lub zarządzaniu). Dla studentów, których kierunki I stopnia nie mają kontynuacji na studiach magisterskich, przewidziano odpowiednio przygotowaną ofertę specjalnościową, nawiązującą do wcześniej studiowanego kierunku (np. dla absolwentów kierunku turystyka i rekreacja I stopnia, na kierunku II stopnia zarządzania w ofercie przewidziano specjalności: zarządzanie w hotelarstwie oraz zarządzanie w turystyce i rekreacji). Warto jednak podkreślić, że uczelnia prowadzi badania wśród studentów studiów licencjackich i inżynierskich, w celu określenia ich potrzeb edukacyjnych i dostosowania ścieżki dalszego kształcenia poprzez: uruchamianie studiów uzupełniających

magisterskich na kolejnych kierunkach, wzbogacanie oferty specjalnościowej na kierunkach już istniejących, wzbogacanie oferty studiów podyplomowych.

Każdego roku władze dziekańskie wydziału spotykają się ze studentami ostatniego roku, aby uzyskać od nich informacje o planach zawodowych po ukończeniu studiów – ich oczekiwaniach i potrzebach, i ewentualnie naświetlić studentom możliwości dalszej edukacji w WSB i nie tylko. Potrzeby i oczekiwania edukacyjne studentów ostatnich lat studiów brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o kierunkach rozwoju oferty kształcenia w kolejnych latach.

Wsparcie studentów przez uczelnię w procesie kształcenia przejawia się także w **plaszczyźnie materialnej**. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonuje system stypendialny, który ma za zadanie wspomóc studentów znajdujących się m.in. w trudnej sytuacji finansowej. Student może ubiegać się o pomoc materialną w formie:

- stypendium socjalnego,
- stypendium specjalnego,
- stypendium Rektora za :
  - osiągnięcia naukowe,
  - osiągnięcia sportowe,
  - osiągnięcia artystyczne,
- zapomogi.

Ponadto w roku akademickim 2019/2020 została wprowadzona dodatkowo zapomoga z tytułu **utruty zatrudnienia bądź zmiany warunków zatrudnienia** w związku z SARS-CoV-2.

Wszystkie informacje na temat stypendiów są zamieszczone w Extranecie studenckim. Każdego roku Dział Płatności przypomina studentom za pośrednictwem wiadomości wysyłanych do wszystkich studentów przez Extranet studencki o terminach składania wniosków o stypendia, wraz ze wskazaniem, w którym miejscu w Extranecie znajdują się szczegółowe informacje na ten temat.

Elementem motywującym studentów do zdobywania wiedzy i uzyskiwania jak najlepszych efektów uczenia się jest funkcjonujący na wydziale **program ViS** (Very Important Student), w ramach którego studenci studiów I stopnia, którzy w pierwszym semestrze studiów uzyskali wysoką średnią ocen za naukę, mogą liczyć na zniżkę w czesnym w kolejnym semestrze. Szczegółowe zasady przyznawania zniżki określone są w Regulaminie programu ViS wprowadzonym Zarządzeniem Kanclerza nr 4/2014 z dnia 09.06.20104r.

Wsparciem finansowym, ale również elementem **motywującym studentów do aktywności społecznej, naukowej i rozwoju osobistego, jest również możliwość uzyskania zniżki w czesnym przez studentów, którzy angażują się w działalność społeczną lub naukową**. Na wydziale obowiązuje *Regulamin przyznawania nagród dziekańskich* dla studentów udzielających się naukowo i społecznie (Zarządzenie Dziekana nr 6/2018) oraz *Regulamin konkursu na najlepsze prace magisterskie* (Zarządzenie Dziekana nr 32/2016). Laureaci wyróżnieni nagrodą za najlepszą pracę dyplomową otrzymują darmowy rok lub semestr studiów podyplomowych.

W roku 2020/2021 **nagrody dziekańskie** za działalność społeczną, sportową i naukową otrzymali:

- Bernadeta Lekki, studentka kierunku język angielski w biznesie (stacjonarny) – 50% zniżki w czesnym (I nagroda dziekańska) – za działalność w Radzie Samorządu Studenckiego;
- Beata Piękoś, studentka kierunku logistyka (niestacjonarny) – 40% zniżki (II nagroda dziekańska) – za działalność naukową w Inżynierskim Kole Naukowym „Gustaw”;
- Sandra Powoła, studentka kierunku język angielski w biznesie (stacjonarny) – 30% zniżki w czesnym (III nagroda dziekańska) – za działalność w Radzie Samorządu Studenckiego oraz w Kole Naukowym Business English for Students;

Ponadto w roku akademickim 2020/2021 wyróżnienie w postaci **zniżki w czesnym** w wysokości 15%, za aktywność społeczną na rzecz studentów, uczelni oraz za działalność charytatywną otrzymali:

- Sonia Ptasińska (informatyka, stacjonarny)
- Zofia Czekąła (zarządzanie, stacjonarny)
- Jessika Zięcina (logistyka, niestacjonarny)
- Dawid Chudy (język angielski w biznesie, stacjonarny)

- Michał Balcer (bezpieczeństwo narodowe, stacjonarny)
- Maciej Popławski (informatyka, stacjonarny).

W roku 2019/2020 nagrody dziekańskie za działalność społeczną, sportową i naukową otrzymali:

- Dawid Chudy – 40% zniżki w czesnym (student kierunku język angielski w biznesie, stacjonarny) – za działalność w ramach Koła Naukowego Business English for Students;
- Jakub Salamon – 30% zniżki w czesnym (student kierunku informatyka, niestacjonarny) – za działalność w ramach Koła Naukowego WSB.NET.

Wyróżnienia w roku 2019/2020, w postaci zniżki w czesnym w wysokości 15% otrzymali:

- Beata Piękoś (**logistyka**, niestacjonarny) – za działalność w ramach Inżynierskiego Koła Naukowego „Gustaw”;
- Katarzyna Piejko (**logistyka**, niestacjonarny) – za działalność w ramach Inżynierskiego Koła Naukowego „Gustaw”;
- Klaudiusz Mały-Wieczorek (bezpieczeństwo narodowe, stacjonarny) – za działalność w Radzie Samorządu Studenckiego;
- Iveta Gałka (zarządzanie, niestacjonarny) – za działalność w Klubie Uczelnianym AZS.

Czynnikiem motywującym osiągnięcie efektów uczenia się oraz osiągnięcie dobrych efektów w nauce przez studentów jest także **możliwość publikowania przez studentów artykułów w dedykowanym czasopiśmie naukowym „Debiuty naukowe studentów Wyższej Szkoły Bankowej”** (ISSN: 1428-7129 – czasopismo punktowane w ramach dotychczasowej tzw. listy B) w wydawanym przez Wydawnictwo WSB w Poznaniu, w którego Komitecie Wydawniczym zasiada także reprezentant WZ w Chorzowie – Prodziekan ds. studentów i Pełnomocnik Rektora ds. nauki dr Łukasz Wawrowski. Każdego roku ogłaszana jest nowa edycja naboru tekstów do publikacji, a informacje na ten temat są przesyłane do wykładowców, w szczególności promotorów, jak również poprzez Extranet studencki do studentów studiów I i II stopnia. Na jego łamach ukazują się również teksty studentów WZ w Chorzowie (nr 18/2018; nr 15/2015; nr14/2014; nr 13/2013).

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonuje stanowisko Prodziekana ds. Studenckich, którego obowiązkiem jest **czuwanie nad organizacjami studenckimi** (kołami naukowymi, Radą Samorządu Studenckiego), wspieranie studentów w rozwiązywaniu zgłaszanych przez nich problemów. Wszelkie skargi kierowane są w pierwszej kolejności do Prodziekana ds. Studenckich. Prodziekan przekazuje informację zespołowi dziekańskiemu, a następnie, podejmowane są kroki w celu rozwiązania problemu. W zależności od rodzaju zagadnienia angażowane są osoby z odpowiednich działów, aby wyjaśnić sytuację (np. ewentualny problem w realizacji zajęć, kwestie dydaktyczne – przekazywane są do Prodziekana ds. Jakości, angażowany jest metodyk nauczania, przeprowadzane są hospitacje zajęć wykładowcy oraz szczegółowe rozmowy wyjaśniające: z wykładowcą oraz ze studentami. W świetle wszystkich zebranych informacji podejmowane są odpowiednie decyzje).

Prodziekan ds. Studenckich bezpośrednio kontaktuje się ze studentami z Rady Samorządu Studenckiego, kół naukowych, czy AZS, wspiera ich działalność, czuwa nad budżetem przyznanym organizacjom studenckim na organizację przedsięwzięć dla studentów.

Minimum raz w miesiącu odbywają się spotkania Prodziekana ds. studentów ze studentami z organizacji studenckich, podczas których omawiane są bieżące ich problemy, pomysły i inicjatywy. Warto dodać, iż wszelkie funkcjonujące na wydziale organizacje studenckie (koła naukowe oraz Rada Samorządu Studenckiego) dysponują swoim budżetem, który szkoła przeznacza na działalność społeczną i naukową tychże organizacji. Wysokość budżetu zależna jest od inicjatywy, pomysłów i zaangażowania oraz zapotrzebowania studentów.

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania, pogłębiać wiedzę, czynnie działając w **kołach naukowych**, jak również korzystając ze zorganizowanych przez nie eventów, warsztatów, spotkań. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonują organizacje studenckie:

- Rada Samorządu Studenckiego;
- Klub Uczelniany AZW przy WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu;

- Koło Naukowe Przedsiębiorczych (koło zajmujące się tematyką przedsiębiorczości, biznesu, zrzeszające studentów różnych kierunków studiów);
- Koło Naukowe Pedagogiki Resocjalizacyjnej;
- **Koło Naukowe Overglob (zrzeszające studentów kierunku turystyka i rekreacja);**
- Koło International WSB (zrzeszające studentów różnych kierunków studiów – Polaków i obcokrajowców);
- Inżynierskie Koło Naukowe „GUSTAW” – zrzeszające studentów z kierunków logistyka i inżynieria zarządzania;
- Best English for Students (BE4 Students) (zrzeszające studentów kierunku język angielski w biznesie).

Każde z kół naukowych podejmuje się organizacji eventów, dedykowanych wybranym kierunkom studiów, jak również eventów o charakterze „międzykierunkowym”.

Koło Naukowe Overglob, którego opiekunem merytorycznym jest mgr Krystyna Szczęśny, w ostatnich latach było inicjatorem i organizatorem przedsięwzięć:

- prelekcja pt. **Rowerem przez świat**, zorganizowana 01.06.2016 roku; prelekcję wygłosił ojciec Tomasz Maniura, duszpasterz młodych, podróżnik, organizator międzynarodowych wypraw rowerowych dla młodzieży i nie tylko; spotkanie kierowane było do studentów *turystyki i rekreacji* ale także wszystkich innych kierunków;

- prelekcja pt. **Papua Nowa Gwinea**, zorganizowana 26.10.2016 roku; prelekcję wygłosił misjonarz, podróżnik, były sztangista – ksiądz Bogdan Cofalik, który od dwudziestu lat przebywa na misji w Papui Nowej Gwinei. Spotkanie kierowane do studentów *turystyki i rekreacji* oraz wszystkich innych kierunków;

- prelekcja pt.: **Rum, cygara i salsa**, zorganizowana 29.03.2017 roku; prelekcję wygłosiła podróżniczka, producentka telewizyjna - Monika Krawczyk; spotkanie kierowane do studentów *turystyki i rekreacji* oraz wszystkich innych kierunków.

Uczelnia jest otwarta na inicjatywy studentów, wspiera ich w zakresie organizacji imprez i eventów pod względem prawnym, organizacyjnym i finansowym. Jakość i liczba skutecznie zorganizowanych przedsięwzięć zależy jednak od zaangażowania i chęci działania studentów.

Uczelnia przewiduje także **wsparcie i pomoc dla studentów z niepełnosprawnościami**. W Wyższej Szkole Bankowej, w ramach projektu „*WSB w Poznaniu - uczelnia otwarta dla wszystkich*” (POWR.03.05.00-00-A042/19), na każdym z trzech wydziałów, w tym również na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie, w marcu 2020 roku powołano Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami (PRSN). Zadaniem osoby piastującej tę funkcję jest nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz udział w projektowaniu dla nich wsparcia w kontekście ich potrzeb.

Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami ma za zadanie zniwelowanie barier dostępności w zakresie:

- architektury,
- technologii wspierających,
- procedur,
- wsparcia edukacyjnego,
- szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami współpracuje z odpowiednimi jednostkami wydziału w zakresie np. przygotowania dni adaptacyjnych dla studentów pierwszego roku, organizowania spotkań, imprez integracyjnych i uświadamiających w grupach studentów niepełnosprawnych i pełnosprawnych, oceny specyficznych potrzeb edukacyjnych studentów, audytów dostępności otoczenia fizycznego, orientacji przestrzennej dla osób niewidomych, adaptacji egzaminów/zaliczeń do indywidualnych możliwości danej OzN,

W związku z brakiem możliwości poruszania się OzN po budynku przy ul. Sportowej 29 w Chorzowie zaplanowano likwidację barier dostępności architektonicznej na WZ w Chorzowie

poprzez zlokalizowanie siedziby PRSN na WZ CH w miejscu, do którego prowadzi w pełni dostępna ścieżka komunikacyjna, po której mogą poruszać się osoby na wózkach.

Zaplanowano także zakup wyposażenia wspierającego podczas zajęć, np.: nakładki plastikowe z otworami na klawiaturę komputera BIG Keys (osobom cierpiącym na niedowład kończyn górnych), myszy komputerowe Big Track (przeznaczona dla osób mających problemy z poruszaniem rękami), powiększalniki tekstów drukowanych ImageReader, program powiększająco-udźwiękający ZoomText, notatniki brajlowskie typu PAC Mate Omni, system FM: bezprzewodowe, radiowe urządzenie służące do przesyłania sygnału mowy na odległość.

W zakresie procedur, wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami przewiduje: dostosowanie aktów prawa wewnętrznego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowanie procedur i narzędzi rekrutacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia. Ponadto zaplanowano zatrudnienie eksperta w celu przygotowania procedur bezpieczeństwa, gwarantujących bezpieczną ewakuację OzN w przypadku zagrożenia oraz wdrożenie tychże procedur bezpieczeństwa we wszystkich budynkach WSB we wszystkich trzech wydziałach.

W obszarze wsparcia edukacyjnego Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami ma za zadanie ustalić zakres adaptacji procesu dydaktycznego dla danego studenta zgodnie z siedmioma zasadami wsparcia:

1. indywidualizacja: adaptacja procesu studiowania OzN w odpowiedzi na indywidualne potrzeby edukacyjne wynikające ze specyfiki stanu zdrowia i specyfiki danego kierunku studiów,
2. podmiotowość: uwzględnienie autonomii OzN i jej prawa do decydowania o sobie,
3. rozwijanie potencjału OzN w związku ze studiowaniem danego kierunku studiów: dobór adaptacji, które pozwolą studentom nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności,
4. racjonalność dostosowania: proponowana adaptacja będzie racjonalna ekonomicznie oraz będzie skutecznie wyrównywać szanse OzN i gwarantować zachowanie standardu akademickiego,
5. utrzymanie standardu akademickiego: przygotowanie adaptacji studiów przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów danego kierunku/specjalności,
6. adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć: nie mające charakteru przywilejów dla OzN, w sposób racjonalny wyrównujące szanse w dostępie do oferty kształcenia uznanej za optymalną na danym kierunku,
7. równe prawa i obowiązki: realizowanie równych praw dla OzN, ale też egzekwowanie wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie jak w przypadku studentów bez niepełnosprawności.

Szczegółowe zadania wynikające z funkcji Pełnomocnika Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami zamieszczone są w **załączniku dodatkowym pkt.22.**

Mówiąc o wsparciu, jakie uczelnia oferuje studentom, warto również wspomnieć o procedurach, jakie przewiduje się wobec studentów, którzy z uwagi na przykład na swoją niepełnosprawność, ale również trudną sytuację życiową (choroba, utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania) lub też wyjątkowe uzdolnienia są zmuszeni do skorzystania na przykład z indywidualnej organizacji studiów, indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej i egzaminów, urlopów dziekańskich.

Wyższa Szkoła Bankowa dba także o jakość obsługi administracyjnej studentów, co ma na celu zwiększenie efektywności i ułatwienie im studiowania. Większość działów zajmujących się obsługą studentów organizuje pracę w sposób, który jest wygodny, przyjazny i odpowiada potrzebom zarówno studentów systemu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego. Praca każdego działu organizowana jest między innymi w oparciu o potrzeby studentów wyrażone w ich opiniach w Badaniach Atrybutów Marki. Działy obsługowe (Dziekanat, Biblioteka, Studium Języków Obcych, Dział Płatności [Dział Stypendiów], Biuro Karier i Praktyk, Dział Współpracy z Zagranicą) mają godziny pracy dostosowane do terminów i godzin realizowanych na uczelni zajęć. Wszystkie są czynne zarówno w dni robocze, jak i w weekendy. Dla wygody studentów, na wydziale od wielu lat

funkcjonuje Extranet studencki – narzędzie komunikacji pomiędzy studentem a uczelnią, repozytorium wiedzy na temat uczelni i wydziału, procedur, aktów prawnych, regulaminów, wzorów wniosków, podań etc.

Dla uproszczenia procedur formalnych, które student załatwia na Uczelni wprowadzono udogodnienia w postaci, np.:

- wprowadzenia uniwersalnych, uproszczonych podań, wypełnienie których sprowadza się zaledwie do wpisania swoich danych i złożenia podpisu,
- wrzutni na podania, która znajduje się przy wejściu do budynku uczelni, student może zostawić podanie/dokumenty rekrutacyjne w dowolnych czasie, również gdy Dziekanat jest nieczynny lub gdy na obsługę oczekuje kilku petentów,
- możliwości składania podań drogą elektroniczną, decyzje dotyczące podań dostępne są w Extranecie studenckim bez konieczności kontaktu telefonicznego z Dziekanatem,
- multizdekanatu – możliwość załatwiania w Dziekanacie spraw dotyczących innych działów,
- kolejkomatu - umieszczony na parterze budynku, przy drzwiach wejściowych. Student pobiera numerki dedykowany do właściwej obsługi tematycznej, co redukuje kolejki i zapewnia przejrzystość spraw studenckich,
- mobilnego dziekanatu w przypadku obsługi osób z niepełnosprawnościami,
- elektronicznej obiegówki dla osób kończących studia.

W okresie pandemii, od marca 2020 roku Dziekanat przeszedł na obsługę zdalną (telefoniczną i mailową). Wypracowano między innymi procedurę obiegu dokumentów (podań/wniosków), które wpływają do dziekanatu, tak aby nawet w formie elektronicznej podanie zostało rozpatrzone w terminie, a decyzja ukazała się w Extranecie studenckim. Wypracowano także procedurę obiegu dokumentów wydawanych z dziekanatu (legitymacje/zaświadczenia) – wszelkie dokumenty mogą, na wniosek studenta, być przesyłane pocztą tradycyjną, bądź jako skan (zaświadczenia) drogą elektroniczną.

Obecnie, od 01.10.2020r. jest możliwość załatwiania spraw przez studentów osobiście w budynku uczelni, jednak po wcześniejszym umówieniu się na konkretny termin wizyty. Nadal sugeruje się i zaleca studentom, kontakt z działami obsługowymi w sposób zdalny.

Wszystkie powyżej wymienione obszary działalności uczelni, będące elementami swoistego systemu wspierania i motywowania studentów w procesie kształcenia (infrastruktura, biblioteka, platforma Moodle, program studiów, Dział Współpracy z Zagranicą i możliwości wyjazdów zagranicznych, Biuro Karier i Praktyk oraz jego skuteczność w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, Dział Płatności wraz z systemem stypendialnym, Dziekanat, Studium Języków Obcych, Koła Naukowe i organizacje studenckie, obsługa administracyjna) każdego roku są poddawane ocenie przez studentów wszystkich form kształcenia w ramach Badania Atrybutów Marki. Badaniom poddawani są również słuchacze studiów podyplomowych, pracownicy administracyjni, pracownicy dydaktyczni i naukowo-dydaktyczni, pracodawcy, firmy, z którymi współpracujemy w ramach Partnerstwa Biznesowego. Wyniki są szczegółowo analizowane i omawiane z władzami wydziału, kierownikami poszczególnych działów oraz pracownikami, a następnie przygotowywane są działania, mające na celu usprawnienie poszczególnych obszarów.

Tegoroczne Badania Atrybutów Marki przeprowadzono w okresie 29.05–29.06.2020 w formie ankiety internetowej. Łącznie w WZ w Chorzowie poddano badaniu 1349 studentów, z czego 62 studentów z 257 studiujących kierunek turystyka i rekreacja (24.1%). Studenci ocenili kształcenie w formie zdalnej realizowane w dobie pandemii koronawirusa COVID-19 na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie w skali od 1-5 na ocenę dobrą, pojedyncze pozycje oceniono nieco niżej. Wnioski z badań stanowiły wyjściowe do podjęcia dalszych działań, których celem było polepszenie poziomu kształcenia, stąd m. in. wybrano MS Treams oraz platformę Moodle jako kluczowe platformy komunikacji, przeprowadzono masowe szkolenia mające na celu przygotować kadrę i studentów do korzystania z tychże narzędzi, powstał ogólnouczelniany Helpdesk jako wsparcie techniczne dla obu tych grup, ponownie zweryfikowano jakość udostępnianych kursów, wprowadzono: „Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy”.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

- platforma Moodle wspierająca studenta w procesie uczenia się
- ankieta wśród studentów oceniająca kadre dydaktyczną i uczelnię
- proces umiędzynarodawiania (prężnie działający Dział Współpracy z Zagranicą, udział w wymianie ERASMUS+, wsparcie dla studentów zagranicznych, projekt *Droga do profesjonalnej obsługi studenta z zagranicy*, SID – Student Information Desk, Buddy System, Meet me and my country, mentoring rówieśniczy)
- wsparcie w wejściu na rynek pracy (prężnie działające Biuro Karier i Praktyk, pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, doradztwo ds. przedsiębiorczości)
- system stypendialny, nagrody Dziekana za działalność społeczną (możliwość uzyskania wsparcia finansowego w związku z trudną sytuacją, obecnie również zapomoga z tytułu utraty pracy w związku z Covid 19, stypendia motywujące do osiągnięcia najlepszych wyników w nauce, nagrody Dziekana za prężną działalność społeczną)
- wsparcie studentów z niepełnosprawnościami (projekt *WSB w Poznaniu – uczelnia otwarta dla wszystkich*).

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa uczelnia udostępnia szereg dokumentów w Biuletynie Informacji Publicznej na podstawie: Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2019 poz. 1429), a także podług zarządzenia nr 7/2019 Rektora WSB w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2019 roku w sprawie **Biuletynu Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu**. Zgodnie z brzmieniem niniejszego zarządzenia wprowadzono Regulamin prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej WSB w Poznaniu, który szczegółowo określa zasady prowadzenia podmiotowej strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej WSB w Poznaniu.

Dodatkowo odrębnymi zarządzeniami Rektor utworzył funkcję oraz ustalił zakres działania redaktora głównego BIP oraz redaktora pomocniczego. Odpowiednie decyzje dookreślają, wskazują imiennie, kto ww. funkcje pełni. Informacje ogólne dot. Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu dostępne są pod adresem: <https://bip.wsb.pl/poznan>. Informacje w zakresie jakości kształcenia umieszczone są pod

adresem: <https://bip.wsb.pl/poznan/jakosc-ksztalcenia>, o programach studiów na stronie: <https://bip.wsb.pl/poznan/program-studiow>. Informacje są publikowane z podziałem na Wydziały, by ułatwić wyszukiwanie informacji, są aktualizowane na bieżąco. Od strony technicznej strona BIP Uczelni jest tworzona i utrzymywana przez TEB Akademia (założyciela). Pracownicy WSB dysponujący właściwymi uprawnieniami zamieszczają zaś wymagane informacje.

Narzędzia, którymi równolegle posługuje się Wydział w udostępnianiu informacji są:

Informator o kierunkach studiów I i II stopnia. Zawiera pełny opis danego kierunku oraz specjalności, w tym zasady rekrutacji. Dystrybuowany jest on na targach edukacyjnych oraz podczas innych wydarzeń uczelnianych i zewnętrznych (konferencje, seminaria, warsztaty, itp.), a także wysyłany jest on pocztą tradycyjną do maturzystów w okresie egzaminów maturalnych.

Jego elektroniczna wersja znajduje się na stronie internetowej www.wsb.pl/chorzow i jest ogólnodostępna wraz z rozpoczęciem procesu rekrutacji w danym roku akademickim. W informatorze, w opisie danego kierunku podawane są jego atuty, informacje w zakresie: jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobędzie student w trakcie nauki, wymienione zostają wybrane przedmioty specjalnościowe oraz przykładowe stanowiska pracy, które student/absolwent może sprawować w związku z kształceniem na danym kierunku studiów.

Kluczowym elementem studiów I, II stopnia i podyplomowych są partnerstwa biznesowe. Dlatego w informatorach udostępniany również jest wykaz i opis działalności firmy/institucji/organizacji – partnerów biznesowych poszczególnych kierunków.

Prasa drukowana typu custom publishing o tytule „Studiuji i pracuj”. Wydział jest autorem publikacji „Studiuji i pracuj” – gazety z informacjami o uczelni, kierunkach studiów i rekrutacji, która wręczana jest kandydatom na studia podczas targów edukacyjnych oraz w okresie pisania matur i publikacji/ogłaszania wyników egzaminów.

Strona internetowa www.wsb.pl/chorzow. Na stronie internetowej www.wsb.pl/chorzow w opisach specjalności kierunków oprócz informacji zawartych w informatorze załączany jest także szczegółowy program studiów, biogramy wykładowców oraz informacje o międzynarodowych akredytacjach branżowych. Do kierunku jest dostępny wykaz cen czesnego za studia z możliwym wyborem sposobu płatności (gwarantowane czesne stałe/gwarantowane czesne stopniowane). Na stronie internetowej zainteresowany może znaleźć także wykaz i opis działalności firmy/institucji/organizacji – partnerów biznesowych danego kierunku studiów. Informacje o prowadzonej rekrutacji i kierunkach studiów są również udostępniane na stronie internetowej Grupy Wyższych Szkół Bankowych www.wsb.pl

Extranet. W uczelni funkcjonuje system Extranet - wewnętrzny serwis internetowy, zapewniający szybki i bezproblemowy kontakt studenta z uczelnią. W extranecie studenci mają dostęp do m.in.: harmonogramów studiów, elektronicznego indeksu, planów zajęć swoich oraz wykładowców, systemu oceny kadry dydaktycznej, informacji na temat godzin dyżurów władz uczelni, harmonogramu płatności, katalogu biblioteki WSB, regulaminów i zarządzeń, wzorów podań i wniosków, programów studiów, informacji związanych z praktykami zawodowymi, dokonania wyboru grup, specjalności, przedmiotów do wyboru, promotorów oraz wielu innych ważnych informacji, o zasadach i procedurach dyplomowania również udostępnione są dla studentów w Extranecie. Poprzez aplikację mobilną studenci mają dostęp do planów zajęć, elektronicznego indeksu, kontaktów oraz ocen kadry dydaktycznej.

Platforma Moodle. Uczelnia wykorzystuje platformę dydaktyczną Moodle, na której wykładowcy prowadzą kursy e-learningowe do swoich przedmiotów. Platforma jest zsynchronizowana z innymi systemami informatycznymi Uczelni. Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Wykorzystanie tego narzędzia pozwala na budowanie kursów internetowych zawierających sylabus przedmiotu, treść, materiały multimedialne, odnośniki do źródeł zewnętrznych. Funkcjonalność platformy zapewnia także możliwość rejestracji użytkowników oraz zarządzanie nimi. Platforma daje możliwość komunikacji na linii wykładowca-student oraz student-student zarówno synchroniczne jak i asynchroniczne (czaty, forum). Platforma służy seminarzystom do komunikacji i udostępniania prac do sprawdzenia swoim promotorom.

Bazy edukacyjne. Informację o prowadzonej rekrutacji w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie zamieszcza w elektronicznych bazach edukacyjnych: dla Maturzysty.pl, Opinieouczelniach.pl, Studentnews.pl, Uczelnie.net, Uczelnie.pl.

Media społecznościowe. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie prowadzi kanały w mediach społecznościowych, tj. Facebook, LinkedIn, Twitter, YouTube, Instagram, które również stanowią źródło publicznej informacji o kierunkach studiów i prowadzonej rekrutacji i innych ważnych wydarzeniach.

Pozostałe działania marketingowe. Ważne informacje są dystrybuowane na terenie uczelni w formie plakatów oraz w postaci innych form wizualizacji, a także poza uczelnią. Uczelnia ma także możliwość komunikowania się ze studentami kanałami typu: mailing, sms oraz mms. W kontekście publicznego dostępu do informacji warto również zwrócić uwagę na:

Badania Atrybutów Marki (BAM). Co roku Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie przeprowadza wśród studentów i absolwentów Badania Atrybutów Marki (BAM). Podobne badania są organizowane w pozostałych Wyższych Szkołach Bankowych. W anonimowych, dobrowolnych ankietach uczelnia prosi o opinie w następujących obszarach, m.in.: organizacja studiów, zajęcia i wykładowcy, infrastruktura, oferta programowa, życie studenckie, Dziekanat, Extranet, Biblioteka, e-serwis Moodle, obsługa finansowa, obsługa stypendialna, współpraca z zagranicą, Biuro Karier i Praktyk, Biuro Rekrutacji. Wyniki są przekazywane Władzom i

pracownikom uczelni, a zbiorcze dane są przedstawiane w postaci infografik na stronie internetowej, informatorach o kierunkach studiów, wizualizacjach w budynku.

Na podstawie ankiet z ubiegłych lat m.in. wydłużono godziny funkcjonowania działów obsługi studenta, wprowadzono funkcję Ambasadora Biura Karier i Praktyk czy wzbogacono programy studiów o przedmioty związane z zarządzaniem karierą. Do roku 2019 łącznie, licząc od 2009 roku, w ramach realizacji badania w Wyższych Szkołach Bankowych zebrano ponad 100 tys. kwestionariuszy oraz ok. 160 tys. indywidualnych ocen, sugestii, uwag, wytycznych, czy opisów.

Wizyty w szkołach średnich z bezpłatnymi warsztatami. Przedstawiciele Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie co roku prowadzą dla maturzystów z województwa śląskiego bezpłatne warsztaty z zakresu rozwoju kompetencji miękkich.

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest partnerem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, organizowanej przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Olimpiada skierowana jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs sprawdza wiedzę ekonomiczną uczestników. W dotychczasowych trzydziestu jeden edycjach Olimpiady wzięło udział ponad 320 tys. uczniów.

Konkurs „Poziom Wyżej”. Tut. Wydział Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu organizuje internetowy konkurs „Poziom Wyżej”, w którym maturzyści (ponieważ do nich konkurs jest dedykowany) rozwiązują określone zadania. Główną nagrodą konkursu jest indeks Wyższej Szkoły Bankowej wraz z opłaconym czesnym za I roku studiów I stopnia.

Kurs wideo z matematyki. Kandydaci na studia, przez cały rok mogą korzystać z materiałów „powtórkowych” do matury z matematyki, przygotowanych przez Wyższą Szkołę Bankową we współpracy z nauczycielami. Materiały są dostępne online, darmowo, w postaci kursu wideo na stronie wsb.pl/matematyka.

Prasowe Centrum Informacyjne. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu prowadzi także wirtualne biuro prasowe, w którym można przeczytać komunikaty dotyczące kierunków studiów, bieżących wydarzeń oraz artykuły.

Na stronie <https://centrumprasowe.wsb.pl/> znajdują się także profile eksperckie wykładowców uczelni, gotowych do współpracy z mediami.

Platforma Kierunek Rozwoju. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie prowadzi w Internecie również serwis Kierunek Rozwoju z testami predyspozycji dla uczniów:

<https://www.kierunekrozwoju.pl/>

Pracownicy Wydziału w Chorzowie. Ponadto studenci chorzowskiej WSB zawsze mają możliwość pozyskania wielu informacji bezpośrednio od pracowników wydziału pracujących w Biurze Rekrutacji, Biurze Praktyk i Współpracy z Zagranicą, Dziekanacie, Dziale Obsługi Dydaktyki oraz oczywiście od Menedżera Kierunku i wykładowców.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

- dbałość o aktualność danych i rzetelność przekazywanych informacji
- szeroki kanał komunikacji, dostosowany do odbiorcy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) w praktyce jest systemem trójszczeblowym: na poziomie Grupy WSB – określana jest polityka edukacyjna, wypracowywane są kierunkowe rozwiązania w obszarze dydaktyki oraz dokumentacja; na poziomie uczelni – formułowana jest polityka jakości kształcenia oraz określone są ramowe zasady funkcjonowania SZJK; na poziomie wydziału – określone są kompetencje i zakres odpowiedzialności jednostek organizacyjnych i podmiotów odpowiedzialnych za jakość kształcenia na wydziale. System Zapewniania Jakości Kształcenia reguluje zarządzenie Rektora nr 43/2020 z dnia 30 września 2020r. **Opis wewnętrznego SZJK znajduje się w załączniku dodatkowym w pkt 4a, 4b, 4c.**

Podmiotami SZJK na poziomie wydziału są: dziekan wraz z właściwym prodziekanem; menedżer kierunku; koordynator przedmiotu; Zakład Metodyki Nauczania; Komisja ds. jakości prac dyplomowych i recenzji I i II stopnia (proces dyplomowania); interesariusze zewnętrzni (np. Rady Kierunku, Rada Biznesu oraz/lub inne podmioty – np. Polska Komisja Akredytacyjna, organizacje środowiskowe); interesariusze wewnętrzni (np. Rada Samorządu Studentów, studenci, wykładowcy, dydaktycy);

Podmiotami SZJK na poziomie uczelni są: Senat Uczelni, Rada Akademicka, Rektor Uczelni, Dziekani Wydziałów, Międzywydziałowe Centrum ds. Akredytacji i Jakości Kształcenia jako podmiot wspierający

Główne obszary objęte SZJK to: plany i programy kształcenia; organizacja procesu dydaktycznego; jakość prowadzonych zajęć; proces weryfikacji i potwierdzania efektów uczenia się; proces dyplomowania; praktyki.

Zgodnie ze Statutem Uczelni (par. 33) dany kierunek studiów tworzy Rektor, na wniosek Senatu i po uzyskaniu opinii założyciela oraz po uzyskaniu opinii Dziekana. Specjalności studiów ramach danego kierunku określa Senat po zasięgnięciu opinii Założyciela oraz Dziekana.

Efekty uczenia są wypracowywane przez menedżera kierunku wraz z zespołem specjalistów dedykowanych dla danego kierunku (kadrą badawczo-dydaktyczną, ekspertami, praktykami biznesu, metodykiem) i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych. Zaopiniowane przez dziekana, a także plany studiów i programy nauczania zawierające matryce efektów uczenia uchwała Senat. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w pracach ciał koleżeńskich Uczelni i Wydziału – przedstawiciele Studentów uczestniczą w posiedzeniach Rady Akademickiej, Radach Kierunku, opiniują m. in. wnioski o nadanie uprawnień do kształcenia na nowych kierunkach – programy, zmiany w siatce zajęć również wymagają opinii Rady Samorządu Studentckiego by móc je poddać pod głosowanie Senatowi WSB w Poznaniu.

Za sformułowanie przedmiotowych efektów uczenia w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada menedżer kierunku, który wypracowuje je wraz z autorem karty przedmiotu (koordynatorem przedmiotu) oraz metodykiem – wspólnie : opracowują efekty uczenia, ustalają metody ich pomiaru oraz metody dydaktyczne służące realizacji efektów uczenia (akcent położono na aktywizację studentów oraz kwantyfikację pomiaru osiągnięcia efektu). Karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty uczenia są regularnie przeglądane przez koordynatorów przedmiotów, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ew. modyfikacji. Szczegółowo procedura ta została uregulowana Zarządzeniem nr 20/2019 Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 30 września 2019 roku w sprawie procedury pracy nad sylabusami na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Program studiów opracowuje prodziekan z pomocą zespołu specjalistów (kadrą badawczo-dydaktyczną, menadżerem kierunku, przedstawicielami Rady Kierunku – środowiskiem biznesowym), oferta programowa kierunku zaś jest korygowana co roku, zgodnie z wypracowaną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy.

Menadżer kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy zespołu specjalistów. Następnie menedżer przedstawia ustalone wcześniej zmiany prodziekanowi ds oferty dydaktycznej, prodziekanowi ds jakości uczenia oraz dziekanowi, a ten rekomenduje je Senatowi, który zatwierdza ofertę bądź nie.

W ofercie uwzględniane są np. zmiany w otoczeniu biznesowym wynikające z potrzeb rynkowych, np. nowych technologii, czy zapotrzebowania na specjalistów z danej dziedziny, a także inne. Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów uczenia na kierunku oraz specjalności czy bezpośrednio zbierane przez MK opinii od prowadzących zajęcia praktyków.

W procesie monitorowania stopnia osiągnięcia efektów uczenia uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan ds. jakości kształcenia oraz Komisja ds. zapewniania jakości prac dyplomowych i recenzji na studiach I i II stopnia, dziekan. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie przy

użyciu zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Zakres realizacji efektów kierunkowych weryfikowany jest w sposób pośredni w Badaniu Atrybutów Marki. Zasadniczym obszarem pomiaru efektów uczenia są przedmioty nauczania. Każdy przedmiot został zdefiniowany na kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia. Osiągane efekty uczenia w zakresie wiedzy zwykle weryfikowane są poprzez egzaminy, kolokwia, quizy i testy. Natomiast umiejętności zwykle weryfikowane są poprzez projekty i ocenę aktywności na zajęciach, która rozumiana jest jako ocena efektów pracy studenta na zajęciach konwersatoryjnych, laboratoryjnych. Osiąganie przez studenta efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych zwykle weryfikowane jest poprzez ocenę aktywności na zajęciach i ocenę pracy nad projektem oraz ocenę prezentacji wyników projektu.

W ramach każdego z narzędzi nauczyciel akademicki ustala kryteria i sposób oceny czy dany efekt został osiągnięty przez studenta. Narzędziami pośredniego pomiaru zakresu realizacji efektów uczenia są ankiety oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz hospitacje metodyczne. Dzięki wynikom ankiet uzyskuje się informacje dotyczące sposobu postrzegania procesu kształcenia z perspektywy studentów oraz ich oceny pracy wykładowców. Pozwala to na zdiagnozowanie obszarów nauczania przedmiotowego wymagających korekt i działań naprawczych, ale umożliwia także wytypowanie dobrych praktyk i rozwiązań dydaktycznych wartych promowania w praktyce nauczania na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie. Hospitacje metodyczne umożliwiają z kolei ocenę możliwości realizacji założonych dla przedmiotów efektów uczenia na podstawie analizy przebiegu procesu dydaktycznego oraz ewentualne wprowadzenie modyfikacji w zakresie stosowanych metody i technik dydaktycznych oraz sposobu budowania relacji pomiędzy wykładowcą a grupami studenckimi. Szczególnym elementem w systemie pomiaru efektów uczenia osiąganych przez studentów jest seminarium, zespołowa praca dyplomowa (licencjacka lub inżynierska) o charakterze projektowym oraz obrona tego projektu. W przypadku studiów II stopnia zarówno praca dyplomowa jak i obrona ma charakter indywidualny. Na podstawie udziału studentów w seminarium oraz realizacji i obrony pracy dyplomowej dokonywany jest pomiar szerokiego spectrum efektów z obszaru wiedzy i umiejętności kierunkowych oraz kompetencji społecznych absolwentów. Pomiar ten dokonywany jest według jednolitych zasad i kryteriów, adekwatnie do przyjętych dla prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich założeń oraz wytycznych, wyszczególnionych w odrębnej dokumentacji. Zarządzeniem Dziekana tut. Wydziału powołano Komisję ds. jakości prac dyplomowych i recenzji na studiach I oraz II stopnia. Zadaniem niniejszego podmiotu jest opiniowanie tematów prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem studiów, ocena jakości prac dyplomowych, a także ocena jakości recenzji prac dyplomowych: opinii recenzenta oraz opinii promotora. Komisja składa się z: przewodniczącego, którego funkcję pełni prodziekan ds. jakości na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie, sekretarza, którego funkcję pełni kierownik Dziekanatu tut. Wydziału oraz członków, którymi są eksperci powołani decyzją Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie z grona pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Wydziału posiadający co najmniej stopień doktora z dziedziny odpowiadającej kierunkowi studiów, na którym ekspert będzie dokonywał oceny oraz właściwy dorobek naukowy. Członkowie decyzją Dziekana przyporządkowani zostają do kierunku i stopnia studiów. Dopełniając obraz prowadzenia procesu dyplomowania należy wskazać, że uczelnia korzysta z elektronicznego systemu obron, który nie tylko został zintegrowany z Jednolitym Systemem Antyplagiatowym dzięki któremu weryfikowany jest poziom zapożyczeń, ale system ten pozwala na efektywniejszy i skuteczniejszy sposób prowadzenia obron prac dyplomowych, a także na ich nadzorowanie i kontrolowanie, w tym ocena pracy dyplomowej recenzenta, jak i promotora dokonywana jest na podstawie identycznych kryteriów opracowanych, dedykowanych danemu kierunkowi i stopniowi studiów.

W wyniku analizy w/w obszarów koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem i menedżerem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów i metod kształcenia.

Efekty uczenia się każdego roku uchwała Senat WSB w Poznaniu, aktualne efekty uczenia się zawarto w Uchwale nr 10/2019 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dn. 5.04.2019 r. w sprawie uchwalenia efektów uczenia.

Wyniki otrzymane w ramach prowadzonych analiz są następnie publikowane odpowiednim interesariuszom – w zależności co przedmiot danego raportu, analizy: studentom, recenzentom, promotorom, kadrze dydaktycznej, w trakcie zebrań Instytutów i Zakładów Dydaktycznych, menedżerom kierunku, Rektorowi, Senatowi, Radzie Akademickiej, Radzie Dziekańskiej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

- **konsekwentna polityka jakościowa, która obejmuje wszystkie formy studiów i formy kształcenia, a także wszystkie kategorie interesariuszy,**
- **BAM: Badania Atrybutów Marki,**
- **PPB: Program Partnerstwa Biznesowego,**
- **ESO: elektroniczny system obron,**
- **OKD: ocena kadry dydaktycznej,**
- **BONA: informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie.**

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>MOCNE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroka oferta dydaktyczna studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 2. Baza dydaktyczna i narzędzia edukacyjne, w tym specjalistyczne oprogramowanie, z których chętnie korzystają praktycy 3. Kadra dydaktyczna z doświadczeniem zawodowym. 4. Narzędzia informatyczne, w tym platforma elektronicznej komunikacji ze studentami. 5. Kultura organizacyjna uczelni. 6. Umiejętność dostosowania się do zmieniających się warunków i otoczenia. 7. Współpraca z otoczeniem zewnętrznym - Program Partnerstwa Biznesowego. 8. Jakość kształcenia, w tym działalność Działu Metodyki Nauczania. 9. Siła grupy Wyższych Szkół Bankowych w Polsce – dostęp do <i>know how</i>. 	<p>SŁABE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające zaangażowanie studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w dodatkowe inicjatywy wynikające poza program nauczania np. aktywne członkostwo w kole naukowym, współautorstwo artykułów naukowych. 2. Nadal niskie zainteresowanie studentów kształceniem w języku obcym. 3. Trudności z zatrudnianiem praktyków, wynikające z konkurencyjności rynku pracy. 4. Niedobór samodzielnych pracowników akademickich będących równocześnie praktykami z turystyki i rekreacji.
Czynniki zewnętrzne	<p>SZANSE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał rynku Górnego Śląska. 2. Rozwój branży turystycznej. 3. Zapotrzebowanie na specjalistów z branży 4. Potrzeba ciągłego podnoszenia kwalifikacji, wiedzy, umiejętności, kompetencji. 5. Pozytywny wizerunek WSB, jako uczelni przyjaznej studentom, kształcącej praktyków. 6. Prężnie funkcjonująca platforma wymiany informacji i dobrych praktyk wynikająca z uczestnictwa w grupie Wyższych Szkół Bankowych. 7. Pozytywny odbiór kierunku wśród absolwentów. 8. Rozwój technologii online, kształcenia zdalnego. 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurencyjne uczelnie oferujące kształcenie na tym samym lub zbliżonym tematycznie kierunku. 2. Kwestie demograficzne: pogłębiający się niż demograficzny, spadający poziom edukacji na niższych szczeblach. 3. Mniejszy dostęp do środków publicznych, w stosunku do regionalnych konkurentów (uczelni publicznych); 4. Niewystarczająca świadomość instytucji dotycząca korzyści płynących z długotrwałej współpracy z uczelnią. 5. Otoczenie prawne i ciągłe zmiany w przepisach regulujących funkcjonowanie szkół wyższych wpływające na koszty funkcjonowania uczelni. 6. Konsekwencje spowodowane pandemią wirusa COVID-19.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów: turystyka i rekreacja

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²⁷

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		01.12.2017r Dane sprzed 3 lat*	01.12.2020r	01.12.2017r Dane sprzed 3 lat*	01.12.2020r
I stopnia	I	0	22	87	86
	II	12	16	46	73
	III	15	0	82	80
	IV	---	---	---	---
II stopnia	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
jednolite studia magisterskie	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
	V	---	---	---	---
	VI	---	---	---	---
Razem:		27	38	215	239

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018 (RI 2015)	28	13	75	53
	2019 (RI 2016)	21	11	56	41
	2020 (RI 2017)	0	0	87	50
II stopnia	2018 (RI 2016)	---	---	---	---
	2019 (RI 2017)	---	---	---	---
	2020 (RI 2018)	---	---	---	---

²⁷ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

jednolite studia magisterskie	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
Razem:		49	24	218	144

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów ((Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).²⁸

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów, 186 ²⁹ pkt stacjonarne, 180 pkt niestacjonarne
Łączna liczba godzin zajęć	2419 godzin (stacjonarne), 2169 godzin (niestacjonarne)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	103 pkt (stacjonarne) 94 pkt (niestacjonarne)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	143
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	90 pkt stacjonarne (48,4%), 86 punktów niestacjonarne (47,8%)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	32
Wymiar praktyk zawodowych	6 miesięcy (960 godzin)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

²⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

²⁹ Na wydziale chorzowskim przyjęto zasadę, iż na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych formy i wymiar realizacji poszczególnych zajęć są takie same. Różnice można zauważyć jedynie w przypadku realizacji zajęć z języka obcego, które na studiach stacjonarnych są w pełni prowadzone w formie tradycyjnej, a na niestacjonarnych mają charakter blended learning. Drugą różnicą między studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi jest z kolei umieszczenie w planie zajęć przedmiotów monograficznych, co powiększa pulę punktów ECTS o 6 (w stosunku do studiów niestacjonarnych).

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2419/29
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2169/87

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne³⁰

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć (W/Ć/P)	Liczba punktów ECTS
KOMUNIKACJA W TURYSTYCE	Ć/P	-/15/20	2
EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA	W/Ć	15/15/-	8
PODSTAWY ZARZĄDZANIA	W/Ć	15/15/-	7
PODSTAWY TURYSTYKI	W/Ć	20/15/-	8
PODSTAWY REKREACJI	W/Ć	15/15/-	7
PODSTAWY ŻYWIENIA W TURYSTYCE I REKREACJI	W	15/-/-	3
GEOGRAFIA TURYSTYCZNA Z ELEMENTAMI KRAJOZNAWSTWA	W/Ć/P	20/15/20	8
WSPÓŁCZESNE PROBLEMY W TURYSTYCE	Ć/P	-/15/20	3
OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO	W/Ć	15/15/-	6
EKONOMIKA TURYSTYKI I REKREACJI	W/P	20/-/20	4
PIERWSZA POMOC PRZEDMEDYCZNA	Ć	-/10/-	2
ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO	W/P	15/-/20	3
PODSTAWY HOTELARSTWA	W/Ć/P	15/15/20	6
METODY EFEKTYWNEGO UCZENIA SIĘ I TWORZENIA PRAC PROJEKTOWYCH	W	15/-/-	2
WYZWANIA RYNKU PRACY	Ć	-/10/-	2
SEMINARIUM DYPLOMOWE	Ć	-/60/-	10
PRAKTYKA ZAWODOWA	Ć	-/960/-	32
PRZEDMIOTY	W/Ć/P	150/150/60	30

³⁰Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

SPCEJCLANOŚCIOWE			
	Razem:	330/ 1325/180 1835	143

Tabela 5. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Przedmioty planowane w r. a. 2020/21					
INTERNATIONAL TOURISM AND LEISURE INDUSTRY	Ćw.	4	I st./ST	angielski	16

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący wsemestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej.
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.